

**Samo
prva
lastovka,
pa vendar...**

BOJAN BREZIGAR

Slovenske manjšine, predvsem manjšini v Italiji in Avstriji, že nekaj časa razdvajajo slovensko politiko. Ostra konfrontacija med levico in desnico v slovenskem državnem zboru se je še zlasti v zadnjih mesecih prenašala na odnose med Slovenijo in Slovenci za mejo, ki so prav tako pluralistično organizirani. Ob tem je tudi med manjšinci naraščalo nelagodje in pogosto je bila izrečena pripomba, da bi moral biti odnos Slovenije do svoje manjšine predvsem državniški. Čeprav je res, da tudi manjšina pri tem ni bila nedolžna in je včasih s polemikami sama spodbujala slovenske politike k diferenciaciji med »našimi« in »drugimi«, je pa vendar treba poudariti, da je bilo pomanjkanje enotne in jasne strategije slovenske države do svojih manjšin glavni razlog za nelagodje in za težave, ki so jim sledile.

Ta strategija ni potrebna samo zaradi manjšine; potrebna je tudi zaradi Slovenije same, ki bi morala stiri leta po mednarodnem priznanju vendarle opredeliti svoje nacionalne interese tudi glede na odnose do svojih manjšin. Nekatere države - na primer Madžarska - so to že zdavnaj naredile; izdelale so koncept, ki je osnova za opredeljevanje do posameznih problemov. Slovenija se je doslej odločala nekoordinirano, od primera do primera, in torej premalo učinkovito.

Včeraj je bil končno storjen pomemben korak k izdelavi te strategije. Odločitev, ki jo je sprejel odbor za mednarodne odnose v slovenskem državnem zboru, je pomembna prvič zato, ker je do nje sploh prišlo, drugič, ker je sedaj dana manjšinam možnost, da o njej povedo svoje mnenje, in tretjič ker jo je odbor za mednarodne odnose odobril soglasno. Ali iz tega lahko sklepamo, da se je vihar umiril? Trditev, da je ena sama lastovka prinesla pomlad, bi bila morda res prenašljiva, vendar pa je izid včerajšnjega glasovanja nedvomno spodbuden dogodek v odboru, kjer je brušenje nožev pogosto zamenjalo plodno diskusijo. Spodbuden pa je zato, ker daje upati, da ne bo ostal osamljen, ampak bo nakazal pot k čim enotnejši zunanje-politični strategiji slovenske politike: seveda, koristila bi manjšinam, obenem bi prispevala k jasnosti, predvsem pa bi okrepila vlogo Slovenije v Evropi in v svetu. To pa bi bilo vse prej kot zanesljivo.

Finančni zakon še v negotovosti

RIM - Vlada je včeraj v poslanski zbornici spet predložila - sicer izpopolnjen - veleamandma in sprožila novo zolčno reakcijo Forza Italie in Nacionalnega zavezništva, ki Dinija obtožujeta, da ne spoštuje parlamenta. Severna liga je tokrat vlado branila, proti napadom nanjo pa so se izrekli tudi predstavniki CCD. Dini obljublja uravnovešeno rešitev problemov finančnega zakona, sindikati pa grozijo, da bodo na morebitno krčenje socialnih izdatkov odgovorili s stavko.

Na 2. strani

V Ljubljani proslava ob obletnici slovenske samostojnosti

LJUBLJANA - Včeraj je v Cankarjevem domu potekala slovesna akademija ob peti obletnici slovenske samostojnosti. Slavnostni govornik je bil predsednik države Milan Kučan, ki je v govoru med drugim dejal, da se mora »politika, ki se znajde pred zidom nerazumevanja in nasprotovanj, kot se je zgodilo Sloveniji na njeni poti v Evropo, s tem soočiti pošteno, predvsem pa pošteno do svojih državljanov, in se z njimi posvetovati o najbolj usodnih vprašanjih; to je zagotovilo za notranjo trdnost države, ki je hkrati pogoj za njeno zunanjo trdnost«.

LJUBLJANA / ODBOR ZA MEDNARODNE ODNOSE ODOBRI BESEDILLO RESOLUCIJE

Soglasno o manjšinah

O dokumentu se bodo morali pred končno odobritvijo izreči predstavniki slovenskih manjšin

TRAGEDIJI / VEČ KOT 200 MRTVIH

Letalska nesreča v Kolumbiji, vlaka pa trčila v Egiptu

BOGOTA', KAIRO - V strmoglavljenju boeinga 757 ameriške letalske družbe American Airlines severno od kolumbijskega Calija je življenje izgubilo 160 oseb, medtem ko so štirje potniki preživeli nesrečo. To pa ni bila edina tragedija, saj sta včeraj južno od Kaira trčila še lokalni in potniški vlak (na sliki AP). V nesreči, ki jo je zakrivila meglina in nepazljivost enega od strojevodij, je umrlo najmanj 75 oseb, ranjenec pa je več kot 150.

Na 11. strani

LJUBLJANA - Odbor za mednarodne odnose v državnem zboru je včeraj soglasno odobril osnutek resolucije o strategiji Slovenije v zvezi s slovenskimi manjšinami v sosednjih državah. Gre za pomembno besedilo, o katerem tečejo pogovori že dolgo in ki so ga delno popravili tudi na včerajšnji seji. Po razpravi je odbor besedilo soglasno odobril.

Osnutek resolucije, pri pripravi katerega je sodelovalo zunanje ministrstvo, bodo sedaj poslali predstavnikom manjšin, ki bodo morali do 20. januarja izreči svoje mnenje, nakar bo odbor o besedilu ponovno razpravljal in ga odobril.

Na 3. strani

Jat je vzpostavil polet z Ronkami

TRST - Teden dni po uradni obnovitvi poletov med Beogradom in Ronkami je včeraj dopoldne na ronskem letališču s prvimi potniki pristalo Jatovo carterško letalo, ki se je sinoči vrnilo v Beograd. Kot so sporočili, bodo v bodoče dvakrat tedensko zagotovili letalsko povezavo med našo deželo in Srbijo.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Širca potrjen za predsednika KGS

Ivo Sirca je bil potrjen za predsednika Kraske gorske skupnosti. Izvolili so ga demokrati in LS, SSK pa je zapustila dvorano.

Stran 5

Bukavec na kongresu CIA

Tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec je v imenu slovenskih kmetov včeraj posegel v razpravo na kongresu italijanske konfederacije kmetov CIA v Rimu, na katerem je govoril tudi minister Luchetti.

Stran 9

Visoko priznanje za Lipuša

Florijan Lipuš je kot prvi koroški Slovenec prejel najvišjo nagrado Koroške za kulturo. Pred kratkim je založba Wieser izdala zadnji, sesti Lipušev roman Stebnitev.

Stran 10

NOVA GORICA / NAJBOLJŠI ŠPORTNIKI PRIMORSKE

Naš športnik 1995

NOVA GORICA - V prostorih Hitove Perle v Novi Gorici so včeraj proglasili najboljše športnike in sportnice na Primorskem in v zamejstvu za leto 1995. Za najboljšo sportnico zamejstva so dopisniki Primorskega dnevnika izbrali jadralko Trzaskega pomorskega kluba Sirene Arianno Bogatec, ki je ta naslov osvojila že četrtič, med nagrajenci pa je že devetič, najboljši športnik je bil atlet SK Devin Igor Sedmak, ki je trenutno najboljši troskokas v deželi, najboljša ekipa pa kosarkarska ekipa Jadra TKB, ki je lani napredovala v B2 ligo.

Na 17. strani

1. in 2. let
insieme a Opicina
skupaj na Opčinah
1985 - 1995

Kupuj v trgovinah, ki izobesajo
ta znak z zelenim in modrim trakom.

DOBIŠ
Novi POLO,
SCOOTER APRILIA
in ZLATE ŽETONE

BANCA DI CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA
Ul. Ricreatorio, 2 - Tel. 040/21491
Opicina (Trst)

ZREBANJE
05.01.1996

FINANČNI ZAKON / POTEM KO JE VLADA ZNOVA PREDLOŽILA VELEAMANDMA

Opozicija obtožuje vlado, da ne spoštuje parlamenta

Če pride do krčenja socialnih izdatkov, sindikati ne izključujejo stavke

Prodi in Veltroni danes pri Berlusconi

RIM - »Berlusconijev prelog vlade širokega soglasja je prevara«: to je ostri komentar dnevnika Ljudske stranke v zvezi s političnim soocanjem liderja desnosredinskega pola. Berlusconi očitno, da je sam izdal svoje prave predvolilne namene, ko je glasoval proti finančnemu zakonu in torej v smer, ki ne vodi k resnemu sodelovanju. »V cigavem imenu sploh govori, ko pa je njegov najzvestejši zaveznik Fini ze nastopil proti njegovi hipotezi?« se se sprašujejo v uvodniku Il Popola. Krog Berlusconijevih srečanj začel prav pri tajniku in predsedniku Ljudske stranke Gerardu Biancu in Giovanniju Biachiju, ki sta bilav svojih izjavah bolj dipolmatska od svojega dnevnika in spet predlagala volitve ob zaključku italijanskega šestmesečnega predsedstva Evropske unije.

Silvio Berlusconi se je srečal se s predsednikom nove socialistične stranke SI Ottavianom Del Turcom, z glasnikom Zelenih Carlom Ripo di Meano, s tajnikom laburistov Valdom Spinijem, z liderjem demokratov Mariom Segnijem, z zastopnikom severne lige Robertom Maronijem (to je prvo uradno srečanje potem, ko je Bossijeva stranka prekinila zavezništvo z Berlusconijevim polom) in končno se z Marcom Pannello. Napovedano soocanje s predstavniki levosredinskega zavezništva Oljke Romanom Prodigem in Walterjem Veltronijem bo predvidoma danes popoldne.

Nedvomno je torej Berlusconi spet v ospredju političnega dogajanja, vendar je malo verjetno, da bo njegova pobuda res dosegla javno zastavljeni cilj: sam Berlusconi je reformatorju in zavezniku Sergiu Stanzaniju izjavil, da »ni več pomoči«, vendar se je pozneje demantiral in pripisal krivdo novinarjem, ki niso razumeli pravega pomena njegove izjave.

Medtem se v poslanski zbornici blizu končno glasovanje finančnega zakona in ni izključeno, da ga bo izglasoval se pred jutrom. V prihodnjih dneh se bo s finančnim zakonom ze drugic sprijel senat: v primeru, da bi vnesel popravke k besedilu, ki so ga odobrili v poslanski zbornici na predlog desnice z odločilnimi glasovi Severne lige, se bo zakon se enkrat vrnil pred poslance. Predsednica poslanske zbornice Irene Pivetti je včeraj potrdila, da bo politično preverjanje pred koncem leta.

RIM - V poslanski zbornici se je včeraj nadaljevalo glasovanje o finančnem zakonu. Po odobritvi prvega clena je vlada namesto drugega spet predložila »inkriminirani« veleamandma, v katerem pa je upoštevala nekatere zahteve parlamentarnih skupin, da bi se tako izognila glasovanju o novi gori amandmajev. Vladin veleamandma predvideva kritje silvestrskega manevra z večjimi prihodki in ce ga bo poslanska zbornica tokrat sprejela, bo amandma desnosredinskega zavezništva, ki ga je podprla tudi Severna liga, zapadel. Premier Dini je včeraj skušal pomiriti polemike z zagotovilom, da vlada isče uravnoteženo rešitev, ki bi preprečila nepotrebne pretrese in tudi četrto branje finančnega zakona v poslanski zbornici.

Medtem ko se glasovanje v poslanski zbornici izteka, je namreč v senatu v teku razprava o spremembah, ki so jih uvedli poslanci. Polemike se medtem niso polegale in iz sindikalnih vrst prihajajo celo namigi o možnostih stavk, ce bi proračunske skarje posegle v tkivo socialne države. Tajnik CGIL Cofferati je včeraj dejal, da njegov sindikat ne izključuje stavke, ce bi bil potrjen amandma o krčenju javnih izdatkov za 14 tisoč milijard lir. O možnosti stavke govori tudi CISL, saj sindikat ne namerava nemo gledati klestenja socialnih izdatkov, ker bi s tem izdal smisel svojega obstoja. Tudi na te

namige je včeraj odgovoril premier Dini, ko je dejal, da je treba najti tako rešitev, ki ne bo povzročala skode in zahtevala žrtev.

Razprava, ki se je o veleamandmaju razvnela včeraj popoldne v poslanski zbornici, pa je bila najbrž dalec od Dinijevih pričakovanj. Nezadovoljstvo desnosredinskih sil je izrazil Antonio Martino (FI), ki je obtožil vlado, da s ponovno predstavitvijo veleamandmana »zmerja parlament« in da se ne obnaša kot tehnicna, ampak kot najslabša politična vlada. Posegi drugih predstavnikov opozicije - posebno trdi so bili poslanci Nacionalnega zavezništva - so se nato prelevili v napad na levo sredi in na D'Alemovo stranko, medtem ko je predstavnik Severne lige Luigi Rossi oznanil, da bo njegova skupina branila delo vlade. Proti krčenju javnih izdatkov se je izrekla tudi komunistična prenova, predstavnik CCD D'Onofrio pa je ločil stališče svoje skupine od ostalih komponent desnosredinskega zavezništva, saj je dejal, se mu obtožbe na račun vlade ne zdijo utemeljene.

Da vlada kljub Dinijevi umirjenosti pravzaprav ne ve, kako naj se reši iz zadrege, med drugim dokazuje včerajšnji predlog proračunskega ministra Mase-re, ki je v proračunski komisiji dejal, da bi lahko za kritje proračunskih potreb poskrbeli tudi s podaljšanjem zakona o davčnem konkordatu.

MILAN / ZARADI PODKUPNINE

Berlusconi jr. obsojen na 16 mesecev ječe pogojno

MILAN - Paolo Berlusconi je bil obsojen na leto in štiri mesece ječe, vendar pogojno in brez vpisa v kazenski list. Takoj po razsodbi, ki jo je izrekel sodnik za predhodne preiskave Arbasino, je obsojenec branilec Virga najavil priziv, ces da ni njegov varovanec zagrešil nobenega kaznivega dejanja in da je le žrtev dolgoletne ustaljene izsiljevalske prakse.

Brata nekdanjega ministrskega predsednika so poklicali na zagovor pod obtožbo podkupovanja: da bi si zagotovil dovoljenje za gradnjo golf igrišča v Tolcinascu, je obcinske upravitelje v Pieve Emanueleju (Milan) podplacal z 80 milijoni lir. V zadevo je bilo vpletenih približno 40 oseb, lepemu delu je sodila druga sekcija kazenskega sodišča, drugi s Berlusconiem vred pa so izbrali krajši postopek; ko je vse kazalo, da bodo do-

sodili le temu leto dni ječe, je javni tožilec Gittardi naenkrat predlagal poltretje leto zaporne kazni, zaradi cesar je odv. Dominiononi zahteval prenos procesa drugam, a je to kasacijsko sodišče zavrnilo.

Obsojeni je novi občinski upravi v Pieve Emanueleju poravnal 1,3 milijarde lir odškodnine, cesar tožilec ni bil upošteval, Arbasino pa je to vključil med olajševalne okoliščine. Berlusconi je bil pred enim letom ze obsojen na 7 mesecev ječe zaradi kršitve zakona o javnem finansiranju strank, tožilec Colombo pa zahteva zanj se dodatni dve leti zapora zaradi podkupnine, ki naj bi jo plačal pokojninskemu skladu Caripla.

Angelu Pellegrinu, računovodji podjetja Edilnord, ki je omenjenih 80 milijonov lir osebno izročil, so naložili 10 mesecev zapora.

Dražja naročnina RAI

RIM - Vlada je na sinocnji seji odobrila podražitev televizijske naročnine za 3.450 lir. Naročnina za leto 1996 bo tako znašala 161.450 lir.

Vlada je tudi sprejela sklep, po katerem bo treba odslej izresno zaprositi za rabo telefonske klične številke 144.

BRESCIA / OBTOŽBE PROTI DI PIETRU

Že določen datum prve obravnave

Val reakcij o posledicah odločitve tožilcev

BRESCIA - Dan po sokantni vesti o obtožbah na račun Antonia Di Pietra je Italija predvsem tožila nad svojim izgubljenim junakom. Ne glede na njegovo krivdo - ta vidik vprašanja je skoraj v ozadju - je priljubljenost bivšega sodnika vsekakor upadla, njegovi stari nasprotniki se sedaj glasno sprašujejo o upravičenosti delovanja celotnega poola čistih rok, treznejši ocenjevalci pa pravijo, da je treba stvari ločevati. V to, da v preiskave o Di Pietru ne gre mešati celotnega poola, je prepričan tudi tožilec Salomone, ki je med drugim izjavil, da je Di Pietro na lastno odločitev ssel sodnijsko togo. V televizijskem intervjuju je Stefano Rodotà poudaril, da je Di Pietro kot vsak italijanski državljani nedolžen, dokler ne dokazuje njegove krivde, zaključki preiskav javnih tožilcev so pokazali, da so na Di Pietra izvajali pritisk, delo celotne ekipe milanskih sodnikov ni in ne more biti v obravnavo, kakor se niti ne sme dvomiti v korektnost postopanja javnih tožilcev. O bodocnosti politične kariere Di Pietra bo seveda odločal izzid nadaljnje sod-

nega postopka, vsekakor pa bi se moral sedaj nekoliko umakniti v ozadje.

Po odločitvi tožilcev Salomoneja in Bonfiglija je primer presel v roke preiskovalnih sodnikov. Roberto Spanò, ki bo vodil preiskavo o informatizaciji milanske sodne palače, je ze določil datum prvega srečanja, ki bo 21. februarja ob 9. uri zjutraj. V zvezi s to afero so Di Pietra obtožili izsiljevanja in zlorabe službenega položaja. Predvidoma se bo moral Di Pietro nekaj dni kasneje zagovarjati pred sodnico Anno Di Martino, kateri so poverili preiskave v zvezi s posojilom Gorrinija in imenovanjem Ree za komandanta milanskih mestnih redarjev. Na istem srečanju bodo razpravljali tudi o obtožbah na račun Paola Berlusconija, Cesareja Previtiya, Uga Dinaccija in Domenica De Biaseja, slednje so namreč obtožili, da so pritiskali na Di Pietra, da odstopi. V precep bodo nadalje vzeli položaj odvetnikov Vittoria D'Aiella in Stefana Traldija, ki ju dolžijo, da sta pomagala Di Pietru in pa Osvalda Rocce, ki naj bi dajal lažne izjave.

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO

■ CCT so obveznice s koriščenjem 1. decembra 1995 in zapadlostjo 1. decembra 2002.

■ Obresti so izplačljive ob koncu vsakega polletja. Prvi kupon s **5,50%** bruto obrestmi bo izplačan 1. junija 1996 z izvedenimi davčnimi odbitki. Znesek naslednjih kuponov izplačljiv 1. novembra in 1. maja za vsako leto trajanja posojila, bo odvisen od bruto donosa šestmesečnih BOT glede na dražbo, ki je bila mesec pred zapadlostjo kupona, s poviskom premije 0,30 na semester.

■ Obveznice so dodeljene po proceduri, ki je namenjena bančnim ustanovam in drugim finančnim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje CCT je znašal letno **9,36%**.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Zasebni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih zavoda Banca d'Italia in pri bančnih zavodih do 13.30 dne **27. decembra**.

■ Obveznice CCT se koristijo s 1. decembrom; ob vplačilu (**2. januarja**) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

LJUBLJANA / ZASEDANJE ODBORA ZA MEDNARODNE ODNOSI

Odobrili osnutek resolucije o slovenskih manjšinah

Besedilo bodo sedaj poslali manjšinam v oceno

LJUBLJANA - Odbor za mednarodne odnose slovenskega državnega zbora je včeraj soglasno odobril kot delovni osnutek besedilo resolucije, ki ga je izdelala delovna skupina za slovenske manjšine. Besedilo obravnava položaj avtohtonih slovenskih manjšin v sosednjih državah in s tem povezane naloge državnih in drugih dejavnikov Republike Slovenije. Predsednica delovne skupine poslanka Jadranka Sturm - Kocjan je povedala, da obstaja samo načelno ustavno določilo o zaščiti manjšin, cutiti pa je bilo pomankanje za zainteresiranimi dokumenta, ki bi pojasnil odprta vprašanja. Zato je imela delovna skupina vrsto razgovorov in posvetovanj z zainteresiranimi manjšinskimi organizacijami iz Madžarske, Avstrije in Italije. Ob koncu julija je priredila poglobljen dvodnevni posvet v državnem zboru. Na tej osnovi je, s so-

delovanjem ministrstva za zunanje zadeve, nastal osnutek resolucije, katerega bodo sedaj posredovali zainteresiranim manjšinskim organizacijam, ki naj bi svoje pripombe, stališča in popravke posredovale državnemu zboru do 15. januarja. Sledila bo dokončna redakcija osnutka in seveda razprava in odobritev v državnem zboru.

Predsednica je povedala, da gre za obsežen dokument, ki v splošnem delu obravnava pojem slovenske manjšine, enotnega kulturnega prostora itd. V prvem poglavju obravnava odnos Republike Slovenije do organizacij in dejavnosti manjšin. Naslednje poglavje obravnava organe republike Slovenije pristojne za sodelovanje s slovenskimi manjšinami v sosednjih državah. Zadnje, najboljše in konkretno poglavje pa obravnava področja sodelovanja Republike Slovenije s slovenskimi manjši-

nami v sosednjih državah.

Izid glasovanja, pa tudi obsežna razprava sta bila izraz precejšnjega soglasja med vsemi skupinami, ki sestavljajo Odbor za mednarodne odnose. Predstavnik Demokratov Tone Persak je tako se podčrtal celovitost slovenskega naroda, ki pa ne sme biti razsodnik politične razčlenjenosti manjšin. Poslanec Slovenske nacionalne stranke Zmago Jelenc je pohvalil osnutek in se zavzel za odločno in celovito zaščito manjšin. Poslanka Krščanskih demokratov Nada Skuk je obrazložila nekaj popravkov in dopolnil, ki jih je odbor ocenil kot konstruktivna in so bila v celoti soglasno sprejeta. Pomisleke je izrekel poslanec italijanske manjšine Battelli, čes da se izrazito slabša položaj Italijanov v Sloveniji. Poslanec socialdemokratov Ivo Hvalica pa se ni strinjal se zlasti s postopkom in s posvetom v državnem zboru, čes

da se za Slovence v Italiji obravnava samo dve manjšinski organizaciji, ko pa je znano, da obstaja vsaj še tretja Gombačeva organizacija, ki je, po njegovem mnenju, vključena v veliko italijansko nacionalno stranko.

Vendar pa je bilo glasovanje soglasno, kar ni pogost primer odbora za mednarodne odnose in celotne slovenske zunanje politike. Strasti in polemike so se tudi včeraj razvele v zvezi s pogodbo o tranzitu vojakov Nata skozi Slovenijo, čes da uživajo imuniteto, da celo sodnih primerov ne obravnava slovensko sodstvo itd. Po daljši debati je odbor za mednarodne odnose z zelo tesnim izidom 5 proti 4 odobril prehod in ustrezni sporazum. Odbor je bil tudi soglasno mnenja, da skličejo januarja izredno sejo državnega zbora, na kateri bodo obravnavali odnose z Italijo, Natom in sukcesijo.

Bogo Samsa

NOVICE

Italija-Slovenija: Fassino (DSL) ugodno ocenjuje Dmovškov predlog

RIM - Piero Fassino, odgovoren za zunanje zadeve pri DSL, je včeraj ocenil, da je predlog slovenskega premiera Janeza Drnovška, po katerem naj bi italijansko-slovenska pogajanja zaključili do konca februarja, »pomemben znak pripravljenosti, ki odpravlja dosedanje togost slovenske vlade«. »To je priložnost, ki je ne gre zapraviti,« je dodal Fassino, »saj je predlog toliko bolj pomemben, ker ga spremlja tudi izrecno sprejetje zahteve, da se slovenska zakonodaja prilagodi evropskim standardom tudi na področju lastnine nepremičnin in zemljišč za tuje državljane. Prav zato je potrebno,« je zaključil predstavnik DSL, »da se obe vladi čimprej dogovorita za nadaljevanje pogajanj, ki naj hitro privedejo do razumne in za obe strani sprejemljive resitve spora.«

Podjetniki kritični do ekonomske politike deželne uprave

TRST - Na včerajšnjem srečanju med predstavniki sindikatov CGIL, CISL in UIL in deželne konfederacije industrijcev je predsednik podjetniške organizacije Andrea Pittini izrazil zaskrbljenost nad industrijsko in ekonomsko politiko Dezele, ki da ni sposobna zagotoviti ustrezne pomoči za industrijski razvoj. Po Pittinijevih besedah deželna uprava sploh nima srednje in dolgoročne gospodarske strategije, kar da je razvidno tudi iz triletnega proračunskega dokumenta. Delno so se s predsednikom industrijcev strinjali tudi sindikalni predstavniki, ki so izrazili pripravljenost za skupno poglabitev ekonomsko-proizvodne problematike, na osnovi katere bi nato izdelali konkretne predloge za deželno upravo.

KOROŠKA

Prvič podpora glasbeni šoli

Kulturni referent Ausserwinkler odobril en milijon šilingov za 1996

CELOVEC - Po dolгих letih principialnega odklanjanja vsake podpore za Slovensko glasbeno solo na Koroškem, je dežela Koroška zdaj le pripravljena prevzeti vsaj del personalnih stroškov te za slovensko narodnostno skupnost izredno pomembne glasbeno-vzgojne ustanove.

Predsednik Glasbene sole Josko Hudl in predsednica delovne skupnosti »Avstrijske narodnosti v SPÖ« Ana Blatnik sta včeraj na tiskovni konferenci sporočila, da so se pogajanja s pristojnim referentom namestnikom deželnega glavarja Michaelom Ausserwinklerjem uspešno končala. Dežela Koroška bo v letu 1996 za slovensko glasbeno ustanovo odobrila en milijon šilingov, hkrati je bilo sklenjeno, da se pogajanja o integraciji Slovenske glasbene sole v obstoječo deželno Glasbeno solo nadaljujejo. Cilj pogajanj naj bi bil, da se Sloven-

ska glasbena sola kot samostojna in avtonomna ustanova vključi v deželno glasbeno solo, pri čemer bi dežela postopoma prevzela celotno financiranje Slovenske glasbene sole. Samostojnost oz. avtonomen status naj zagotovi učenje v slovenskem jeziku ter tudi odločitve na kadrovske ravni.

Slovensko glasbeno solo, ki je bila ustanovljena pred 17 leti v Pliberku, danes obiskuje nad 300 učenk in učencev. Učitelski kader zajame nad 40 honorarnih glasbenih učiteljev, od tega 28 iz Slovenije. Letni proračun glasbeno-vzgojne ustanove za koroške Slovence znaša v letu 1996 nad stiri milijone šilingov, doslej pa se je ustanova financirala iz lastnih sredstev ter dotacij s strani Urada zveznega kanclerja na Dunaju ter državnega proračuna Republike Slovenije, namenjenim Slovincem v zamejstvu.

Ivan Lukan

KRAŠKA GORSKA SKUPNOST / IZVOLITEV VODSTVA

Širca potrjen za predsednika KGS, a dosedanja večina se je razdrla

Svetovalci Slovenske skupnosti protestno zapustili dvorano

TRST - Predstavnik demokratov Ivo Sirca je bil v sredo po burni in mestoma tudi dokaj zmedeni seji potrjen za predsednika Kraske gorske skupnosti. Izvoljen je bil z 29 glasovi demokratov in svetovalcev, ki pripadajo Ljudski stranki. En glas je prejela Segantijeva (Severna liga), šest glasovnic pa je bilo belih. Svetovalci Slovenske skupnosti so zapustili sejo, potem ko je bil zavrnjen njihov predlog, da bi izvolitev predsednika in upravnega sveta preložili na kasnejši datum.

Sirca, ki je vodil upravni svet KGS zadnja leta, je sredi seje najavil svoj odstop. Bil je v to prisiljen, ker tako določa zakon v primeru ko pride do zamenjave več kot polovice članov skupščine. To se je tudi zgodilo po občinskih volitvah v letošnji pomladi. Ze takrat je bilo torej jasno, da bo treba prej ali slej določiti novega predsedniškega kandidata.

Pogajanja o novem predsedniku pa so se začela sele dan ali dva pred odločilno sejo in niso privedla do ničesar. Zato je bilo v sredo »potrebno« prekiniti skupščino, da bi se najprej posamezne svetovalske skupine, nato pa predstavniki svetovalskih skupin dosedanje večine (demokrati, Slovenska skupnost in ljudska stranka) odločili, kaj storiti.

Slovenska skupnost je sprva zahtevala zase predsedniško mesto (razpolaga z 8 svetovalci od skupnih 50), kar pa demokrati (22 svetovalcev) niso sprejeli. Nato je kazalo, da bo prodrli alternativni predlog SSK o predsedniški »stafeti«: prvi dve leti naj bi KGS predsedoval predstavnik demokratov, naslednji dve pa predstavnik Slovenske skupnosti. Ko pa je bilo treba »črno na belem« podpisati dogovor, je tudi ta alternativa propadla: demokrati je niso sprejeli. Nadaljevanje

se je bilo torej zavito v negotovost.

Dodatno negotovost je predstavljala prisotnost številnih predstavnikov krajevnih občinskih list v skupščini KGS. Doslej je bilo namreč mogoče dokaj točno določiti, kateri svetovalski skupini pripadajo posamezni svetovalci; z uspehom krajevnih občinskih list na zadnjih volitvah se je s te plati položaj dokaj zapletel.

Po več kot enourni prekinitvi se je seja nadaljevala. Predstavnik SSK Berdon je predlagal, naj bi izvolitev predsednika preložili na kasnejši datum. Namen je bil jasen: pridobiti nekaj casa, da bi se posamezne skupine dogovorile o predsedniškem kandidatu. Večina je predlog zavrnila. Svetovalci SSK so takrat vstali in sejo zapustili.

V njihovi odsotnosti je Dolenc (demokrati) predlagal potrditev Sirce za predsednika KGS. Godina (LS) je predlog podprl. Venier (SKP) ni predlagal drugega kandidata, protestiral pa je, ker je bila njegova skupina izrinjena s pogajanj. Najavil je, da se bodo komunisti vzdržali.

Glasovanje je bilo tako le se formalnost: Sirca je bil izvoljen z 29 glasovi. Sledile so volitve članov upravnega sveta. Njegovi novi člani so Marko Pečejan (sovođenjski zupan), Mario Lavrencić (doberdobski zupan), Beniamino Visintin (zagrajski zupan), Luigi Quinto (občina Ronke), Igor Dolenc in Walter Godina (občina Trst),

Roberto Raffaele (občina Dolina) in Alenka Obad (občina Zgonik).

Po izvolitvi je novi, stari predsednik Ivo Sirca brzdal navdušenje, saj se zaveda, da ga čaka sedaj težko delo za zgladitev spora v nekdanji

večini. »Vsi so se strinjali s programom, vsi so laskavo ocenili delovanje prejšnje uprave in predsednika, a to se ni bilo dovolj, da bi dobili pred volitvami novega vodstva skupno resitev,« je menil.

TISKOVNO SPOROČILO

Slovenska skupnost o Kraški gorski skupnosti

TRST - SSK z veliko zaskrbljenostjo jemlje na znanje razplet zadnjega zasedanja glavne skupščine Kraske gorske skupnosti, na katerem je bil izvoljen upravni svet Demokrati-PPI. S tem se je prekinila dosedanja upravna večina, katere del je bila tudi SSK.

Svetovalska skupina SSK ni sodelovala pri glasovanju novega vodstva, saj je pred tem zapustila sejo. V to je bila prisiljena potem, ko na pogajanjih med načelniki skupin stare večine ni prišlo do dogovora in ko je njen predstavnik brez uspeha predlagal odločitev obravnave zadevnih točk na dnevnem redu. Pristaviti moramo, da je na pogajanjih ze prišlo do kompromisne resitve, ki pa so jo Demokrati v zadnjem hipu zavrnili. Očitno je, da ni bilo prave volje za dogovarjanje.

Po mnenju SSK je takšen razplet neuspeh za vse komponente dosedanje večine in predvsem je v škodo sami KGS. Slednjo bo vodila večina, ki le v skromni meri predstavlja krasko prebivalstvo, in to v trenutku, ko se obravnavajo problemi velikega pomena za to ustanovo in za sam Kras. Ne gre namreč spregledati, da je pod vprašajem sama bodočnost KGS, saj jo deželne oblasti nameravajo združiti z drugimi gorskimi skupnostmi v Furlaniji-Juljski krajini, po drugi strani pa so na tapeti zadeve, kot sta uredničevanje deželnega zakona st. 16/92 o Krasu in ustanovitev Kraskega parka, pri katerih bi morala prav KGS odigrati bistveno vlogo.

SSK z obžalovanjem ugotavlja, da je tak razplet tudi odraz neenotnosti med Slovenci v Italiji in da je plod odločitev tajnistev vsedravnih strank, tako da Slovenci imamo vse manj besede pri vodenju te za slovensko manjšino tako pomembne ustanove.

SSK naposled meni, da je pri glasovanju med drugimi prišlo do formalno-pravnih nepravilnosti in bo tudi ta aspekt zadeve v bližnji prihodnosti se poglobila.

Svetovalska skupina SSK pri KGS

Namembnost starega pristanišča: Dežela proti pristaniškemu odboru

TRST - Usoda starega dela trzasega pristanišča je se vedno pod vprašajem. Ze več let so v Trstu mnenja deljena: na eni strani predvsem desnica in v prvi vrsti Lista za Trst zagovarjajo, da bi bilo treba ohraniti pristo-carinsko pristaniško namembnost tega območja kljub vedno bolj redkemu tovrnemu prometu, ostali pa so za preureditev v nove namene, predvsem za turistična plovila in druge dejavnosti, ki so povezane s turizmom. V takem primeru bi lahko pro-

stocarinsko območje »preselili« zraven novega pristanišča v smeri proti Miljskemu zalivu.

Te dni je pristanski odbor odobril triletni načrt za razvoj dejavnosti v starem pristanišču in to v dosedanjih smeri tovrne-ga prometa, ki naj ne bi sicer popolnoma izključil turističnih dejavnosti. Sklep pa ni naletel na odobritev deželne vlade: deželni odbornik za prevoze Giorgio Matiasse je poudaril, da je v samem programskem dokumentu novega deželnega odbora

določena razvojna strategija trzasega pristanišča v okviru jadranskega koridorja, plovne poti iz Sredozemlja v Srednjo Evropo. V tem programu pa načrtuje razvoj in posodobitev novega, ne pa starega pristanišča, ki bo namenjeno urbanističnemu razvoju mesta. Zato je triletni načrt pristaniškega odbora lahko samo mnenje, ne bo pa konkretnih investicij v stari del trzasega pristanišča, z izjemo morebitnega prilagajanja Adri-terminala.

PISMA UREDNIŠTVU

Fort Apache

Kot sodelavec pri torkovi rubriki Pogle-di sem napisal prispevek z naslovom Fort Apache, v dnevniku pa sem ga v torek, 19. decembra, precital kot: Bo manjšina zace-la posojati dvorane večini?

Ob vsem razumevanju za težke razme-re, v katerih so uredniki in novinarji Pri-morskega dnevnika prisiljeni delati, mi-slim, da morajo naslovi namigovati, pov-zemati, nadgrajevati, tudi ker bralci berejo članke v luči naslova, ali pa kar samo na-slove. In ko avtor članka, mnenjskega in dogovorjenega, uredniku priskoči na po-moč se z naslovom in s tem dopolni smi-sel svojih besed, kaj je enostavnejšega in bolj vpljudnega kot odreči se uredniški pravi-ci do naslavljanja? se posebej, če vsebuje spis kaksne (uredniku) ne čisto jasne vse-bine?

Dejstvo je, da manjšina že itak (in k sreči) posoja svoje dvorane večini, in zato kopitarski naslov Bo manjšina začela po-sojati dvorane večini? nima nobene smi-selne zveze z vsebino in nameni članka, ki je imel izvirno naslov Fort Apache.

In naj kdo ne pripiše, da bi članek s takim naslovom moral govoriti o Indijan-cih...

Pa brez zamere...

Ales Doktoric

Pripis: Nič ni lažjega kot prejeti članek z ze napisanim naslovom, kar uredniku olajša delo. Tudi ne mislimo, da bi članek s takim naslovom moral govoriti o In-dijancih: naslov mora namrec odrazati vsebino članka, ne pa obratno. In tu tici zajec. Pa brez zamere... (Ur.)

Še o vlogi ZCPZ

Dragi A.S. Ricmanje.

V pismu, ki si ga poslal Primorskemu dnevniku 7. decembra bi moral najprej po-vedati kdo si, ali vsaj kako se pišes. Si star, si mlad? Ne moreš od nekoga zahtevati, da ti nekaj pove, ga obtoževati in da ta ob-toženi ne ve o tebi nič. Nekaj pa ti bom le povedal in še podpisal se bom spodaj.

Ce si mlad, ti je že vnaprej marsikaj od-puščeno, ker ne veš kako se te stvari raz-vijajo. Ne veš, ker ne moreš vedeti, kako se organizirajo zborovske revije, otroške pev-ske revije, božični koncerti, seminarji za pevce, pevovodje, organiste, izdajanje gla-sbene literature in podobno.

Kot mlad fant, in ce si voljan dela, imas možnost vključiti se ne samo v ZCPZ am-pak v katerokoli drugo podobno organiza-cijo, ki jih pri nas ne manjka, da se organi-ziranja naučis in tako spoznas krize in težave takega dela. Ne strasi se prevec, ni-so samo krizi in težave, so tudi trenutki zadosčenja za lepo opravljeno delo po uspehi prireditvi.

Tvoja trditve, da sedijo v odboru zveze samo »vseznašci«, ki ne marajo zraven mladih, ne bo držala, ker izhaja iz nepoz-navanja teh ljudi, ki so si vedno prizade-vali, na razne načine, da bi v odboru sede-li tudi mladi. Predvsem bi rekel, da tam sedijo čisto navadni ljudje, nekateri bolj pametni, drugi manj, kot povsod pac. To pa ni bistveno, glavno je, da ti ljudje znajo logično sklepati in te sklepe dosledno ure-sničevati. Tudi sam ne sodim med tiste najbolj »učenek«: sem namrec upokojen pristaniski delavec.

Ce si pa star, je zadeva drugačna in po-meni, da nisi bil nikoli zraven pri takih ali podobnih pobudah, da nisi nikoli sodelo-val pri nobenem društvu, ne kulturnem, ne športnem, nikoli sodeloval pri organi-zaciji kakršnekol prireditve. Rušis, ker ni-si nikoli gradil. Samo to se da razbrati iz tvojege dokaj domisljavega pisma PD in to je vse, kar o tebi vemo.

Kar se tice naših duhovnikov, je to vprašanje, ki bi bilo vredno daljše razpra-ve in, kar mislim, bom skušal povedati v nekaj besedah. Duhovniki, kot vsi drugi ljudje, se starajo, drugih mladih, ki bi jim pomagali ali jih nadomestili pa ni. Kljub temu ni nobenega razloga za kazanje s pr-ostom proti njim. Kot primer bom imeno-val g. Pohajaca iz Opcin, ki je v svoji pevo-vodski karjeri vzgojil, in se vzgaja, na stoti-ne mladih pevcev, ki danes pojejo po raz-nih zborih, in ne samo cerkvenih. G. Be-dencic, zupnik na Repentabru, neutrudni organizator in pevovodja v svoji zupnji. G. Zivic, čeprav prileten, se zmeraj prija-telj mladine in pobudnik mladinskih predstav, pevskih in drugih, in se bi lahko koga našli.

Nekaj imas gotovo prav, posebno tam kjer pravis, da brez društev, zborov in ga-rskega dela le teh, ne bi bilo nič, seveda je tako! Nekdo pa mora to delo usklajevati, mu dati neko obliko kot se rece. Dragi A.S.

spraviti na oder na stotine ljudi ni lahka zadeva.

Ni moj namen tukaj hvaliti ZCPZ, eno-stavno odgovarjam na pismo, ki je bilo njej namenjeno.

Nekje drugje pravis in ugotavljas, da je kriza mimo, da opazaš, v zborih več mla-dih pevcev. Hvala Bogu, da je tako. Ta tr-ditev pa je v nasprotju s tistim kar si ti ocital ZCPZ in sicer: premajhno ali sploh nobeno prizadevanje za obnovo zborov. Ne recem, da je sla kriza mimo samo za-radi prizadevanj zveze, upam pa si reci, da tudi zaradi skrbi, ki jo zveza polaga vprašanju narasčaja in spoznanje, da je tako, za ZCPZ ni nobena novost.

Kaj bi ti tukaj nasteval koliko dela je tre-ba opraviti: poti, telefonskih klicev, pi-sanja, iskanja, včasih tudi prosjačenja, pri-mernih ljudi za napovedovanje, prinašal-ce rož, okrasitev odra itd. Ne rad na-daljujem, ker te stvari znajo že vsi, če so se le malo s takimi zadevami ukvarjali. Ne more pa to vedeti clovek, ki na vsa ta do-gajanja gleda od zunaj in nima niti pojma, kaj se tudi pred vsako tako revijo ali po-dobno prireditvi dogaja.

In končno, ker omenjas denar, ali hočes mogoče vedeti, koliko stane gledališče, (vsako gledališče), placilo SIAE, darila, na-pis, vabila, cvetje in se druge take ma-lenkosti?

O vseh teh problemih, stroških in dohodkih, ZCPZ spregovori in daje obračun na svojih občnih zborih, ki niso nikoli tajni in se vsrjo redno in so seveda odprti vsem. Predcasno, to se pravi, pra-vočasno je javljen dan, ura in kraj, na vseh medijih, ki jih premore slovenska manjši-na v zamejstvu. Tako je bilo do zdaj in brez dvoma bo se za naprej.

Aleksander Furlan

Glasbena vzgoja v Ricmanjih

V zvezi s pismom uredištvu g. Milosa Pahorja, ki je bilo objavljeno v Vašem dnevniku dne 19. t.m. zelimo pojasniti sledece.

Dolgo let smo zaman iskali slovenskega pedagoga za predšolsko glasbeno vzgojo, ki bi ustrezal našim potrebam. Letos smo končno speljali pouk za otroke stare 5 in 6 let s pomočjo italijanskega pedagoga.

Takoj smo si postavili problem jezika. Metodologija sloni na telesnem gibanju, ritmičnih vajah in na stimulativnih igrh, beseda pa je dejansko minimalno prisot-na. Vsekakor, po predhodni domeni s starsi otrok, je odbor poskrbel za osebo slovenskega materinega jezika, ki simulta-no prevaja.

Na bojazen g. Pahorja, da gre za poita-lijančevanje naših otrok, ne bomo odgo-varjali. Zdi se nam nizkotno in poceni obrekovanje.

Glede trditve, da s slovenskim de-narjem finansiramo pouk v italijanscini, pa hočemo pojasniti, da stroške za celotno delovanje glasbene sole krijejo starsi naših gojencev. Kar se tice javnega denarja pa smo v letu 1995 prejeli prispevek v višini 1.900.000 lir na podlagi deželnega zakona st. 49 z dne 11.6.1983 (ki ne spada v zakon st. 46 za slovensko manjšino!).

Nasa glasbena sola steje letos 58 gojen-cev in 9 glasbenih pedagogov, ki bodo v solskem letu 1995/96 (obdobje od 15.9.95 do 15.6.96) opravili 2.352 učnih ur, kar pomeni, da za vsako učno uro dobimo na-tanko 807,82 lire prispevka. Pri tem obračunu seveda ne upoštevamo dodat-nih ur za 2 nastopa, 2 produkciji, za nasto-pe solskega orkestra, izpite in za brezplac-ne glasbene urice, ki jih prirejamo na osnovnih solah v Ricmanjih in Domju ter dolinskem in ricmanjskem otroškem vrt-cu.

Uspešnost in pestrost našega delovanja pa temelji na prostovoljnem delu članov odbora in ravnatelja glasbene sole.

Kar se tice naše narodne zavesti in na-rodne zavesti naših otrok, pa je lahko g. Pahor brez skrbi. Od leta 1968 do leta 1991, ko je godbo vodil italijanski dirigent, se namrec ni nihče od nas poitalijancil. Nasprotno, uspelo nam je vzgojiti iz naših vrst dirigenta slovenskega materinega je-zika!

Katerih Slovencev se moramo torej ba-ti?

Tovariški pozdrav

M. Komar
Predsednik Godbe na pihala
iz Ricmanj

Zaradi pomanjkanja prostora smo bili prisiljeni izpustiti Zemljevid občine Trst, ki ga bomo objavili v prihodnjih številkah.

DEŽELNI SVET FJK / OBRAČUN PREDSEDNIKA CRUDERJA

Načelni in praktični vidiki avtonomije

Preureditev zdravstva izvala tudi pet referendumov

TRST - S skupimi, vendar nazornimi številčnimi podatki in s povzetkom glavnih tema-tik je predsednik deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Giancarlo Cruder včeraj novi-narjem predstavil obračun eno-letnega delovanja. Med številč-nimi podatki je npr. naglasil, da je od 84 predlaganih zakon-skih osnutkov kar 52 izšlo iz vrst svetovalcev (ostale je pred-stavil odbor). Med vprašanji, ki so terjala še posebej veliko časa za poglobljeno obravnavo, pa so bila v osredju predvsem av-tonomija deželnega sveta z reorganizacijo uradov in spre-mebami pravilnika, reforma države v federalnem in dežel-nem smislu in stiki s sosedi. V zvezi s tem je Cruder poudaril pomen srečanja s slovenskim parlamentom 30. januarja in pa tristranskega skupnega zase-danja skupščin Slovenije, Ko-roške in FJK, do katerega je

prislo 6. oktobra.

Cruder je tudi vseskozi na-glaseval pomen tocnega infor-miranja tiska v duhu prozorno-sti. Povedal je tudi, da gre je-mati reorganizacijo tudi v do-besednem pomenu besede, v kolikor bodo palaco na Trgu Oberdan primerno preuredili, da bodo ob sedanjih uradih na-mestili se druge. Na socialno-zdravstvenem področju se je svet posvetil predvsem zdrav-stveni reformi, s tem v zvezi je sprejel dva zakona, predloze-nih pa je bilo tudi pet referen-dumov glede specifičnih vprašanj, s katerimi ni soglasa-lo veliko prebivalcev. Predvi-doma bo pet referendumov o zdravstvu prihodnjo pomlad (točen datum je odvisen tudi od splošnih političnih volitev), leto kasneje pa bo referendum o deželnem finansiranju zaseb-nih sol, saj je lahko na leto le pet deželnih referendumov.

REFERENDUM / PROTI DEŽELNI PODPORI ZASEBNIM ŠOLAM

Uspeh pobude SKP

TRST - Predstavniki Stranke komunistične prenovе so nad re-zultatoma sila zadovoljni, saj so za referendum, za katerega sami pra-vijo, da ni proti zasebni soli, tem-več v podporo javne, zbrali okrog 23 tisoč podpisov. Rezultate so predstavili včeraj, ko je potekel petnesečni rok, podpise so nam-reč začeli zbirati 21. julija letos. Kot je kasneje, na naslednji ti-skovni konferenci, na sedežu deželnega sveta FJK poudaril predsednik skupščine Cruder, sta vsebina in tekst referenduma bila že ocenjena za povsem spre-jemljiva, ker pa je bilo prej pred-loženih pet referendumov o zdravstvu in se obetajo parlamen-tarne volitve, se bodo deželni prebivalci o tem vprašanju lahko

izrekli sele v leti '97.

Dezelni zakon st. 14 iz leta '91, ki letno dodeljuje tri milijarde lir vsem, ki želijo obiskovati zasebne sole (ne smejo prekoračiti meje 100 milijonov lir letnih pri-hodkov družine), je krivičen, je poudaril Roberto Antonaz, sploh pa ne gre za zakon o pravici do šolanja, kot so ga poimenovali. Ob tem je treba upoštevati, da so javni soli v zadnjih letih vse bolj krcili sredstvá, stroški pa stalno narasčajo. Prav je, da se štiti pra-vica do šolanja, nesprejemljivo pa je, da država na raznih ravneh za-postavlja prav svoje šolske usta-nove. Proti takšni naravnosti so se letos dvignili ne samo protest-ni glasovi dijakov, temveč tudi solnikov in staršev. Ta splošen

protest je pripomogel tudi k uspehu pobude SKP.

Pregled števila zbranih podpi-sov po starih pokrajinah dezele pa je jasno pokazal, da so odločno največ podpisov zbrali v Trstu (10.054), najmanj pa v Vidmu (2.681), v Gorici je zahtevo po referendumu podpisalo 3.604, v Pordenonu pa 6.573 oseb. Kot so naglasili, gre za overovljene pod-pise, v Vidmu pa so jih zbrali tako malo, ker so jih hote zbirali samo v občinskih uradih, da bi se izognili morebitnim nevsečno-stim. Predstavniki SKP pa so pik-ro pripombo izrekli tudi na račun predsednika vlade Dinija, ki je v finančni zakon vključil postavko v korist zasebne sole.

(bip)

PATRONAT INAC SVETUJE

Še o pokojninah

Vpr.: »Moji zeni je bil z dekretom pristojne zdrav-niske komisije priznan status civilnega invalida. Kakih 9 let prejema preko prefektore civilno invalidnino, ki pa jo bodo preklicali konec februarja prihodnjega leta, ko bo dopolnila 65 let. Rečeno mi je bilo, naj vložim na INPS prošnjo za socialno pokojnino, ki bo nadomesti-la civilno invalidnino. Slišal sem tudi, da na pogladi reforme INPS ne bo več priznaval socialne pokojnine, ampak neko drugočno podporo. Mi lahko pojasnite, kako bo s to zadevo?« M.K.

Ustaljena navada oziroma upravičenceva pravica je doslej bila, da je ob dopolnitvi 65. leta civilno invali-dnino zamenjala socialna pokojnina, ki bremeni skrbst-veni zavod INPS. Pokojninska reforma pa je celovito spremenila pravni režim socialne pokojnine, tako da bo z letom 1996 INPS priznaval socialno nakazilo. V okrožnici je zavod pojasnil, da bo se naprej izplačeval socialno pokojnino vsem tistim, ki jo bodo uveljavili s predložitvijo prošnje do vključno 31. decembra t.l. Upravičenec, ki živi v Italiji in bo dopolnil 65 let ozi-roma bo vložil prošnjo v teku januarja 1996, bo - seve-da če obstajajo upravni in dohodkovni pogoji - prejel socialno nakazilo od 1. februarja 1996.

Socialno nakazilo v višini 480.000 lir na mesec bo INPS izplačeval samskim osebam v celoti, ce nimajo nikakršnega dohodka, ali pa v znižanem znesku (obratno sorazmerno z dohodki do 6.420.000 lir v letu 1996). Za porocene osebe se upoštevajo zakončevi dohodki: ce skupna vrednost ne presega zneska social-nega nakazila (6.240.000 lir), bo mesečna izplačana v celoti oziroma v okrnjeni vrednosti do skupnega dohodka 12.480.000 lir v letu 1996. Upoštevajo se vsi dohodki - tudi tisti, ki so obdavčeni na izvoru - z izje-mo odpravnine, zaostankov in stanovanja.

V konkretnem primeru bo INPS priznal gospe so-cialno nakazilo, ce bo zadosčeno zgoraj omenjenim upravnim in predvsem dohodkovnim pogojem. (ma)

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. pošni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo za leto 1995 430.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

DEVIN-NABREŽINA / SREČANJE Z ŽUPANOM IN ŠTIRIMI ODBORNIKI

KULTURA / DOLINA

»Opravili smo več, kot smo načrtovali«

Pozornost omikanemu sožitju med narodnostima

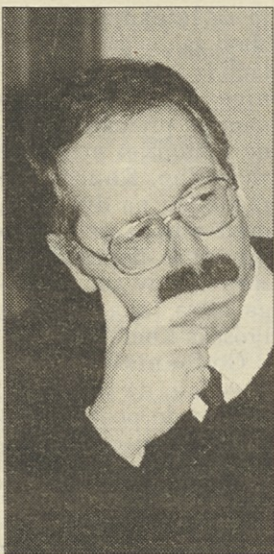
Devinsko-nabrežinski upravitelji so s svojim dveletnim delom zadovoljni, zavedajo pa se, da bodo morali v drugi polovici mandatne dobe razrešiti se marsikatero zgoče vprašanje. V resnici nima menda skoraj nobena druga občina na Trzaskem opraviti s tako kocljivimi problemi kot najvzhodnejša, saj je potreben tod - poleg drugega - se prav posebno izostren posluš za strpnost in miroljubno sožitje.

To je izjavil zupan Giorgio Depangher na včerajšnji novinarski konferenci ob izteku leta, med katero je orisal osnutek proračunskega poročila 1996 in dosežanje dosežke, obenem pa znova postregel s programom liste Insieme-Skupaj, da bi lahko vsako na lastno pest preveril, kaj je bilo obljubljenega in kaj tudi postorjenega. Njegov prerez so dopolnili odborniki Dario Pertot (javna dela), Danilo Veržegnassi (socialna pomoč in osebje), Vera Ban Tuta (solstvo) in Michele Zanetti (proracun).

»Zdaj smo sredi poti, uresnicili pa smo več kakor polovico načrtovanega,« je povedal Depangher in dodal, da čakata zdaj njegovo upravo predvsem speljava začetih del in prilagoditev občinskega osebja stvarnim potrebam občanov, pozneje pa se izgotovitev splosnega regulacijskega načrta. Pri tem ji bodo v pomoč tudi sredstva iz Sklada za Trst, to je 600 milijonov lir, ki jih bodo po sredinem sklepu skupščine namenili za

zaposlovanje mladih (100 mil. lir) in za nadaljevanje solskih gradenj (600 mil. lir).

Delo občinskih moz je doslej slonelo prvenstveno na prizadevanjih za zaščito in uravnovešen razvoj teritorija, ki so rodila dobre sadove, ter za sanacijo finančnega stanja, ki bi moralo biti leta 1996 povsem pod nadzorstvom, saj ni več primanjkljaja. Resanacija bi bila se hitrejša, ko ne bi bilo prislo do klestenja sredstev iz deželne in državne blagajne, pa tudi do skoraj poldruge milijarde lir nepredvidenih stroškov (naravni park ob izlivu Timave, preciščevalna naprava v Sosljanu, vodna preskrba Vizovelj idr.), zaradi cesar npr. ni bilo mogoče

Giorgio Depangher

ublažiti kolicnikov davka ICI; pač pa so upravitelji nekaj privarčevali na račun osebja, ne da bi

obubožali javne storitve, ki so se kvecjemu se zboljšale.

Po navedbi številnih javnih del (ponovno odprtje seslanske in sempolajske sole, okrepitev metanske omreže in kanalizacije, opredelitev lokacije za odprtje jasi leta 1997, itd.) ter pobud na socialnem, zdravstvenem in javnoprvoznem področju, so upravitelji poudarili važnost sodelovanja med solsko mladino obeh narodnosti s prirejanjem skupnih prslav in prijateljskih pohodov v znamenju vzajemne strpnosti in spoštovanja narave, pomen nabrežinske knjižnice, ki jo širijo, in nujo po novih sportnih strukturah.

Drago Gasperlin

POZIV / FIGISC-FAIB

Polemika o cenejšem bencinu je nespametna

»Ce se do konca januarja zadeva ne bo premaknila s slepega tira, bomo začeli spet zbirati podpise med občani, zdaj pa se predajmo božičnemu vzdušju v upanju, da si bodo pristojne institucionalne in politične sile zavihale rokave.«

Takole piše v tiskovnem sporočilu, ki sta ga razmnožili deželni vodstvi sindikalnih organizacij upraviteljev bencinskih črpalk Figisc (Confcommercio) in Faib (Confesercenti) v zvezi s polemikami okrog načrtovane prodaje

bencina po znižani ceni v vsej Furlaniji-Juljski krajini. Tema je resda hudo vnetljiva, skrajni čas pa je že, da bi zagovorniki in nasprotniki ukrepa začeli treznejše razmišljati v korist celovite deželne skupnosti, zatrjujejo sindikalisti in nadaljujejo: »Ce bo državni finančni zakon 1996 prodlr v obeh vejah parlamenta, bo imela deželna vlada dovolj časa za to, da problem primerno poglobi in sprejme takšno rešitev, ki bo v prid vsem, zlasti pa revnejšim slojem.

V DUHU PRIJATELJSTVA

Dvojezična božičnica otrok zgoniške občine

Božični prazniki so tu in po naših solah se ob koncu pouka vrstijo veselice. Včeraj je bila v zgoniški soli božičnica, ki so jo priredili otroci iz osnovnih sol zgoniske občine, Lojze Kokoravec - Gorazd iz Saleza, 1. maj 1945 iz Zgonika - in italijanske osnovne sole Emilio Comici iz Zgonika. Učenci so se na veselico skupno pripravili, zapeli in recitali so nekaj božičnih pesmi ter podali nekaj svojih misli. Najprej so otroci iz slovenske in italijanske zgoniske sole pricarali praznično vzdušje s pesmijo Stile nacht in zapeli se nekaj pesmi ob spremljavi klavirja. Nato so učenci 1. in 2. razreda recitali pesmi o božicu, o miru, o novem letu, o snegu in zimskem času. Zapeli so tudi nekaj božičnih pesmi. Pravo presenečenje so pripravili italijanski otroci, ki so podali nekaj poezij in zela ob božičnem času v italijanskem in tudi v slovenskem jeziku, ki se ga učijo v soli. V zaključnem delu so učenci sole 1. maj 1945 povedali, kako se pripravljamo na božič in ga praznujemo danes in kako so to doživljali v času naših dedkov in babic. Vsi so voščili prijetne praznike in srečno novo leto prisotnim pa tudi drugim širom po svetu, ki so nesrečnejši od nas.

(bis)

NOVICE

Grof della Zonca v zaporu zaradi stečaja Tripcovicha

Trzaski finančni stražniki so včeraj aretirali v njegovem milanskem uradu bivšega pooblaščenega upravitelja finančnega holdinga Tripcovich, grofa Agostina della Zonca. Osumljen je kršitve zakonskih predpisov o stečajih, saj naj bi si prisvojil 5 do 6 milijard lir holdingovega premoženja. Zdaj je v coronejskem zaporu, kjer bo na zahtevo sodnice za predhodne preiskave Alessandro Bottan ostal mesec dni, danes pa ga bo zaslusal namestnik tožilca Antonio De Nicolò.

Finančni stražniki so včeraj prereševali grofov urad v Milanu, pa se prostore kaksnih petnajstih družb v vsej Italiji. Kazenska preiskava o krahu Tripcovicha (več kot 500 milijard lir), ki je potegnil v brezno več družb pod njegovim nadzorstvom, je presla v živo februarja letos, ko je sodstvo izdalo 16 jamstvenih sporocil zaradi potvarjanja proračunov in lažnega bankrota ter jih naslovilo ravno tolikim upraviteljem trzaskega holdinga. Ta je deloval na finančno-zavarovalniškem, ladjarskem, speditorskem in prevoznem področju.

Nov proces za božičnega morilca lastne babice

Pred tremi leti je na božično noč vnuk do smrti pretepel babico. Obsodili so ga na 14 let zopora, kasacija pa je razsodbo razveljavila in včeraj se je v Mestrah začel nov proces.

18-letni Sandro Tarsi, ki sta mu starša umrla, je zivel z babico v dvonadstropni hišici v Rocolu v ulici Scala Bonghi 49 in je verjetno po daljšem prerekanju ubil 84-letno Mario Bianchi. Točnih razlogov umora niso nikoli ugotovili, fanta pa so psihiatri priznali za prisebnega in ga je zaradi tega porotno sodišče obsodilo na dolgo zaporno kazen zaradi namernega umora. Zagovornik odv. Borean se je pritožil na kasacijsko sodišče, ki je ugodilo zahtevi po obnovitvi procesa in predvsem po novi psihiatrični ekspertizi.

Začasna delovna mesta

V sredo, 27., in četrtek, 28. decembra, od 8.30 do 12. ure bo Urad za zaposlovanje (Ul. F. Severo 46) sprejemal prošnje za udeležbo pri selekciji za mesto navadnega delavca (Občina Trst - 90 dni), pomožnega strojepisca z znanjem slovensčine (Občina Devin-Nabrežina - 6 mesecev) in strojepisca vesce osebe (Pokrajina Trst - part time, 18 ur na teden) ter dveh čistilk in obenem kuhinjskih pomočnic z znanjem slovensčine in zdravstveno knjižico (Občina Dolina - 3 meseci oziroma part time, 18 ur na teden). Kandidati morajo imeti diplomlo nizje srednje sole ter seveda delovno knjižico in potrdilo, da so brezposelni (obrazec C/1).

VERNIKOM IN VSEJ JAVNOSTI

PRI RUSEM MOSTU / VČERAJ DOPOLDNE

Škofova božična poslanica »Zavekal je novorojenček«

Skof Lorenzo Bellomi je posvetil otrokom letosnjo božično voščilnico z naslovom »Zavekal je novorojenček«. V pismu javnosti je podčrtal, da je sam papež v poslanici ob Svetovnem dnevu miru poudaril, da je Mesija prišel na svet kot otrok, da bi pritegnil pozornost sveta na otroke, predvsem na trpeče malčke, ki bi jim morali vsi ljudje dobre volje zagotoviti prihodnost miru. To je tudi sporočilo škofa vernikom in vsej trzaski javnosti: da bi vsi prisluhnilli otrokom in jim olajšali trpljenje v tolikih krajih sveta, kjer izvajajo nad najmlajšimi vseh vrst nasilja, zatiranja in celo ubijanja, tudi onih, ki se se niso rodili.

Gabriele Gandini novi umetniški vodja Verdija

Upravni svet gledališča Verdi je na predlog Lorenza Joria soglasno imenoval novega umetniškega vodjo gledališča. Gre za Gabrieleja Gandinija, ki bo vodil trzasko operno gledališče prihodnja tri leta in nasledil Raffaella de Banfieldu. Kot priznanje za dolgoletno in uspešno delovanje so baronu de Banfieldu podelili castni naslov umetniškega svetnika gledališča Verdi.

Bilten Burla Garofola

V bolnišnici Burlo Garofolo so predstavili novi bilten »Burlo informa«. Gre za preprosto in hitro obveščevalno sredstvo, ki mu pravijo »newsletter«, s katerim bodo občasno obveščali javnost o dosežkih bolnišnice, ki je na pri porodnistvu in zdravljenju novorojenčkov in otrok dosegla visoko specializacijo. Informacije so namenjene tudi osebu Burla, da bi bili vsi čim boljše obveščeni o vseh novostih in dosežkih bolnišnice.

Avtomobil padel v kanal

Voznik iz Padove ni potegnil ročne zavore parkiranega peugeoja

Svojega peugeota 205 ni parkiral samo na prepovedanem mestu ob kanalu pri Rusem mostu, ampak tudi tako, da ni potegnil ročne zavore. Neprevidnost je drago stala voznika iz Padove, ki je odšel po opravkih v središču: avtomobil se je počasi začel pomikati proti robu kanala in končno padel v vodo. Vozilo je obstalo s prednim delom na dnu kanala, med-

tem ko so zadnji del avtomobila privezani colnov zadržale tik pod vodno gladino.

Na kraj so prihiteli gasilci s skupino potapljačev in z jerjavom, s katerim so rdeci peugeot 205 potegnili iz vode. Skoda na vozilu je seveda velika, neprevidnega voznika pa verjetno čaka se globa, saj je parkiranje ob kanalu prepovedano.

TRŽAŠKI OKTET / KONCERT OB 25-LETNICI

Lep pevski večer, vreden jubileja

V nabrežinski cerkvi kot pred 25 leti

V natrpani cerkvi v Nabrezini se je Tržaski oktet v sredo predstavil s spominskim koncertom točno na isti dan kot pred 25. leti, ko je imel v Nabrezini svoj krstni nastop. Dogodek je bil svečan ne samo zaradi srebrnega jubileja, marveč tudi zato, ker se je Oktet v novi sestavi in s sedanjim umetniskim vodjem Danilom Cadežem, izkazal v najboljši luči in s tem potrdil sloves, ki si ga je pridobil s svojo umetniško zvestobo petju.

Večer je uvedel domači pevski zbor KD »Igo Gruden« kot gostitelj pred 25 leti in tokrat, s pozdravno pesmijo s kora. Pojocemu pozdravu se je Oktet odzval z uvodno Adeste fideles nakar se je predstavnik društva - gostitelja v kratkem nagovoru zahvalil Tržaskemu oktetu, da si je tudi za obeleženje svojega jubileja izbral svoj »rojstni kraj« - Nabrezino in mu zelel uspehov se za nadaljnjih 25 let.

Med prvim in drugim delom koncertnega programa je o prehojeni poti Tržaskega okteta od začrtkov do danes s poudarkom na poslanstvu, ki ga opravlja z gojenjem in sirjenjem slovenske pesmi doma in povsod, kamorkoli v sirni svet ga je vodila pot, spregovoril častni član in Oktetov spremljevalec Joze Koren. Dejal je med drugim, da opravlja Oktet vlogo pojočega ambasadorja slovenske pesmi, kulture in naroda, nenazadnje vlogo ambasadorja naše male narodnostne skupnosti, na teh, stoletja naših tleh.

Sporod, ki ga je Tržaski oktet ponudil poslušalcem za svoj srebrni jubilej, je v prvem delu obsegal liturgične v latinskini in pesmi iz pravoslavne liturgije: Palestrinovo O Bone Jesu, Da Victorie Improperia, Crocejevo Cantate Domino in Gallusovo Quam pulchra es amica

mea, Mladenova So svjati, Tebe pojem, Livovskega Ninje Odpuscajci in Cajkovskega Otce nas. Drugi del sporeda je Tržaski oktet po Ferjančičevi Večerni zvon, posvetil božični motiviki (Vodopivec - Blažena noč, Močnik - Božična molitev, Gabrijelčič - Marija je rožice brala na primorski ljudski motiv, in Schubert - Heilig ist der Herr). Sledile so se De Marzijeve Improviso, crnska duhovna v Cadeževi priredbi Nobody Knows in za zaključek Zarova Odnovno gremi Kolokolčik.

Navdušenemu ploskanju se je Tržaski oktet ozdal se s tradicionalno božično Sveta noč v angleščini, italijansčini in slovenščini, pa seveda z Vrabcevo Zdravljico, na koncu pa kar sredi občinstva se z voščilom »Mnoga ljeta«.

Seveda ni manjkalo cvetovih poklonov in čestitk; srebrna jubilarja v srebr-

nem jubileju, pevca neprekinjeno skozi vseh 25 let - Ladi Komar in Rudi Stopar, pa sta prejela iz rok predsednika Okteta Borisa Pangerca tudi spominske plakete. Toplega aplavza je bil deležen tudi umetniški vodja Danilo Cadež.

KONCERT / GODBA PROSEK

Pozdrav staremu letu z novim programom

V kulturnem domu na Proseku bo v torek, 26. t.m., ob 17. uri tradicionalni celovečerni koncert ob koncu leta, ki ga prireja Godbeno društvo Prosek. S koncerti ob izteku leta, ali bolje receno na stefanovo, je godba začela leta 1979, letošnji koncert je torej že sedemnajsti po vrsti. Ta tradicionalna prireditev je postala za Prosek-Kontovel nedvomno ena najpriljubnejših, o tem pa priča dejstvo, da privabi vedno veliko število vasčanov in ljubiteljev glasbe iz sosednjih vasi in mesta, ki ob tej priložnosti nazdravijo tudi novemu letu.

Kot po ustaljeni tradiciji se bodo godbeniki predstavili s popolno novim programom, ki so ga nastudirali po poletnem premoru. Godbeno društvo Prosek je bilo sicer v teku leta zelo aktivno. Poleg tega da je sodelovalo na številnih prireditvah, je imelo šest celovečernih koncertov in junija nastopilo na državnem tekmovanju godb v kraju Condove pri Turinu.

Dirigent Aljosa Starc

je za letošnji koncert zbral zahteven izbor skladb iz svetovne zakladnice. Na programu so namreč pretežno izvirne melodije, prirejene za godbo. Koncert bo razdeljen na dva dela, med odmorom pa bo prireditev popestril nastop članov amaterskega odra Jaka Stoka s Proseka-Kontovela.

Godbeniki so nam povedali, da bodo tudi letos bodo poskrbeli za presenečenje, ki bo gotovo pritegnilo pozornost občinstva. Več pa niso hoteli razkriti.

Na oder bo letos stopilo kar 44 godbenikov in to je dokaz, da je bila pot, ki jo je godba ubrala pred 17. leti, in sicer v jeseni leta 1978, ko so na Proseku ustanovili glasbeno solo, pravilna, saj bo prav koncert na stefanovo za nekatere mlade godbenike krstni nastop. Omeniti moramo tudi, da poteka godbena glasbena sola letos v sodelovanju z Glasbeno matico.

Kot vidimo, se v torek, 26. t.m., obeta na Proseku ljubiteljem godb res lep glasbeni popoldan.

B. Rupel

V VESELJE ŠOLARJEV

Darilo Zadružne kraške banke šoli Fr. Bevka

Nastop šolarjev v zahvalo

Na openski osnovni šoli Franceta Bevka je vladalo včeraj posebno praznično vzdušje. Šola je namreč prejela nov preslikovalni stroj. Za lep in koristen dar je poskrbela Zadružna kraška banka. Šolarji

so predstavnikoma banke, predsedniku Milicu in ravnatelju Brajniku, v znak hvaležnosti zapeli nekaj pesmi. Zahvalo je gostoma izrekla tudi didaktična ravnateljica Stanka Sosič-Cuk.

ZADNJI POZDRAV

V Izoli so se poslovili od Karla Turka - Bogdana

V sredo popoldne so se tovariši, prijatelji, znanci in seveda sorodniki poslovili na pokopališču v Izoli od spostovanega in priljubljenega političnega delavca, pa tudi gospodarstvenika Karla Turka - Bogdana.

S svojim delom je bil vsa povojna leta močno povezan tudi s tukajšnjimi borčevskimi organizacijami, srečevali pa

smo ga na vseh spominskih svečanosti ob 25. aprilu, ko je bila že navada, pa tudi dolžnost, da so se antifasisti in bivši borci poklonili pred spomeniki in spominskimi obeležji svojim padlim. V delegaciji, ki se je vsako leto poklonila spominu žrtvam iz Ul. Ghega, je bil vedno povezan tudi s tukajšnjimi borčevskimi organizacijami, srečevali pa

smo ga na vseh spominskih svečanosti ob 25. aprilu, ko je bila že navada, pa tudi dolžnost, da so se antifasisti in bivši borci poklonili pred spomeniki in spominskimi obeležji svojim padlim. V delegaciji, ki se je vsako leto poklonila spominu žrtvam iz Ul. Ghega, je bil vedno povezan tudi s tukajšnjimi borčevskimi organizacijami, srečevali pa

Ob pogrebnih svečanosti je zapel tudi oktet iz Portoroža.

Neva Lukeš

Izolski Kvartet 7+ v Slivnem

Izolski Kvartet 7+ bo v nedeljo nastopil v slivenski cerkvi, Koncert, ki ga prireja Glasbeno združenje Ars nova, se bo začel ob 17. uri.

TREBČE / JUTRI NASTOP

Koncert godbe Parma v voščilo

Januarja bo trebenska godba ponovila koncert na Opčinah

Tik pred božičnimi prazniki se bo občinstvu predstavila tudi godba na pihala Viktor Parma. Pod vodstvom svojega dolgoletnega kapelnika Leandra Pegana bo nastopila jutri, 23. t.m., zvečer ob 20.30, v dvorani Ljudskega doma v Trebčah.

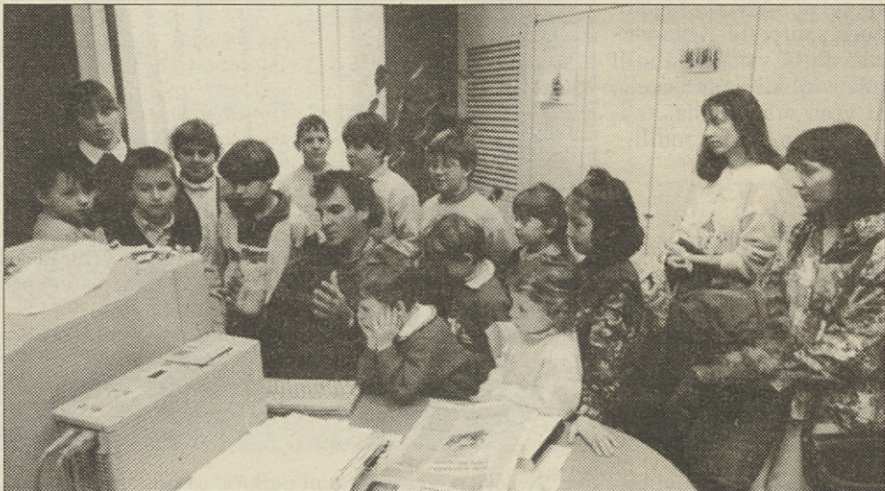
Celovečerni koncert obsega povsem nov spored skladb, ki so jih glasbeniki pripravili in jih predstavljajo svojem občinstvu v voščilo. Kot po navadi, bo trebenski pihalni orkester otvoril svoj nastop s slovensko koračnico, ki stalno spremlja vse nastope tega orkestra in poudarja njegovo kulturno poslanstvo v slovenskem prostoru. Koncertni spored bodo oblikovali se venčki znanih melodij, zabavna glasba in skladbe s solo nastopi. Prvic bodo trebenski godci zaigrali ob klavirju: v koncertu za godbo in klavir bo nastopila mlada pianistka Andrejka Mozina. Ob vsem tem bo poskrbljeno tudi za primerno praznično vzdušje.

Koncert bodo 14. januarja predstavili tudi na Opčinah, sodi pa v redno delovanje Godbenega društva Viktor Parma, ki nastope v domačih krajih dopolnjuje se z gostovanji drugod po svetu. Pred letom dni so bili godbeniki na Ptuj, nato v Avstriji, sodelovali so na skupni reviji godb ob 50-letnici osvoboditve v Sezani, ob običajnih budnicah, nastopih na raznih veselicah in prireditvah, sedaj pa načrtuje poletno gostovanje na Češkem, s katerim bi praznovali tudi 10-letnico glasbene šole v Trebčah. (dam)

Vesel božič z glasbo

Danes ob 19.30 bo v seslanskem domu za ostarele »Fratelli Stuparich« glasbeno srečanje z naslovom Vesel Božič z glasbo, ki ga prireja devinsko nabrežinska občinska uprava. Nastopil bo godalni orkester sole Glasbene matice »Marij Kogoj« iz Trsta, ki ga vodi dirigent Peter Filipčič. (m.c.)

Šolarji s Peska in iz Boršta na Primorskem dnevniku

Solarji in dijaki se radi seznanjajo z novinarskim poklicem, ki zna ocarati mladega človeka. V našo redakcijo zato večkrat zaide skupina iz te ali one šole. Včeraj so bili na vrsti solarji s Peska in iz Boršta, ki so si v spremstvu svojih učiteljev radovedno ogledovali naprave

v redakciji in tiskarni ter se seznanili z vsemi fazami oblikovanja dnevnika, hkrati pa lahko primerjali današnji, kompjuterski proces ustvarjanja časopisa z nekdanjim, ko je v tiskarni se pel linotype in je disalo po svincu in črnilu.

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
22. decembra 1995
DEMETRIJ

Sonce vzide ob 7.43 in
zatone ob 16.24 - Dolžina
dneva 8.41 - Luna vzide
ob 7.36 in zatone ob
17.18.

Jutri, SOBOTA,
23. decembra 1995
VIKTORIJA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 10,5 stopinje, zračni tlak 1062,5 mb narasča, veter jug 15 km na uro, vlaga 79-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 11,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODIL SE JE: Andrea Russignan.

UMRLI SO: 69-letna Jolanda Mislej, 79-letni Antonio Mikolic, 79-letni Raffaele Mazzella, 90-letna Giuseppina Glatz, 88-letna Elda Varin, 79-letni Guerrino Castellani, 64-letna Irene Colussi, 90-letna Pierina Calligari, 76-letni Umberto Bonazza.

LEKARNE

Od **PONEDELJKA**, 18., do **NEDELJE**, 24. decembra 1995

Normalen urnik
lekarn od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 15 (tel. 639042), Ul. Tiziano Vecellio 24 (tel. 633050), Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 274998).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Tiziano Vecellio 24, Ul. S. Giusto 1, Milje - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. S. Giusto 1 (tel. 308982).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

IMPRESA TRASPORTI FUNEBRI S.r.l.

obvesca, da se je preselila v Ul. TORREBIANCA st. 34 vogal Ul. S. Lazzaro in v nedeljo, 24. t. m. bo delovala od 8. do 13. ure, v ponedeljek in torek zaprto.

Za informacije tel. na st. 630696 ali 0336/423184

G. AVANZO Succ.

optiki specialisti od 1876

KONTAKTNE LEČE

SEQUENCE

BAUSCH & LOMB

POSEBNA
PONUDBA

6.500 LIR
VSAKA LEČA

TRST - Korzo Italia 17

Tel. 040 - 631816

fax 040 - 631817

GLASBENA MATICA TRST
Koncertna abonmajka sezona 95/96
jutri, 23. t. m., ob 20.30
v Kulturnem domu v Trstu

BIG BAND RTV SLOVENIJA

Alenka Godec - vokal — dirigent LOJZE KRAJNCAN

Prodaja vstopnic na GM, Ul. Manna 29, jutri, danes, 22. t. m., od 10. do 15. ure in eno uro pred pričetkom pri blagajni KD.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Oton Župancič - Vikj

CICIBANUS COPRIANUS

V nedeljo, 24. t. m., ob 11. uri OTROSKA MATINEJA

GODBENO DRUŠTVO V. PARMA

prireja

BOŽIČNI KONCERT

jutri, 23. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trečah

Vljudno vabljeni!

DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR VESNA in GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA

vabita na

BOŽIČNI KONCERT

danes, 22. t. m., ob 20.30 v domu A. Sirka v Križu

MePZ PRIMORSKO Mačkolje

priredi

BOŽIČNI KONCERT

jutri, 23. t. m., ob 20. uri

v župni cerkvi sv. Urha v Dolini.

Nastopata MePZ Divača in MePZ Primorsko, zborovodja Anton Baloh

Prisrčno vabljeni!

KINO

ARISTON - 15.00, 17.30, 20.00, 22.30 »La lettera scarlatta«, i. Demi Moore, Gary Oldman.

EXCELSIOR - 15.15, 16.50, 18.45, 20.30, 22.15 »Pocahontas«, risani film, prod. Walt Disney.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »I soliti sospetti«, r. Bryan Singer.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Casper«, r. Steven Spielberg.

NAZIONALE 1 - 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Seven«, i. Brad Pitt, Morgan Freeman.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Selvaggi«, i. Ezio Greggio.

NAZIONALE 3 - 15.45, 18.45, 21.45 »Braveheart - Cuore impavido«, i. Mel Gibson, Sophie Marceau.

NAZIONALE 4 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Viag-

Napovedan koncert
Tržaškega okteta
v škedenjski cerkvi za
danes

ODPADE ZARADI BOLEZNI

gi di nozze», r.-i. Carlo Verdone, i. Veronica Pivetti.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Due donne in calore per un uomo insoddisfatto«, porn, prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Vacanze di Natale '95«, i. Christian De Sica, Massimo Boldi, Luke Perry.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Smoke«, r. Wayne Wang in Paul Auster, i. William Hurt, Harvey Keitel.

LUMIERE - 18.00, 20.00, 22.15 »French Kiss«, i. Meg Ryan, Kevin Kline.

PRIREDITVE

ZBORI VESELA POMLAD prisrčno vabimo na KONCERT ob 17. letnici, ki bo v Finzgarjevem domu na Opcinah danes, 22. t. m. s pričetkom ob 20.30. Nastopile bodo vse pevske skupine pod vodstvom Franca Pohajaca. Sodelovala bosta pianist Martin Vremec in harmonikar Denis Novato. Zlasti bomo veselili snidenja z vsemi, ki so konkretno podprli nase delovanje.

V PETERLINOV DORANI, Donizettijeva 3 je danes, 22. t. m. odprta razstava SLOVENCI V LONDONU 1991-1994. Ogled od 9. do 13. ure ali po dogovoru (tel. st. 370846).

KNJIZNICA P. TOMAZIC IN TOVARISI - Prosvetni dom - razstava PRVI POVOJNI CAS - PLAKATI, LEPAKI, FOTOGRAFIJE IN DRUGO je na ogled do jutri, 23. t. m. od 16. do 20. ure.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB (Ul. Donizetti 3) vabi jutri, 23. t. m. vse otroke, starše in mladino na BOŽIČNI DOBRODELNI VEČER. Na sporedu bo predpremiere igrice "Zvezdica za očka" - igrajo člani gledališke skupine Slovenskega kulturnega kluba, avtor in režija

Dunji, Gianniju in Nicole se je pridružil

Erik

Srečni družini prisrčno čestitajo za obogatitev kolegi in vodstvo SDGZ - SERVIS d.z.o.j.

Lucka Susić, scena Magda Samec in bogat srečolov. Izkupicek večera bo namenjen pomoči Enricu iz Doline, ki je bil zaradi težke nesreče podvržen dragim zdravniškim negam. Začetek ob 16.30.

KD F. VENTURINI vabi na BOŽIČNICO jutri, 23. t. m., ob 20.30 v Kulturnem centru A.U.Miro pri Domju.

RADIJSKI ODER in gledališka skupina Slovenskega kulturnega kluba vabita na ogled mladinske igre Lucke Susić ZVEZDICA ZA OČKA. Premiera v torek, 26. t. m., ob 17. uri v Marijinem domu pri Sv.Ivanu, Ul. Brandesia 27. Vabljeni!

KD KRASKI DOM vabi jutri, 23. t. m. na ogled igrice SKOPA NEZA v izvedbi otroške dramske skupine KD Kraski dom. Avtor in režija Stana Milčič. Začetek ob 18. uri v Kulturnem domu na Colu.

GLASBENO združenje ARS NOVA vabi na božični koncert krstni nastop KVARTET 7+. V nedeljo, 24. t. m. s pričetkom ob 17. uri v slivenski cerkvi. Sodeluje gostilna Tatiana e Lorena, Nabrezina 166, tel. st. 200318.

KD F. PREŠEREN vabi na STEFANOVANJE v torek, 26. t. m., ob 14.30 v priredbi boljunske deklisne TRADICIONALNO LUCANJE na Gorici, ob 17. uri v gledališču F. Preseren v Boljuncu "Vanka in Tonca show". Vabljeni!

KD I. GRBEC - Sledenjska ul. 124 vabi clane in prijatelje na PREDŠILVESTROVANJE. Poskrbljeno bo za veselo razpoloženje v torek, 26. t. m. od 17. ure dalje. Pridite, pridite!

GODBENO DRUŠTVO PROSEK priredi TRADICIONALNI KONCERT na Stefanovo 26. t. m., ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku. Sodeluje amaterski oder J. Stoka. Vabljeni!

KD V. VODNIK in zupnijska skupnost Dolina vabita na BOŽIČNI KONCERT, ki bo v petek, 29. t. m., ob 20. uri v cerkvi sv. Urha v Dolini. Gost glasbenega srečanja v božičnem času je Komorni mešan pevski zbor Postojna, ki ga vodi Ivo Jerčič. Na sporedu so izvirne slovenske božične pesmi. Prisrčno vabljeni!

OBVESTILA

KD S. SKAMPERLE prireja tečaj akrobatičnega rock'n rolla za osnovnosolske otroke. Tecaj se bo odvijal ob sredah in petkih od 17.30 do 19. ure v društvenih prostorih. Za informacije in vpis telefonirajte na st. 53420 ob torkih, četrtkih in sobotah (Sabrina).

ZSKD sporoča cenjenem članom in sodelavcem, da bo tržaški urad v dneih od 2. do 5. januarja 1996 zaprt. Po običajnem urniku vam bomo spet na razpolago od ponedeljka, 8. januarja 1996, dalje!

KD F. VENTURINI obvesca clane, da je se nekaj razpoložljivih mest za domače silvestrovanje.

ŠOLSKE VESTI

O.S. O. ZUPANCICA in nizja srednja sola Sv. Cirila in Metoda - sedež pri sv. Ivanu vabita na BOŽIČNICO, ki bo danes,

22. t. m., ob 10. uri v Marijinem domu pri Sv. Ivanu. Na sporedu bo pester program, bogat srečolov in zakuska. Toplo vabljeni!

O.S. F. MILCINSKI in nizja srednja sola Sv. Cirila in Metoda - oddelek na Katinari vabita na BOŽIČNICO, ki bo danes, 22. t. m., ob 11.15 v prostorih osnovne sole na Katinari.

UCENCI in učiteljica osnovne sole F.Bevk z Opcin vljudno vabijo na BOŽIČNICO, ki bo v Finzgarjevem domu danes, 22. t. m., ob 11.30.

UCENCI in učiteljice COS P. Tomaziča v Trečah obvescajo vasclane, starše in prijatelje, da bodo danes, 22. t. m. koledovali po vasi od 13.30 do 16. ure.

OSNOVNA SOLA A. SIRK iz Kriza vabi na BOŽIČNICO, ki bo danes, 22. t. m., ob 19. uri v solskih prostorih.

IZLETI

SK DEVIN prireja smučarske izlete z možnostjo tečaja na smučiscih Furlanije-Juljske krajine ali avstrijske Koroske začeni z dne 7. januarja do konca sezone. Informacije za urnik, ceno in rezervacije Bruno tel. st. 200236 ali Franc tel. st. 200782.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

AGRO-ITTICA GLINSCICA iz Boljunca obvesca cenjene kupce, da smo za praznike odprti danes, jutri in nedeljo od 8. do 13. ure. Imamo losose in izvrstne salmerine. Tel. st. 228297.

PRODAM v Nabrezini hiso potrebno popravil z odobrenim nacrtom. Tel. st. 200620.

PRODAJAMO božične smrečice vseh velikosti. Družina Lupin, Ul. Trieste 347 (zraven goriskega pokopališca). Tel. st. 0481/21227.

IZGUBIL se je pes setter rjave barve v okolici Lovek dne 11. decembra. Tel. st. 040/215093 - nagrada.

ISCAMO 18-letnega elektricarja, z vozniškim dovoljenjem. Interesenti naj se javijo na Opcinah, Elektromarket, Ul. Salici 1. Tel. st. 211155.

ISCAMO 20-letno sposobno natakario lepega videza. Tel. od 12. do 14. ure na st. 228117.

23-LETNO dekle s koncano visjo solo isce katerikoli resno zaposlitev. Tel. st. 040/231704.

NUJNO iscemo stalni par srednjih let za cuvajta vile: kot soferja in vrtnarja oz. hisno pomocnico/kuharico. Nudimo stanovanje. Ponudbe poslati na Publiest Srl, Ul. Valdirivo 36, 34132 Trst, pod geslo "Cuvaj".

SKRBNEMU NAJEMNIKU za krajše obdobje enostanovanjsko dobro vzdrževano in opremljeno hiso na Vrhju (Sovodnje) oddam. Tel. na st. 040/225304 po 20. uri.

PODARIM garderobno sezonsko omaro 270 cm, dolgo 200 cm. Tel. st. 212841.

OSMICO ima v Borstu Danilo Glavina.

OSMICO je odprla Maurica Radetič v Medje vasi st. 10.

OSMICO sta odprla Mirko in Cvetka Brisce - Brisce.

MALI OGLASI IN RAZNA OBVESTILA ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN se sprejemajo od 8.30 do 12.30 od ponedeljka do petka ob SOBOTAH IN PRAZNIKIH ZAPRTO
PUBLIEST - Ul. Valdirivo 36 - l.nad. Tel. 361888 - Fax 768697

PRISPEVKI

V spomin na Magdo Kralj daruje Dragica Husu 25.000 lir za MoPZ Vesna.

V spomin na drago mamo Zofijo Batic, ki bi 24. t.m. praznovala 80. rojstni dan, daruje Majda z družino 100.000 lir za Slovenski dijaški dom - Trst.

Prva rekreacijska skupina telovadkinj tretje mladosti KRUT prispeva 67.000 lir za Odbor za obnovitev Stadiona 1. maj.

V spomin na botra Carla daruje Renato z družino 30.000 lir za otroški vrtec v Gropadi in 30.000 lir za OS Karel Destovnik Kajuh. V isti namen daruje Karlo Sancin iz Boljuna 20.000 lir za OS K.D. Kajuh.

Namesto cvetja na grob Angela Sulčica daruje Giulio Zeriali z družino 50.000 lir za SD Vesna.

V spomin na drage starše Antonijo in Josipa Alberti daruje hči Marija z družino 30.000 lir za Skupnost družina Opcine.

V spomin na drago teto Alberto Briscik daruje Adrijana z družino 200.000 lir za Dom-spomenik Brisciki.

Ob 4. obletnici smrti dragega očeta Pepita Blazine daruje Adrijana z družino 100.000 lir za Dom-spomenik Brisciki.

V počastitev spomina Alberte Briscik daruje Olga Ostrouska 50.000 lir ter Zvonko Ostrouska 50.000 lir za Dom - spomenik Brisciki.

Namesto cvetja na grob inž. Pepija Sosica darujeta Angelca in Zvonko Malalan 50.000 lir za KD Tabor.

V spomin na botra Carla Calzija daruje Renato Grgič z družino (Padrice) 30.000 lir za KD Slovan.

V počastitev spomina Alberta Doljaka daruje Zora Kocman 50.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.

V zahvalo za voscila daruje Silvestra Zagar 30.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Ob plačanju članarine daruje Pepka Zagar 10.000 lir za DSU.

V spomin na Ivanko Ukmar vd. Husu darujeta Pepka in Guerna Luksa 30.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Franca Bizjaka daruje družina Cac 100.000 lir za Slovenski dijaški dom in 100.000 lir za KD Kraski dom.

Ob priliki božičnih in novoletnih praznikov darujeta Aldo in Elda 30.000 lir za SD Primorec, 30.000 lir za KD Primorec, 30.000 lir za Godbo na pihala Parma, 30.000 lir za MePZ Primorec-Tabor in 30.000 lir za cerkev v Trečah.

Ob 10. obletnici smrti dragega Renata Gombaca daruje teta Bianka 50.000 lir za TPPZ P. Tomazič.

V spomin na predrago mamo Vanko darujeta Boris in Tamara z družino

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilicje) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

no 150.000 lir za FC Primorje in 150.000 lir za PZ Vasilij Mirk.

Namesto cvetja na grob Vanke Ukmar vd. Husu darujeta Justa Colja 20.000 lir za AO Jaka Stoka Prosek-Kontovel.

V spomin na Franca Bizjaka darujejo Zala, Vojka, Miranda in Jelka 40.000 lir za gradnjo Kulturnega doma v Lonjerju.

Namesto cvetja na grob Bogdanove mame Magde Kralj darujejo prijatelji Robi in Barbara, Diego in Brigit ter Franco, Sandra in Marjan 200.000 lir za DZ Vesna.

V spomin na pok. Ivanko Ukmar vd. Husu daruje Berta Praselj 30.000 lir za FC Primorje.

Mara in Evgen Dobrila darujeta 50.000 lir za TPPZ P. Tomazič.

†
Tiho nas je zapustila
naša draga

Jolanda Mislej vd. Gon

Pogreb bo jutri, 23. t. m., ob 12.45 iz mrtvasnice v Ul. Pietà v nabrezinsko cerkev.

Zalujoci mama Olga, sin Walter ter vnukinji Elena in Paola

Trst, 22. decembra. 1995
(Pogrebno podjetje Ul. Torrebianca 34)

†
Zapustil nas je naš dragi oče, ded in praded

Rudolf Sancin

Pogreb bo danes, 22. t. m., ob 15. uri na pokopališču v Izoli.

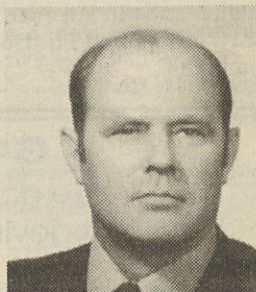
Zalostno vest sporočajo sin Boris z Mirjano, hči Silva, vnuki Igor, Tatjana in Sonja z družinami

Izola, Padrice,
22. decembra. 1995

22.12.1993 22.12.1995

Minili sta dve leti, odkar nas je zapustil naš dragi

Mario Zeriali

Z ljubeznijo se ga spominjajo

SVOJCI

Masa zadušnica bo danes, ob 19. uri v boljunski cerkvi.

Boljunec,
22. decembra. 1995

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIEST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6 - tel. 040-7796600

NOVICE

Federconsumatori proti sleparskim pobudam

Združenje Federconsumatori, ki je že nekaj časa prisotno tudi v Gorici - sedež ima v prostorih javnega večnamenskega socialnega centra v ulici Baiamonti - skuša razkriti krog različnih dejavnosti s katerimi se okorišajo posamezniki ali skupine na račun občanov, ki, kot kaže, kaj lahko nasedejo lepim besedam in obljubam. Združenje se ukvarja v zadnjem času s preučevanjem številnih primerov prodaje enciklopedij. "Seft" je, kot ugotavlja združenje, kar precej razširjen. Drugo področje, ki mu bodo pri Federconsumatori v prihodnje namenili veliko pozornosti je področje takojmenovanih solidarnostnih pobud. Primeri, ki so se pojavili v raznih krajih države kažejo na to, da je treba pogledati tudi na to področje. Prve korake so že storili z zahtevo, da se objavijo sezname solidarnostnih pobud in oseb, oziroma združenj, ki jih izvajajo. Federconsumatori postavlja tudi javno vprašanje, kdo je pristojen za nadzor nad tovrstno dejavnostjo.

Izšla je DOGMA, ki jo izdaja Klub goriške mladine

Klub goriške mladine (KGM) nas je te dni prijetno presenetil s poskusno številko biltena DOGMA s podnaslovom mladinski, narodni, nepogrešljivi, satirčni, zgodovinski, kulturni itd bilten na osmih straneh formata A4, na recikliranem papirju. Dogma, ki nosi številko 00 in ki so jo natisnili pri KGM, "ne črta, ne briše, izključno piše, piše, piše". In seveda vabi k sodelovanju. Drugo številko lahko pričakujemo sredi januarja.

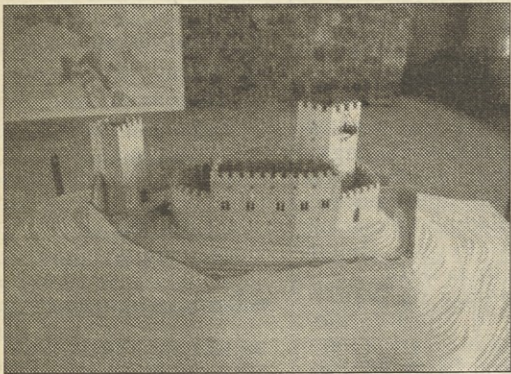
Božičnica na železniški postaji

Na goriski železniški postaji so včeraj dopoldne priredili lepo božično prireditev, ki so se je poleg uslužbencev železnice in drugih državnih služb in uradov, ki delujejo na območju postaje, udeležili tudi predstavniki oblasti. Postavili so lepe jaslice, za primerno zvočno kuliso pa je poskrbel pevski zbor C. A. Seghizzi, ki letos praznuje 75-letnico delovanja.

Zadnji niz prireditev "Goriškega decembra"

V okviru decembrskih kulturnih prireditev bo drevi, ob 21. uri v stolnici koncert godalnega orkestra glasbene sole. Danes, ob 16.30 pa bo na trgu pred Attemsovo palaco božični koncert v priredbi kluba Amici del taieto. Drevi, ob 19. uri bo v gostilni Alla Valletta zadnja predstava iz ciklusa zgodb o zločinah v gostilnah.

Podobe goriškega gradu

V grofovi dvorani na gradu so v sredo odprli zanimivo razstavo. Prikazuje nastanek in razvoj utrdb in naselbine na grajskem griču, po katerem je dobilo ime tudi mesto. Razstavljene so številne risbe in slike ter tudi makete. Razstava sodi v niz pobud ob tisočletnici Gorice. (Foto Bumbaca).

V ZNAMENJU POLEMIK

Kdo je pravzaprav kriv za izpodrivanje vloge Gorice

Iz večine izstopil Bressan (NZ)

V goriskem občinskem svetu se je sinoči prvič predstavil novi odbornik Gerardo Amirante. Prevzel je mesto inž. Rosellija, ki je moral odstopiti zaradi odprtega sodnega spora z Obcino. Amirante je do nedavna opravljal pomembno nalogo predsednika odbora preglednikov računov.

Sočasno z novim odbornikom pa je večina na sinočni seji izgubila enega svetovalca. Tullio Bressan, ki je bil kot neodvisen izvoljen na listi nacionalnega zavezništva je povedal, da zapušta to skupino in se pridružuje gibanju MSI - Fiamma tricolore, katerega edini predstavnik v občinskem svetu je bil do zdaj Sergio Cosma.

Sicer pa je bil uvodni del zasedanja v glavnem posvečen politični analizi stanja v katerem se nahaja koalicija in analizi vzrokov. V ospredju so bila, po krajšem ekspoziju zupana, kajpak najpomembnejša vprašanja, od zdravstva, preko Univerze, sejemске ustanove, do regulacijskega načrta itd.

Zupan je zelo jasno in nedvoumno pokazal na odgovorne, ki hočejo Gorico prikrajšati za vloge mesta primerno bolnišnično strukturo: to so SL, SDL in PPI in ki si tudi prizadevajo za postopno razgrajevanje in zmanjševanje vloge Gorice kot glavnega mesta pokrajine. Take očitke sta zavrnila tako Furlan (DSL) kakor Zamparo (neodvisen), pa tudi Crocetti.

Stanje je posledica izoliranosti (ali tudi samozadostnosti) v katero se zapira večina, ki upravlja Obcino, posledica neusklajenih nastopov in morda se česa drugega, je bilo slišati kot

odgovor iz vrst opozicije.

Zupanu sta priskočila na pomoč Coana (NZ) in Sergio Fornasir. Coana je na očitke Sergia Cosme da je občinski odbor vedno bolj pribezališe bivših demokratistjanov in bivših socialistov zavrnil, čes da jih bolj kot preteklost zanima bodočnost.

Sicer smo slišali tudi pojasnilo odbornika in podzupana Nosellija o poteku zadnje konference zupanov, o zdravstvu namreč, ki v mnogočem izpodbija trditve glavnega direktorja Zdravstvene ustanove, Barattija v tisku. Je pa pri vsej zadevi treba računati na najtežjo posledico: izgubo se tistega malo zaupanja ljudi v institucije, saj je zmeraj manj jasno, kaj se pravzaprav dogaja z nedokončano zgodbo o organizaciji javnega zdravstva na Goriskem.

Kritičen poseg je imel svetovalec Crocetti (Gibanje Cittadini per l'Isontino), ki je svetovalce pozval, naj sprico tezar vendarle spet prevzamejo vlogo, ki jim pripada. To je, da v občinskem svetu opredelijo stališča do najpomembnejših vprašanj. Zupanu je očital, da se zateka po podporo občinskega sveta vsakokrat ko je v težavah in z vodo v grlu, ob drugačnih priložnostih pa ravna kot da občinskega sveta ne bi bilo.

Zelo zgovoren je zadnji primer: menda je bil že poverjen nalog za prenovno splošnega regulacijskega načrta, občinski svet pa o smernicah se ni imel priložnosti ne možnosti razprave.

Podoben se je dogajalo v zadnji mandatni dobi, kjer je bil občinski svet izločen od odločanja. Vsi vemo, kako se je tista mandatna doba zaključila.

ŠTANDREŽ / TUDI LETOS SO PRIREDILI

Praznik miru in prijateljstva

Pobuda rajonskega sveta, župnije, šole in društev - Letos tudi otroci s šole Ferretti

Na pobudo rajonskega sveta, osnovne šole in vrtca, osnovne šole Ferretti z Rojc, župnije, ter društev in organizacij, ki delujejo na območju Standreza se je prejšnjo nedeljo s kulturnim sporedom in družabnim srečanjem sklenil letošnji Praznik miru in prijateljstva. V zaključnem delu je prirediljem nekoliko ponagajal dež, zato se je spored odvijal v cerkvi, kjer so nastopili otroci osnovne šole z Rojc z božičnico ter pevci združenih standreških zborov. Uvodno misel o pomenu praznika sta povedala predsednik rajonskega sveta Bozidar Tabaj in župnik Karel Bolcina. Pri Turiju pa je bila zatem prijetna družabnost. V okviru praznika se je ob koncu tedna odvijala nabiralna akcija hrane in oblačil za begunce v Sloveniji, v so-

boto pa so otroci obiskali in izrekli voscila najstarejšim krajanom. Pobudo, ki jo v Standrežu prirejajo že več let so podprli tudi standreški trgovci in obrtniki ter podružnica Zadrzne kreditne banke.

V Standrežu pa je bila sredi prejšnjega tedna še druga prireditev, ki se po vsebini uvršča v Praznik miru in prijateljstva. Z izročitvijo nagrad se je namreč sklenil natečaj, ki

ga je razpisal rajonski svet v Standrežu, v sodelovanjem z rajonskim svetom na Rojcah, na temo Cprav različni, vendar enaki. Skupaj za boljše prihodnost. Sodelovali so učenci osnovnih sol Ferretti in Fr. Erjavec ter otroci iz vrtecev. Nagradili so posameznike in otroke, ki so se izkazali s skupinskimi izdelki. (Foto Bumbaca - z nedeljskega družabnega srečanja).

PRIREDITVE

KSD Kremenjak vabi na božičnico, ki bo v soboto, 23. t.m. ob 20. uri, v cerkvi v Jamljah. Sodelovali bodo jameljski otroci, dekliski zbor Devin in moski pevski zbor Skala iz Gabrij.

NA BOŽIČNO PRIREDITEV VABIJO danes ob 10.30 učenci in učitelji OS v Romjanu. Pripravili so tudi priložnostno razstavo.

OBVESTILA

OBCINSKA UPRAVA V DOBERDOBU vabi danes ob 16. uri na tradicionalno predpraznično srečanje s starejšimi občani. Srečanje bo v občinski telovadnici v Doberdobu.

RAJONSKI SVET ZA PEVMO-OSLAVJE-ŠT-MAVER, vabi vašcane na predbožično družabno srečanje, ki bo jutri, 23.t.m., ob 20. uri na sedežu društva Sabotin v Stnavru.

V uradu SKGZ in pri kulturnih društvih so na razpolago razglednice slovenskih krajev na Goriskem, ki so jih tiskali spomladi, ob proslavi 50-letnice osvoboditve. V casu ko si izmenjujemo voscila pred prazniki je uporaba takih razglednic lahko zanimivan alternativa klasičnim voscilnicam.

OBCINSKA KNJIZNICA V SOVODNJAH bo zaprta od 27. decembra do 6.januarja.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL bo zaprta od jutri, 23. t.m. do 7. januarja.

RAZSTAVE

V GALERIJ KATOLISKE KNJIGARNE je na ogled spominska razstava likovnih del Toneta Kralja. Odprta bo do 10. januarja.

V PREDDVERJU KINA VITTORIA je postavljena fotografska razstava, ki jo prirejata lista "Zuf de zur" in "Via libera". V GALERIJ KINA VITTORIA razstavlja slikar Nico di Stasio alias "Nico di Standrez". Ogled po urniku kinodvorane do 7. januarja 1996.

KINO

GORICA VITTORIA 15.00- 16.45- 18.30-20.15-22.00»Pocahontas«. Walt Disney, risani film. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 17.45-19.45-22.00»Vacanze di natale '95«. I. M. Boldi, L. Perry, C. De Sica.

TRZIC COMUNALE 18.00-20.00-22.00»Palla di neve«

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI ALL'ORSO BIANCO (Tavasani), C. Italia 10, tel. 531576.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787.

POGREBI

Danes, ob 11.30, Giovanni Mocilnik, iz splosne bolnišnice, ob 9.30, Felice Susi, iz bolnišnice sv. Justa.

V GORICI se nadaljuje v trgovini oblačil

BERTAZZO

Ul. del Carso 26

prodaja

VSEGA BLAGA PO POLOVIČNI CENI

zaradi prenovitve prostorov.

MOŠKA IN ŽENSKA KONFEKCIJA PLETENINE - SRAJCE

obv. občini 3/11/95

gospodarstvo in finance

GIBANJA / MEDTEM KO INFLACIJA KAŽE ZNAKE OHLAJANJA

Božično kosilo bo bolj zasoljeno od lanskega

Industrijska proizvodnja ne kaže znakov pojenja

RIM - Kljub znakom, ki napovedujejo nov cikel upočasnevanja gospodarske rasti, se industrijska proizvodnja še naprej veča. Po ocenah, ki jih je izdelala Confindustria v svoji hitri konjunkturni raziskavi, je tendenčna stopnja rasti povprečne dnevne proizvodnje v decembru dosegla 4,2 odstotka (za 4 odstotke več kot v novembru), medtem ko je v primerjavi z lanskim decembrom nazadovala za 3,8 odstotka, kar pa gre pripisati dejstvu, da ima letošnji december dva delovna dneva manj kot lanski. Leto 1995 bi se moralo končati s povprečnim zvišanjem proizvodnje za 5,3 odstotka v primerjavi z lanskim le-

tom, če pa jo merimo po povprečni dnevni proizvodnji, se stopnja rasti povzpne na 6,2 odstotka. Po analizi Confindustrie je decembrsko proizvodno povprečje posebno visoko, medtem ko kljub znakom upočasnevanja ostaja še vedno pozitiven tudi trend prodaj. Te so še vedno obcutno večje na tujih trgih, kjer so se glede na lasnki december povečale za 7 odstotkov, medtem ko so na domacem trgu narasle za 4,6 odstotka.

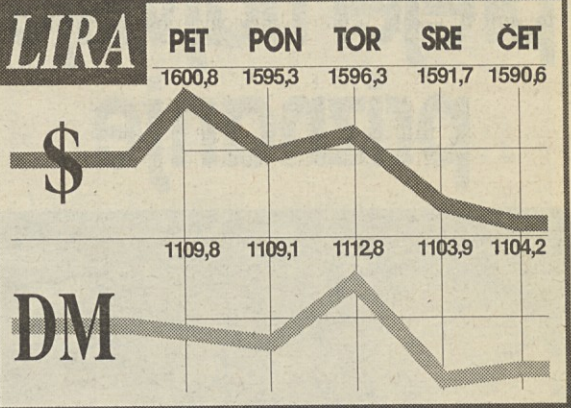
Pozitivni so tudi podatki, ki so v zadnjih dneh prišli iz največjih italijanskih mest o gibanju inflacije. Potrjujejo namreč napovedi, da se je december inflacijsko ohladil, saj

so se življenjski stroški v primerjavi z novembrom povišali povprečno za 0,1 do 0,2 odstotka, kar pomeni, da se letna inflacijska stopnja ne bi smela povzpeti čez 6 odstotkov, kolikor jih je dosegla v novembru. Nasprotno, po doslej zbranih podatkih bi se morala ustaviti med 5,7 in 5,9 odstotka, vendar je v tem času pred prazniki potrebna še posebna previdnost, saj se cene kar mimogrede visajo. Po izračunih združenja za drug COOP Italia bo na primer letošnje tipično božično kosilo za kar 9 odstotkov dražje od lanskega, to pa se bo gotovo poznalo tudi pri končnem lstatovem podatku o decembrski inflaciji.

Uradi SDGZ danes popoldne ne bodo poslovali

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje v Trstu obvesča včlanjenе obrate in stranke, da bodo lahko javni lokali (bari, gostilne, diskoteke itd.) izjemoma odprti vso noč med 24. in 25. decembrom, med 25.in 26. ter med 31. decembrom in 1. januarjem. Na praznike 25. decembra (božic), 26. decembra (sv. Stefan) in 1. januarja pa bo obvezno zaprtje.

SDGZ in družba Servis hkrati sporočata, da bodo danes popoldne uradi tržaskega sedeža in podružnic zaprti; clane in stranke prosita za razumevanje.

SEJMI / PORDENON

V programu za leto 1996 kar nekaj novosti

PORDENON - Letosnji obračun sejmišča v Pordenonu je zelo pozitiven. Od lanskih 176 tisoč so letos stevilo obiskovalcev povečali na 295 tisoč. Nekatere sejmske prireditve so se utrdile, druge so zabeležile običajni uspeh. Stevilo razstavljalcev se je sicer le rahlo povečalo, kar pa je znak, da ti zelo radi prihajajo v Pordenon, ki je stična točka za razstavljalce in obiskovalce iz Furlanije-Juljske krajine in Veneta, kot tudi iz nekaterih sosednjih držav, kot so Slovenija, Hrvaška in Avstrija. Uprava sejma je že izdelala nacrt sejmskih prireditev v letu 1996, med katerimi je tudi nekaj novosti.

V pogovoru z novinarji sta komisar Giovanni Zanolin in direktor Albano Testa orisala sejmski program za leto 1996. Novost bo konec januarja sejem starih gramofonskih plošč. Sredi februarja bodo priredili sejem strojev za obdelavo lesa, ki ga sicer pripravljajo vsako drugo leto. V marcu bo sejem vrtnarstva in v istih dneh tudi konjski sejem. Sredi aprila bo sejem likovnih umetnosti, konec aprila pa sejem radioamaterjev. Po poletnem premoru bodo v začetku septembra priredili 50. mednarodni sejem, ki mu bodo dodali še sejem obrti, ki je bil doslej v decembru. V začetku oktobra bosta istocasno sejma elektrornike in vojske opreme za zbiratelje. Sejem strojev za obdelavo plastike Samuplast bo v oktobru, konec oktobra in v začetku novembra pa bo knjižni sejem Edit Expò; sejem motorjev bo tokrat novembra.

Novost predstavlja združitev nekaterih doslej samostojnih prireditev in tudi to, da bo sejem Edit Expò vedno na jesen, ker pa je dober del založnikov iz Veneta, bodo na pomlad na sejmišču v Vicenzi organizirali dvojčka te prireditve. Konec septembra bodo imeli se eno novost, in sicer sejem optike, saj je v Furlaniji-Juljski krajini in Venetu osredotočena italijanska industrija ocal, ki v svetu uživa velik sloves. Sejem teh izdelkov bodo priredili prvič in utegne postati nekaj podobnega, kot sta sejem stolice v Vidmu ali sejem trsnih sadik v Gorici.

Deželna vlada Furlanije-Juljske krajine je upravi sejmišča v Pordenonu nakazala podporo za izgradnjo novih paviljonov. Največ denarja v ta namen bodo dali iz svojega proračuna, najeli pa bodo tudi dolgoročna posojila. Nekatere stare in dotrajane paviljone bodo podrli in na njihovem mestu zgradili nove, s čemer bodo pridobili nekaj tisoč kv. metrov več pokritih površin. Uredili bodo tudi parkirišča za dodatnih tisoč avtomobilov. Dela bodo začeli že v letu 1996.

Marko Waltritsch

KMETIJSTVO / V RIMU POTEKA KONGRES KONFEDERACIJE KMETOV CIA

Minister Luchetti razčlenil program za italijanski semester na krmilu EU

V imenu slovenskih kmetov je v razpravo posegel tajnik KZ Edi Bukavec

RIM - Predsednik italijanske konfederacije kmetov Confagricoltori Giuseppe Avolio je v sredo v prisotnosti predstavnika vlade ministra Ossicinija, predsednikov vseh državnih kmečkih stanovskih organizacij (Micolinija za Coldiretti in Bocchinija za Confagricolturo) in evropskih kmečkih organizacij ter drugih ustanov in raznih predstavnikov, odprl prvi kongresni občni zbor organizacije, ki je sicer nastala pred 18 leti z združitvijo treh naprednih zgodovinskih kmečkih organizacij: Alleanza dei contadini, Unione contadini italiani in Federmezzadri. V svojem strnjenem poročilu je predsednik izpostavil aktualne probleme, ki so v središču pozornosti te stanovske organizacije in ki bremenijo italijansko kmetijstvo. Poudaril je nujnost novih izbir v kmetijski politiki za splošno rast družbe in gospodarstva, za kar je treba primarnemu sektorju zagotoviti podjetniško in proizvodno svobodo, svobodo tržišča in enopravno vlogo v gospodarskih in

v političnih odnosih z institucijami. Govoril je o potrebi po večji decentralizaciji in po bolj učinkoviti vlogi ministrstva za kmetijstvo, ki mora postati ministrstvo za koordinacijo kmetijske in prehranske politike, o potrebi po večji stanovski enotnosti, ki bo še večja, če bo vsakdo spostoval posamezne različnosti. Svoj poseg je Avolio zaključil z zahtevo po nujni vrnitvi režima svobodnega podjetništva v kmetijstvu, ki naj odpravi vse proizvodne omejitve tega sektorja in naj omogoči samoupravljanje kmetijskih podjetnikov. Kvote mleka, omejitev vinogradniških površin in podobno so pravi absurd in velika krivica, je poudaril Avolio in dodal, da nikomur ne pade na misel, da bi omejeval proizvodnjo v industriji.

V razpravo je med prvimi posegel tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec, ki je pozdravil kongres v imenu slovenskih kmetov v Italiji in poudaril, da je za gospodarsko, družbeno in

ozemeljsko ravnovesje potrebna nova evropska politika do kmetijstva. Izpostavil je značilnosti slovenskega kmetijstva v Italiji in zahteval, da mora za ta področja italijanska vlada in kmetijska politika kot tudi evropska kmetijska politika poseči z specifičnimi načrti za manj razvita in zapostavljena področja. Opozoril je tudi na pomen sodelovanja med Italijo in Slovenijo, za kar je treba odpraviti razprtije in nesoglasja, ki danes delijo državi, saj so za plodno sodelovanje potrebni taki odnosi, ki temeljijo na medsebojem spoštovanju. To je potrebno tudi za rast obeh manjsin, italijanske v Sloveniji in slovenske v Italiji. Tajnik Kmečke zveze je poudčrtal se potrebo po obnovitvi odnosov v okviru skupnosti Alpe Jadran, na koncu pa je kongresu predlagal, naj podpre zahtevo, da italijanska država po petdesetih letih od konca druge svetovne vojne končno le uresniči zakon za globalno zascito slovenske narodne skupnosti v

Italiji, instrument, ki edini lahko zajamci razvoj in obstoj nase skupnosti, za kar se je Confagricoltori tudi zavzela.

Vcerajšnjega drugega dne kongresa se je udeležil tudi minister za kmetijske dobrine Walter Luchetti, ki je razčlenil najbolj pereče probleme kmetijstva v državi s posebnim ozioroma na finančni zakon, nato pa je razgrnil svoj program kmetijske politike za italijanski semester na krmilu Evropske unije. Ena najvažnejših točk je reforma tistih področij kmetijstva, ki se niso bila preurejena, med katerimi je tudi vinogradništvo in vinarstvo. Proizvodnja tega sektorja namreč v Evropski uniji hitro upada in je letos dosegla komaj 153 milijonov hektolitrov vina, medtem ko je poraba znasala 162 milijonov hl.

Minister Luchetti je sprejel predlog predsednika CIA Avolia, da bi priredili nacionalno kmetijsko konferenco in obljubil, da se bo osebno zavzel za njeno izvedbo.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE BCIKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA	21. DECEMBER 1995		
	v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1567,00	1615,00	
nemška marka	1090,00	1123,00	
francoski frank	317,00	326,00	
holandski gulden	971,00	1001,00	
belgijski frank	52,70	54,90	
funt šterling	2410,00	2484,00	
irski šterling	2486,00	2561,00	
danska krona	281,00	289,00	
grška dragma	6,50	6,90	
kanadski dolar	1146,00	1181,00	
japonski jen	15,30	15,90	
švicarski frank	1353,00	1395,00	
avstrijski šiling	154,590	189,20	
norveška krona	246,00	254,00	
švedska krona	236,00	243,00	
portugalski escudo	10,30	10,70	
španska pezeta	12,80	13,40	
avstralski dolar	1162,00	1157,00	
madžarski florint	11,00	14,00	
slovenski tolar	11,70	12,70	
hrvaška kuna	265,00	290,00	

KMEČKA BANKA - GORICA			
21. DECEMBER 1995			
v LIRAH			
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1563,00	1613,00	
nemška marka	1094,00	1129,00	
francoski frank	316,00	327,00	
holandski gulden	969,00	999,00	
belgijski frank	52,80	54,60	
funt šterling	2406,00	2496,00	
irski šterling	2483,00	2578,00	
danska krona	280,00	290,00	
grška dragma	6,50	7,10	
kanadski dolar	1144,00	1184,00	
švicarski frank	1357,00	1392,00	
avstrijski šiling	154,30	159,30	
slovenski tolar	11,50	12,40	

MILANSKI DEVIZNI TRG			
21. DECEMBER 1995			
v LIRAH			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	—	1590,640	—
ECU	—	2026,790	—
nemška marka	—	1104,230	—
francoski frank	—	321,500	—
funt šterling	—	2448,470	—
holandski gulden	—	985,950	—
belgijski frank	—	53,747	—
španska pezeta	—	13,037	—
danska krona	—	284,880	—
irski funt	—	2532,780	—
grška dragma	—	6,676	—
portugalski escudo	—	10,556	—
kanadski dolar	—	1165,470	—
japonski jen	—	15,607	—
švicarski frank	—	1374,080	—
avstrijski šiling	—	156,910	—
norveška krona	—	249,940	—
švedska krona	—	239,040	—
finska marka	—	365,580	—
avstralski dolar	—	1179,940	—

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG			
15. DECEMBER 1995			
v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	1.4388	1.4428	1.4468
funt šterling	2.2155	2.2225	2.2295
irski funt	2.2905	2.2975	2.3045
kanadski dolar	1.0454	1.0494	1.0534
nizozemski gulden	89.225	89.335	89.445
švicarski frank	123.825	123.93	124.03
belgijski frank	4.8551	4.8651	4.8751
francoski frank	28.975	29.035	29.095
danska krona	25.735	25.795	25.855
norveška krona	22.585	22.645	22.705
švedska krona	21.665	21.725	21.785
italijanska lira	0.898	0.902	0.906
avstrijski šiling	14.192	14.212	14.232
španska peseta	1.1703	1.1743	1.1783
portugalski escudo	0.95	0.953	0.956
japonski jen	1.4139	1.4154	1.4169
finska marka	33.135	33.215	33.295

KULTURNA NAGRADA KOROŠKE 95

BOLJUNEC / NA ŠTEFANOVO SUPER SHOW V GLEDALIŠČU »PREŠEREN«

Florijan Lipuš prejel najvišje priznanje

V zrcalni dvorani poslopja koroske deželne vlade v Celovcu je te dni kulturni referent dežele Koroske in namestnik deželnega glavarja Michael Ausserwinkler podelil letošnje kulturne in pospeševalne nagrade zaslužnim kulturnim ustvarjalcem v deželi.

Dezelno kulturno nagrado sta si delila dva priznana kulturna ustvarjalca: slovenski pisatelj Florijan Lipuš (na sliki), eden najzvirnejših sodobnih slovenskih pisateljev, ki je sele pretekli petek v Celovcu predstavil svoj sesti roman »Stesnitev« (založba Wieser), in bivši profesor na celovškem učiteljsku Helmut Scharf, ki je objavil vrsto pesniških zbirk in pripovedi, med njimi pripoved »Moji mali

kavalirji«, ki je v slovenskem prevodu pred leti izšla v Mohorjevi založbi. Florijan Lipuš je prvi koroski Slovenec, ki je prejel to najvišjo kulturno odlikovanje dežele Koroske.

Pospesevalne nagrade so prejeli za literaturo slovenski pesnik Jani Oswald, za likovno umetnost Josef Dabernig, za glasbeno ustvarjanje Volker Morelli in za znanost Christian Wieser. Castno nagrado dežele Koroske pa je prejel profesor celovške univerze jezikoslovec Heinz-Dieter Pohl.

Vsi, ki so prisli na slavnost ob podelitvi kulturnih nagrad za leto 1995, so dobili darilo - Lipušev najnovejši roman. Darilo je gostom poklonila koroska »Hypo-Bank«.

I.L.

Deset let nastopanja jezičnih Vanke in Tonca

Spet je pred vrati 26. decembra, dan posvečen sv. Stefanu, na katerega Boljuncani organizirajo tradicionalno lučanje na Gorici, potem pa prireditev v občinskem gledališču »Prešeren«.

Ponavadi je na boljunskem odru dramska skupina KD F. Prešeren predstavila narečno veseloigro. Tokrat je kulturno društvo F. Prešeren ponosno, da izrabi prav ta praznični dan za slavitve desetletnice neprekinjenega delovanja ze vsem znanega para, to sta Vanka in Tonca oziroma Ingrid Verk in Tatjana Turco (na sliki, foto KROMA).

Izrabila sem to priložnost, da sem se podrobneje pomenila z Vanko in Tonco.

Kako se je vama porodila zamisel o Vanki in Tonci?

»Cisto slučajno,« pravi Tatjana. »Z venderiglami smo začeli v Boljuncu.«

Ce se ne motim, si ti Tatjana napisala in režirala veseloigro »Venderigle na placi«?

»Tako je. Takrat smo seveda nastopale v starih, jaz, Ingrid, Laura Kofol in Nevja Svara, sodelovali pa so tudi drugi člani dramske skupine KD F. Prešeren. Da sva pa jaz in Ingrid nadaljevali, je bilo čisto slučajno. Odborniki miljskega kulturnega društva so nas vprašali za nastop in ker drugi dve soigralki nista mogli sodelovati, sva se medve zmešale, da greva v Milje kot Vanka in Tonca, in tako sem pripravila tekst za to priložnost. Opazili sva, da je lik venderigle zelo posrečen, da je publiki zelo všeč in tako sva nadaljevali.«

Ingrid pa je tako opisala svojo gledališko dejavnost.

»Ze kot otrok sem nastopala v soli v Rovtahu, potem v tamkajšnji župniji, kjer sem sodelovala pri krajših enodejankah. Gledališče mi je bilo vedno všeč. Nato, ko sem se preselila v Boljunc, sem leta 1969 sodelovala v neki veseloigri s kratko, nepomembno vlogo. Igrala sem tudi v filmu Pomladanski nasmehi v Sosičevi režiji in pa v tržaski gledališki skupini Sipario Aperto. Venderigle pa so bile prav tiste, ki so

mi dale možnost, da sem potem skupaj s Tatjano enostavno nadaljevala to dejavnost.«

Kako si pa ti Tatjana začela igrati in seveda tudi pisati tekste?

»Gledališka dejavnost me je pritegovala že v mladih letih. Ze kot otrok sem v svoji ulici prirejala na domačih dvoriščih tako imenovane veselice. Toda moram povedati, da so mi v soli ob raznih prireditvah dodeljevali vedno stranske vloge in sem zaradi tega trpela, tako da sem se skorajda prepričala, da ne bom nikoli igrala. Potem pa sem začela sodelovati pri domačem društvu, obiskovala sem razne gledališke sole za amaterje, začela sem pisati bodisi za

sem za žensko, saj terja veliko poguma. Komice lik skrije vsak delček bodisi tvoje zunanje kot notranje lepote, publiki se moraš predstaviti popolnoma drugačen, spačen, da se ti potem tudi smejejo. To pa se je nama, kot ste že lahko opazili, vedno posrečilo.«

Koliko nastopov sta imeli do sedaj kot Vanka in Tonca?

»Ne vem,« je odkritosrčno odgovorila Tatjana, nesteto.«

Kakšna je bila vajina izkušnja v Avstraliji?

»Enkratna«, pravi Tatjana. »Tamkajšnji Slovenci so pričakovali dve fini gospe, bali so se, da naju ne bodo razumeli. Ko pa sva prvič stopili na oder, sva tako »užgali« publiko, da

»Tonca mi vzame dosti časa. Z Ingrid sva začeli za salo, sedaj pa postaja vedno bolj naporno. Ko pa stopiva spet na oder, pozabiva na vse, kar nas obdaja, na vse težave in probleme, saj nam Vanka in Tonca pustita ob vsakem nastopu veliko zadovolženja.«

Ingrid, je Vanka del tvojega vsakdanjega življenja?

»Ne, cutim se popolnoma drugačna od nje. Vse ženske so malo venderigle, toda jaz osebno nimam preveč rada te cloveske plati.«

Načrti za prihodnost?

»Ne vemo,« pravi Tatjana. »Za sedaj vzamemo sproti to, kar pride.«

Tatjana, vsi vemo, da si napisala že toliko tekstov, komedij, ki so bile tudi odigrane z velikim uspehom. Misliš ti tudi nadaljevati ali pa misliš spraviti v predal svoje pero?

Tatjana je na to vprašanje kratkoma odgovorila kar v Toncinem stilu:

»Absolutno ne.«

Tudi Ingrid ni se pomislila o Vankini bodočnosti, odgovorila pa je:

»Seveda, ce bi imeli dvajset let manj, bi na to dejavnost drugače gledala. Vanka in Tonca nama jemljeta dosti časa, vsekakor pa morava vedno hrepeneti po izboljšanju. Gotovo pa je, da bom se igrala, saj mi je to zelo pri srcu in se pri tem tudi zabavam.«

V torek, 26. decembra, pa se nam bosta po desedsetih letih spet predstavili na boljunskem odru z lepljenko »Vanka in Tonca show«, v kateri sodelujejo vsi, ki so z njima nastopali v teh desetih letih, in sicer Adria kvintet, Denis Novato, kantavtorja Edvard in Matteo, Edith Kocijan, Mario Simcic, Alessandro Vodopivec, Igor Malalan, Miran Kosuta, carodej Vicky s sodelavko Tanjo in člani dramske skupine KD F. Prešeren. Se posebno pa se Vanka in Tonca veselita, da se bosta lahko spet na boljunskem odru kregali z Uršo in Pepo, s katerima sta se začeli jezično ogovarjati pred desetimi leti.

Magda Svara

otroke kot za odrasle. Opazila sem, da so moja dela občinstvu všeč in da se pri tem tudi sama zabavam in tako sem nadaljevala.«

Kako to, da ste se odločili prav za to gledališko zvrst, in sicer komedijo?

»Odkritosrčno ti povem,« pravi Tatjana, »da sem poskusila igrati tudi v neki drami, kjer sem igrala vlogo neke nune. Odigrala sem monolog, vendar tako da se je cela dvorana smejala, ko je bil prozor najbolj zalosten. Sama sebi sem rekla: Tatjana, komedija je zate.«

»Zelo bi mi bilo všeč,« pravi Ingrid, »poskusiti kako bolj resno vlogo, ne vem pa, če bi zmogla. Zdi se pa mi, da je predstaviti tak lik, kot sta Vanka in Tonca, težko, predv-

sva morali na naslednjih nastopih zdaljsati program. Imeli sva osem nastopov, na zadnjem so vstopnice preprodali že teden prej. Z nama so bili vsi zelo prijazni, med seboj so se celo kregali, kdo bi nas prej pogostil.«

»Skoda, da je Avstralija tako daleč,« pravi Ingrid. »Preveč je bilo ur letala. Toda, ko smo dospeli, se mi je zdelo, da sanjam. Ostala sem zelo presenečena nad njihovo gostoljubnostjo in prijaznostjo, nad njihovim osebnim ponosom. Nisem si cakala tako velikega uspeha.«

Koliko je Tonca v Tatjani?

»V Tatjani je malo Tonca, bi rekla, skoraj pol je pa tudi Tatjana v Tonci.«

Kako se lik Tonca prepleta s tvojo vsakdanjostjo?

GORICA / OSPRLI SO JO V PONEDELJEK

Vesela otroška soba v knjižnici Damir Feigel

»Uresničile so se mi dolgoletne sanje,« je v ponedeljek z vidnim zadovoljstvom dejala Luiza Gergolet, knjižničarka v knjižnici Damir Feigel v Gorici. Po vztrajnem prizadevanju in sodelovanju učiteljev, mentorjev in mladih risarjev so namreč odprli otroško oziroma mladinsko sobo (foto Bumbaca). Tu se bodo spet odvijale otroške urice, mladi obiskovalci knjižnice in bralci se bodo prav gotovo odlično počutili sredi knjig, sredi pravljič, takih z znani-

mi klasičnimi zgodbami, kakor tudi sredi knjig in slikanic, ki pripovedujejo zgodbe iz sodobnega sveta, kjer poleg živali, rastlin in otrok nastopajo tudi letala, rakete, vesoljski in ponovno ozivljene predpotopne živali.

Otroci, ki so se v ponedeljek v velikem številu udeležili prijetnega srečanja ob odprtju prostora, ki bo samo njihov, so sicer sprva nekoliko začudeno poslušali izjavo, da pač tudi odrasli ljudje sanjajo in verjamejo v

pravljice, potem pa so to dejstvo le sprejeli, saj so k uresnitvi tudi sami pripomogli. Veliko sobo so namreč pod vodstvom mentorjev in učiteljev sami poslikali in opremili. Z nasveti in strokovnim vodenjem in veliko ljubeznijo je sodeloval ilustrator Walter Grudina, pomagala pri sooblikovanju in opremljanju je Breda Bertalanic, učiteljica osnovne šole O. Zupancič. Projekt so pomagali uresničevati še mnogi drugi prijatelji otrok, ki so se v pone-

deljek seveda, polnoštevilno, udeležili prve urice pravljič v novem prostoru. Prvi gost je bil slikar, grafik in ilustrator Klavdij Palcič. Ko je bilo srečanja konec, pa so se na velikem risalnem papirju se sami preiskusili. In verjemite, zelo uspešno. Povedati velja se, da so v prostorih knjižnice pripravili priložnostno razstavo Palcičevih knjižnih ilustracij, srečanje pa se je sklenilo prav praznično, kakor se pač za ta čas spodobi, ob sladkarijah.

KOLUMBIJA / AMERIŠKO LETALO JE BILO IZ MIAMIJA NAMENJENO V CALI'

V nesreči boeinga 757 je življenje izgubilo 160 oseb

Nesrečo so preživele štiri osebe, med njimi tudi neka deklica

BOGOTA - Predsinočno letalsko nesrečo boeinga 757 ameriške letalske družbe American Airlines, ki je imel na krovu 164 ljudi, so preživele samo štiri osebe. To so sporočili reševalci, ki so se včeraj prebili do kraja strmogavljenja v kolumbijski Zahodni Kordiljeri pri mestu Buga 80 kilometrov severno od Calija.

Letalo je bilo iz floridskega Miamija namenjeno v kolumbijski Cali. Na krovu so bili predvsem kolumbijski državljani, ki so se vračali v domovino za božične in novoletne praznike, ta-

ko da je bilo med potniki nekaj otrok in stiri dojenčki. Pilot naj bi nekaj minut pred nesrečo kontrolnemu stolpu letališča v Caliju sporočil, da ima težave z enim od motorjev. Po tem sporočilu je letalo ob 21.45 po krajevnem času izginilo z radarskih zaslonov.

Očividci so radijski postaji Caracol povedali, da je boeing 757 letel zelo nizko, preden je trčil v pobočje nekega hriba na višini 2500 metrov. Na kraj nesreče so prvi prišli kmetje, sele pozneje vojska. Po prvih vesteh nesreče ni preživel

nihče, saj je bil prizor po trditvah vojakov res strhljiv. Pobočje hriba je bilo namreč dobesedno posejano s skrotovico pločevino, tako da je pravi cudež, da so štiri osebe, med njimi tudi neka deklica, preživele nesrečo.

Predstavniki družbe American Airlines so glede vzrokov nesreče skrajno previdni, ker ne verjamejo, da je lahko tako nesrečo povzročila okvara na enem od motorjev. Sporočili so tudi, da družba ni prejela nobene grožnje, tako da trenutno izključujejo možnost atentata.

December terjal skoraj 600 žrtev

RIM - Letošnji december je bil »črn mesec« v zgodovini civilnega letalstva, saj je pred letalsko nesrečo v Kolumbiji samo v tem mesecu življenje izgubilo več kot 400 ljudi:

3. december: pred pristankom na letališču v Cotonouju (Benin) je strmoglavil boeing 707 letalske družbe Cameroon Airlines - 71 mrtvih.

5. december: nad Azerbajdžanom je strmoglavilo potniško letalo TU-134 - življenje je izgubilo 49 ljudi, ranjenih pa je bilo 33 oseb.

6. december: nad Sahalinom je po vzletu strmoglavil ruski TU-154 - 95 mrtvih.

13. december: nekaj minut po vzletu z letališča Villafranca pri Veroni je eksplodiral antonov-24 romunske letalske družbe Banat Air - 49 mrtvih.

18. december: v strmogavljenju zairskega potniškega letala v Jambi (Angola) je življenje izgubilo 141 ljudi.

VELIKA BRITANIJA / KRALJICA IZBILA SODU DNO

Po poroki zdaj razveza stoletja

LONDON - Kocka je padla, prestolonaslednik Charles bo prekoracil Rubikon. Zdaj je treba določiti le datum razveze - in konec bo poroke stoletja (na sliki AP), ki se je sprevrgla v najbolj obrekovalno zakonsko zvezo zadnjega desetletja. Charles nima več pomislekov in že zdaj pojasnjuje, da se kljub razvezi ne bo se enkrat poročil, tako da Camilla Parker Bowles ne bo postala kraljica.

Medtem ko je Charles pojasnil svojo namero, Diana molči. Omejila se je le na izjavo, da jo je pismo kraljice Elizabete »strolo«. V njem je namreč kraljica zahtevala razvezo in s tem pravzaprav premostila tri leta trajajoč zapleten položaj, za katerega so bila značilna pretresljiva pričevanja in vesti o zunajzakonskih ljubezenskih razmerjih waleskega para.

Da je bila razveza neizbežna, je bilo vsem jasno, kljub televizijskemu intervjuju princeze Diane, v katerem je jasno povedala, da nasprotuje ra-

zvezi, a je vseeno zahtevala »jasnost«. Nihče pa ni pričakoval, da bo walesko kompozicijo z mrtvega zakonskega tira izvlekla prav kraljica Elizabeta in da bo Charles takoj privolil v materin nasvet o čimprejšnjem koncu neskončne zgodbe.

Kdaj bo prišlo do razveze, je odvisno od Diane, a kaj, ko so odvetniki že na počitnicah, tako da pred tremi meseci ne bodo postavili svojih zahtev. Vsekakor pa je malo verjetno, da bi se Diana uprla. Ne samo, ker bi se zamerila kraljici, temveč predvsem, ker po britanskih zakonih pet let po ločitvi ne more preprečiti zakonske razveze. Seveda se ji dogovorjena razveza splača, ker bi ji v nasprotnem primeru kraljica zagrenila življenje in bi lahko za vedno pozabila svoje sanje o potujoči britanski ambasadorki. Kraljico sta navsezadnje v zahtevi po razvezi podprla tako premier Major kot canterburyjski nadškof George Carey.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI Z DESETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Obveznice BTP se koristijo od 1. septembra 1995 in zapadejo 1. septembra 2005.

■ Obveznice dajejo letno **10,50%** bruto obresti, izplačljive 1. marca in 1. septembra za vsako leto trajanja posojila, z izvedenimi davčnimi odbitki.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje desetletnih BTP je znašal letno **9,62%**.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisu.

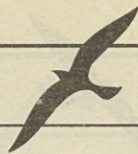
■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne **27. decembra**.

■ Obresti obveznic BTP se koristijo od 1. septembra; ob vplačilu (**2. januarja**) je treba doplačati, poleg iznešene cene na dražbi, še dozorele obresti. Ob koncu semestra imetnik obveznice bo vsekakor vnovčil cel kupon.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

NOVICE

Bombni napad v Pakistanu

PESAVAR (Reuters) - Včeraj naj bi bilo v severozahodnem pakistanskem mestu Pesavar ubitih vsaj 17 ljudi, še več pa je bilo ranjenih, ko je na zelo prometni ulici eksplodiral avtomobil bomba. V lokalni bolnišnici jim je uspelo identificirati le dve trupli. Eksplozija je poskovala tudi več avtomobilov in izlozb. Odgovornosti za napad zaenkrat ni prevzel se nihče. V torek so v Islamabadu izvedli tudi samomorilski napad na egiptovsko veleposlanstvo, kjer je bilo ubitih 16 in ranjenih več kot 60 ljudi. Muslimanska fundamentalistična skupina Jihad, ki je ena treh skupin, ki so prevzele odgovornost za torkov napad, je pakistanske oblasti opozorila, da bo proti njim izvedla več oboroženih akcij, če bodo Egiptu začele izročati militantne skrajneže. Egipt in Pakistan sta namreč julija lansko leto podpisala sporazum o izročanju, po katerem naj bi Pakistan Egiptu ze izročil okoli deset ljudi.

Pogajanja med PLO in Hamasom neuspešna

KAIRO (Reuters) - Pogovori med predstavniki Palestinske osvobodilne organizacije in militantnim gibanjem Hamas, ki so se začeli v ponedeljek, so se včeraj končali brez uspeha. Generalni sekretar palestinskih oblasti Tajeb Abdel Rahim je dejal, da je izid pogajanj popolna ničla. Hamas je neomajno vztrajal pri stalšču, da se ne bo udeležil palestinskih volitev in tudi ne bo končal oboroženega upora proti Izraelu. Palestinski uradniki so sporočili, da je obljubil le to, da ljudi ne bo pozival k bojkotu volitev. Predstavniki Hamasa pa so se dejali, da so se oboroženim napadom pripravljani odreci le na oze mljih pod popolno ali delno palestinsko upravo.

EU mora posodobiti politiko o konkurenci

BRUSELJ (Reuters) - Združenje evropskih delodajalcev (UNICE) je včeraj sporočilo, da bo morala Evropska unija posodobiti svojo politiko o konkurenci in spremeniti postopke dodeljevanja državne pomoči zasebnim podjetjem. UNICE je namreč ugotovil, da se je poslovno okolje spremenilo in da se bo morala EU prilagoditi novim potrebam. Evropska komisija je vsa evropska poslovna združenja že opozorila, da bodo morala najverjetneje spremeniti nekatere nacrtje, ki bi lahko omogočili nastanek monopolov. Komisija je namreč že začela oblikovati novo politiko, ki bo povečala evropsko konkurenčnost in zmoglost ustvarjanja novih delovnih mest. O dokumentu naj bi razpravljali v začetku prihodnjega leta.

Eksplozivna predvolilna kampanja v Turčiji

CARIGRAD (Reuters) - Anatolska tiskovna agencija je sporočila, da so turski policisti včeraj onesposobili bombo, ki je bila nastavljena pred poslopjem skrajno desne Nacionalistične stranke akcije v mestu Izmir. V sredo ponoči pa je eksplodirala bomba pred carigrajskim uradom socialdemokratske Republikańske ljudske stranke. V napadu ni bil nihče ranjen. V Turčiji bodo v nedeljo splošne parlamentarne volitve, zato vsake toliko časa pred carigrajskimi pisarnami skoraj vseh strank raznese manjšo bombo. Policija za napade obtožuje militantno levicarsko skupino, ki naj bi letos ubila že šest policistov.

SRDITI SPOPADI V ČEČENIJI

Številne žrtve med civilisti v Gudermesu

GROZNI, MOSKVA (dpa, Reuters) - Po hudih bojih med rusko vojsko in uporniki naj bi po podatkih agencije Interfax po ulicah drugega največjega čečenskega mesta Gudermes ležala trupla več kot sto pobitih civilistov.

Zupan mesta Ramzan Vasajev je povedal, da ruski vojaki Gudermes osvajajo na zelo krut način. V kleti stavb, kamor so se zaradi nenehnega topniškega obstreljevanja zatekli civilisti, Rusi mečejo rocne bombe. Vsaj tretjina mesta naj bi bila popolnoma uničena. Stevilni prebivalci poskušajo zbežati iz obkoljenega Gudermesa, uporniki pa pleni po zapuščenih stanovanjih in trgovinah.

Ruske enote so svoje napade usmerile predvsem na okolico poslopja železniške postaje, ki jo uporniki oble-

gajo že več kot en teden, v njej pa so zabarikadirani ruski vojaki. Vojski je pred tem uspelo zavzeti stavbo poveljstva mesta, v kateri je bilo 170 Rusov. V tem napadu naj bi padlo več kot deset ruskih vojakov. Po nekaterih podatkih razmere v mestu se otežuje dejstvo, da ruske enote nimajo več dovolj prostora za manevriranje in se morajo z uporniki spopadati v pouličnih bojih. Čečenski gverilci pa so včeraj napadli tudi kraj Ackoj Martan, ki leži 50 kilometrov zahodno od Groznega, v mestu pa so zavzeli

Ruski predsednik Jelcin želi dokončno streti upor v Čečeniji (Telefoto: AP)

upravne zgradbe. Zaradi bojev v pokrajini so ruske oblasti v Groznem močno poostrele varnostne ukrepe.

Osrednja ruska volilna komisija v Moskvi se ni objavila uradnih izidov nedeljskih parlamentarnih volitev, ki bodo najverjetneje znani danes. Znani so izidi za 192 od 225 volilnih okrajev, v katerih so volili po

proporcionalnem sistemu, in za vse okraje za volitve po večinskem sistemu.

Komunistična partija je zbrala 21, 99 odstotka glasov in ima se dodatnih 58 neposredno izvoljenih poslancev, liberalni demokrati so zbrali 11, 14 odstotka glasov, stranka Nas dom je Rusija 9, 65 odstotka in deset neposredno izvoljenih

poslancev, Jabloko pa 7, 11 odstotka glasov in stiri najst neposredno izvoljenih poslancev. V dumi bo še 77 neodvisnih poslancev, 20 poslancev kmečke stranke, devet poslancev Ruske izbire, devet poslancev stranke Oblast ljudstvu, pet poslancev Kongresa ruskih občin in 23 poslancev drugih strank.

LATVIJA JE KONČNO DOBILA NOVEGA PREMIERA

V vladi odslej kar dve tretjini strank

RIGA (dpa) - Latvijski parlament je včeraj z veliko večino za predsednika latvijske vlade potrdil podjetnika Andrisa Skeleja. Sedemdeset poslancev je glasovalo zanj, 24 pa jih je bilo proti. Novemu premieru je latvijski predsednik Ulmanis v preteklem tednu poveril nalogo sestave nove latvijske vlade.

Skele ni politik ali član latvijskega parlamenta, med prebivalstvom in zahodnimi diplomati pa je bil doslej skoraj popolnoma neznan. »Sem pragmatik in realist,« pravi novi latvijski premier in zdi se, da ima Latvija končno vlado, ki je sposobna zbrati večino v parlamentu. 37-letni Andris Skele je bil pred tem namestnik ministra za kmetijstvo in je nato prevzel vodilni položaj v tem ministrstvu. To je bilo leta 1993, po ra-

zpadu Sovjetske zveze in pod takratnim predsednikom latvijske vlade Ivarsom Godmanisom.

Po obdobju v vladi se je za Skeleja začela kariera poslovneza. Je svetovalec številnih podjetij, predvsem na področju živilske industrije. Poleg tega je svetovalec latvijske agencije za privatizacijo in od oktobra letos član vodstva Latvijske družbe za pomorstvo, enega največjih podjetij, ki so se v državni lasti. Neki nemški gospo-

darski svetovalec v Rigi je o novem premieru dejal: »Ta mož je jasno tržnogospodarsko usmerjen.«

Skele namerava v naslednjih treh letih izboljšati položaj latvijskega gospodarstva in v državo pritegniti več tujih vlagateljev. Pravi, da celo Rusija več stori na tem področju kot Latvija. Tujim vlagateljem je treba po njegovem mnenju omogočiti tudi nakup zemlje. Latvijska valuta let mora po njegovih besedah ostati stabilna in treba je zmanjšati proračunski primanjkljaj.

Na zunanjepolitičnem področju ima zanj prednost Evropska unija. Latvija upa, da bo kot pridružena članica EU do le-

ta 2000 postala polnopravna članica. Kandidatura Skeleja za mesto predsednika latvijske vlade je bila zelo težavna, saj je bil politični položaj izredno neugoden. Parlamentarne volitve, ki so potekale oktobra, so ustvarile politični »pat položaj«. Dva politična bloka sta si stala nasproti brez možnosti za večino v parlamentu, zato noben od obeh prejšnjih kandidatov ni dobil potrebne podpore v parlamentu.

Imenovanje Andrisa Skeleja je bila odlična »sahovska« poteza latvijskega predsednika Ulmanisa. Novemu premieru je uspelo za vladne posle pritegniti šest od devetih

strank, ki so navzoče v latvijskem parlamentu, in to od konservativne stranke Za domovino in svobodo pa do levicarske liberalne stranke nekdanjega direktorja sovjetskega kolhoza Alberta Kaulsa. Tudi v prihodnje bo mesto zunanjega ministra zasedal Valdis Birkavš, ki pripada stranki Latvijska pot, Albert Kauls (nekot tesen sodelavec Gorbacova) pa bo minister za kmetijstvo. Če bo kateri od ministrov v naslednjih treh letih odstopil, ga bo na položaju zamenjal član iste stranke. Morebitne spore med sestimi vladnimi strankami pa bo reševala posebej v ta namen sklicana komisija.

NEWT GINGRICH JE SPREMENIL DOJEMANJE RESNICE V WASHINGTONU

Predsednik kongresa, ki nikoli ne bo vodil države

BARBARA ŠURK

CHICAGO - Ameriška politična revija Time je za osebnost iztekajočega se leta razglasila predsednika predstavnikega doma Newta Gingricha, republikanskega »revolucionarja«, ki leto dni po znamenitem naskoku republikancev na kapitolski grič - predstavnik konservativne stranke so namreč lani prvič po 40 letih v obeh domovih kongresa prevzeli večino - se kako čuti boleče posledice svojega revolucionarnega pohoda.

Gingrich se je med vodilne politike, ki so novembra lani s prepričljivim porazom demokratov prevzeli vodilno vlogo v kongresu, prebil zahvaljujoč televiziji; neznan senator iz Georgije je namreč dodobra izkoristil edino kamero, ki je nameščena v senatu, saj je kljub temu, da so vsi njegovi strankarski kolegi in demokratski tekmeči že davno odsli iz senata, svoje sporočilo premisljeno posredoval prazni

dvorani in več milijonom volilcev. Newtovi »samogovori«, ki so bili seveda polni kritike na račun demokratske vladavine in se posebej predsednika Clintonu, so nepomembnega senatorja po slabem letu vztrajnosti privedli do znamenite Pogodbe z Ameriko, ki predstavlja začetek republikanske revolucije v ZDA.

Deset točk pogodbe, se bolj pa njen avtor, je namreč po trditvah revije Time »spremenilo dojemanje resničnosti v Washingtonu«, saj njihovo udejanjenje povzroca vratolomne spremembe na najbolj občutljivejših področjih ameriške družbe, med katerimi so najbolj na udaru socialna politika, zvezni proračun in obseg ter financiranje vlade. V letu dni je Gingrichu v zakon uspelo spremeniti le tri točke pogodbe, pri čemer pa ne gre spregledati dejstva, da se mu je hkrati posrečilo zdrsniti na dno priljubljenosti v javnosti. Noben ameriški politik, ra-

zen Gingrichev večni »trn v peti«, predsednik Clinton, ni užival tako malo podpore Američanov in celo strankarskih kolegov, kot jo trenutno uživa Newt. Večina ljudi leto dni po voli-

tvah v kongres meni, da je Gingrich preveč kritičen in brezbrizen do revnejšega in socialno ogroženega sloja Amerike.

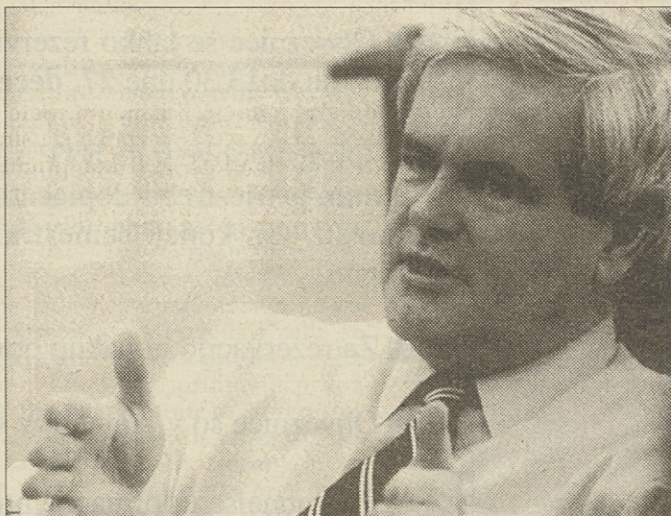
Sodeč po izidih Timove javnomnenjske raziskave, večina

ljudi meni, da je Gingrich sicer inteligenten in da ima jasno predstavo o prihodnosti države, čeprav jih kar 63 odstotkov tudi meni, da ima Timova osebnost leta preveč radikalne pogoleda, zaradi česar ji ni naklonjeno 56 odstotkov ljudi, osupljiva večina - kar 80 odstotkov - pa ga nikdar ne bi volila za predsednika.

Omenjeno nenaklonjenost ljudi do cloveka, ki mu je Amerika pred letom dni prepričljivo izrekla zaupanje in ga zaradi večine glasov, ki jih je namenila njegovi stranki, pravzaprav »izvolila« za predsednika predstavnikega doma, mediji pripisujejo dejstvu, da Newt ni kos slavi in se posebej dejstvu, da kot politik v soju medijskih luti volilcev ne more več zadovoljiti z neumornim kritiziranjem, ampak s konkretnimi spremembami. »Nenehno pozabljam, da so se pred letom dni pravila dramatično spremenila. Vse do novembra lani sem govoril o stva-

reh na način, ki nikakor ne priteče predsedniku predstavnikega doma,« priznava Gingrich.

Njegovo svetniško konservativnost in pozive k tradicionalnim ameriškim vrednotam je v zadnjem času omajala preiskava kongresnega odbora za etične zadeve, ki je odkrila številne nepravilnosti v njegovi politični preteklosti, se več težav pa mu je povzročila proračunska bitka, ki je v zadnjem mesecu dni kar dvakrat preprečila delovanje vlade. Republikanska trma v prizadevanjih za izravnavo proračuna po njihovem nacrtu je Beli hiši omogočila, da javnosti razgali vso slabost Gingricheve republikanske revolucije, in prav proračunski bitki, predvsem pa vsem taktičnim napakam, ki jih je zagrešil na bojišču, lahko Newt pripiše nenaklonjenost javnosti, čeprav so ga prav mešani občutki ljudi in medijev na koncu privedli na naslovno revije Time.

Timov clovek leta - Newt Gingrich

ZASEDANJE PARLAMENTARNEGA ODBORA ZA MEDNARODNE ODNOSE

Zmago Jelinčič se boji Iforjevih vojakov

Poslanci so razpravljali tudi o položaju slovenskih manjšin

LJUBLJANA - Odbor za mednarodne odnose slovenskega parlamenta je včeraj s tesnim izidom glasovanja, s petimi glasovi za in štirimi proti, podprl sporazum med Slovenijo in Natom o prehodu vojakov in opreme Severnoatlantske zveze prek slovenskega ozemlja, ki ga mora zdaj sprejeti se državni zbor.

Zlasti poslanec Zmago Jelinčič je ostro protestiral proti določbam dogovora, ki naj bi predvidevale popolno ozemeljsko podreditost, tako da bi imeli vsi člani Nata popolno imuniteto, celo večjo kot diplo-

matsko osebje, vse spore naj bi reševal sodnik Nata itd. Toda sporazum predvideva, da bodo imeli voljaki enot Iforja »enake privilegije in imuniteto, kot jih Slovenija priznava državam članicam Nata in

njegovemu osebju«. Tu gre za tipičen pogodbeni odnos, ki velja v podobnih primerih, ker pa je zadeva nujna, ni bilo ne časa ne možnosti, da bi to vprašanje podrobneje preučili. Razprava je bila kratka, zato niso mogli obravnavati celotnega vprašanja vključevanja Slovenije v Partnerstvo za mir in približevanja Natu.

Večji del zasedanja pa je odbor posvetil osnutku re-

solucije o položaju slovenskih manjšin v sosednjih državah ter s tem povezanimi nalogami Republike Slovenije, ki ga je predložila delovna skupina odbora za slovenske manjšine. Predsednica odbora, poslanka Jadranka Sturm Kocjan, je pojasnila, da osnovne smernice slovenske skrbi za manjšine vsebuje slovenska ustava, žal pa ni dokumenta, ki bi celovito urejal to vprašanje. Zato se je delovna skupina državnega zbora posvetovala s številnimi predstavniki zamejcev iz Madžarske, Avstrije in Italije, pri čemer je dejavno sodelovalo tudi ministrstvo za zunanje zadeve, pomemben pa je bil zlasti dvodnevni posvet o manjšinah, ki ga je julija priredil državni zbor. Resolucija se deli na štiri dele. V uvodu opredeljuje pojem manjšine, v prvem poglavju je določen odnos Slovenije do organizacij in dejavnosti manjšin, naslednje poglavje se nanaša na organe Republike Slovenije, ki so pristojni za sodelovanje z manjšinami, najobsežnejše poglavje pa podrobneje obravnava področja sodelovanja Republike Slovenije s slovenskimi manjšinami v sosednjih državah.

Bogo Samsa

Ifor bo prek Slovenije potoval nemoteno (Foto: Barbara Reya)

AVSTRIJA PO VOLITVAH

Začenjajo se pogajanja o novi veliki koaliciji

DUNAJ - Zmagovalec nedeljskih državnozborskih volitev v Avstriji, predsednik socialdemokratske stranke in zvezni kancler Franz Vranitzky, zeli čim prej oblikovati novo koalicijsko vlado z ljudsko stranko, in sicer najpozneje do februarja, pogajanja o oblikovanju nove velike koalicije pa se bodo začela že danes s sestankom predsednika avstrijske vlade Franza Vranitzkega in voditelja ljudske stranke Wolfganga Schüssla.

Zvezni kancler Franz Vranitzky je takoj po tem, ko mu je predsednik Thomas Klestil dal mandat za sestavo nove vlade, dejal, da racuna na konstruktivno sodelovanje ljudske stranke, saj se bo ta kljub neuspehu na volitvah kot druga najmočnejša politična sila v državi morala zavedati svoje odgovornosti do države in državljanov.

Zaradi najnovejših skandaloznih izjav vodje avstrijskih svobodnjakov Jörga Haiderja, ki se je oktobra na Koroskem udeležil srečanja nekdanjih esesovcev, je Franz Vranitzky dejal, da je Haider s tem dokončno zapravlil priložnost, da bi njegovi svobodnjaki sestavili desno usmerjeno vladno koalicijsko z ljudsko stranko.

Desničarski populist

Haider zaradi svojih izjav nima možnosti, da bi zasedel položaj v vladi, je se poudaril vodja socialdemokratov. Kancler Vranitzky je napovedal, da bodo pogajanja z ljudsko stranko potekala tudi med božičnimi in novoletnimi prazniki, kajti država je zaradi predčasnih volitev ostala brez državnega proračuna. Tako Vranitzky kot tudi predsednik Klestil sta v pogovoru z novinarji namignila, da nasprotujeta vključitvi tretje stranke v vladno koalicijsko, torej Liberalni forum. Avstrijski predsednik Thomas Klestil je izjavil: »Vlado naj oblikujeta obe najmočnejši stranki.«

Medtem ko nedeljske volitve pri socialdemokratski stranke ali predsednice stranke in pri svobodnjakih ne bodo imele občutnejših kadrovskih posledic, bo predsednica Zelenih Madeleine Petrovič najpozneje v začetku leta 1996 odstopila s položaja predsednice stranke ali predsednice kluba Zelenih v državnem zboru. Poraz pa bo imel za Zeleno tudi finančne posledice. Ker bodo zaradi izgube petih poslanskih sedežev prejeli manj denarja od države, bo moral njihov parlamentarni klub odpuščati najmanj deset namestencev, je sporočilo vodstvo stranke.

Ivan Lukan

ZAMENJAVA POLJSKEGA PREDSEDNIKA

Poslovilno darilo Walense

Premier Oleksy naj bi bil v stikih z moskovsko tajno službo

VARSAVA - Izjava odhajajočega predsednika Lecha Walense, ki je sporočil, da je bila zaradi domnevnih stikov predsednika vlade Jozefa Oleksyja z moskovskimi vohuni ogrožena državna varnost, je včeraj pretresla poljsko vladajočo koalicijsko.

Walensa, ki bo jutri mesto predsednika predal nekdanjemu komunistu Aleksandru Kwasniewskemu, tesnemu sodelavcu Jozefa Oleksyja, je izjavil, da je od varnostne službe prejel skrivne dokumente, ki pomenijo grožnjo državni varnosti. Dokumenti je izročil vojaškemu tožilstvu, ki je pristojno za državno varnost in ki bo v petek odločalo o tem, ali naj sprozi uradno preiskavo. Walensa ni razkril vsebine dokumentov, toda viri, ki so blizu vladi, trdijo, da se dokumenti nanašajo na Oleksyjeve družabne stike z osebo, za katero se je pozneje izkazalo, da je ruski vohun. Ko ga je radijska novinarka v četrtkovem intervjuju vprašala, ali je sodeloval z moskovsko KGB, ji je Oleksy odvrnil: »Če ne bi bili zenska, bi vas udaril. Zaljško je sploh zastaviti takšno vprašanje.«

Prejšnji večer je Oleksy Walenso in varnostno službo obtožil, da bi ga rada ocrnila in s tem pripravila k odstopu. Zatrnil je, da ne namerava podleči izsiljevanju. »Ne nameravam se zlomiti in odstopiti,« je dejal v televi-

zijskem nagovoru. Izjavil je, da so bile obtožbe Walense, ki ga je prejšnji mesec na predsedniških volitvah premagal Kwasniewski, skonstruirane zato, da bi »minirale« začetek mandata Kwasniewskega. Povedal je se, da so dokumente ponaredili agenti varnostne službe, ki so delali za Walenso, in dodal, da je njegova vest čista.

Privrženci Walense se bojijo, da bo pod predstvom Kwasniewskega celotna politična moč osredotočena v rokah Oleksyjeve Demokratske levičarske koalicije (SLD). Prejšnji mesec so si zamenjali prizadevali za razveljavitev volitev na osnovi dejstva, da je Kwasniewski lagal o svoji univerzitetni izobrazbi. Toda sodelavci Walense so vedno znova ponavljali, da bo Kwasniewski v soboto nastopil funkcijo predsednika, tako kot je bilo predvideno. Domneve o vpletenosti Oleksyja v »vohunsko afero« bodo nedvomno skodovale njegovemu ugledu in pomagale Walensi »zgraditi« močno opozicijo, ki bo protiutež levičarski vladi. Walensovi sodelavci vztrajajo pri tem, da

je bil njegov edini namen razkriti dokaze, ki bi lahko ogrozili poljske interese in ki so se pojavili šele pred nekaj dnevi.

Predstavniki opozicije so Oleksyja pozvali, naj se začasno umakne, dokler zadeva ne bo razjasnjena. »Ni mi znano, ali bo predsednik vlade začasno odstopil,« je dejal Jan Maria Rokita. »V včerajšnjem nastopu za javnost ni pokazal poniznosti in ni obljubil nepristranske preiskave o obtožbah.« Walensovo poslovilno presenečenje je v političnih vrhovih vladajoče koalicije SLD in manjše Poljske kmečke stranke (PSL) sprožilo mrzlična ugibanja o možnostih vnovičnega političnega zavezništva.

PSL je sklenila, da bo skupaj z opozicijo glasovala proti predlogu, da bi dokaze predložili parlamentu. Sele po burni razpravi sta stranki sklenili kompromis, s katerim sta se izognili odkritemu spopadu. Po omenjenem sporazumu je parlament soglasno sprejel odločitev, da se bosta Oleksy in njegov tožnik, minister za notranje zadeve Andrzej Milczanowski, v torko obrnila na parlament v zvezi z omenjenimi obtožbami, vendar ne bosta odgovarjala na vprašanja.

Anthony Barker / Reuter

OBNOVA BOSNE IN HERCEGOVINE

Orožje utihnilo, novci zažvenketali

Šaćirbegović kritizira skopost najbogatejših

BRUSELJ (Reuter) - Mednarodna skupnost bo Bosni namenila 500 milijonov ameriških dolarjev takojšnje pomoči za začetek obnove v vojni uničenega gospodarstva - to je prvi korak v načrtu obnove Bosne, ki bo predvidoma stala okoli 20 milijard dolarjev.

Pomoč, ki so jo Bosni namenili na dvodnevnem srečanju v organizaciji Evropske komisije in Svetovne banke, bodo v prihodnjih treh mesecih porabili za najnujnejše projekte na področju energije in prevoza. Udeleženci bruselskega srečanja iz 50 držav in 27 mednarodnih organizacij so sestanek ocenili kot zelo uspešnega. »Mednarodna skupnost je pripravljena pomagati Bosni, da se znova postavi na noge,« je dejal evropski komisar Hans van den Broek. Mednarodna skupnost pa pomoč pogojuje s spoštovanjem

človekovih pravic.

Pred sestankom so predstavniki Svetovne banke ocenjevali, da bi za prve potrebe morali zagotoviti 518 milijonov dolarjev, a jim med konferenco ni uspelo zbrati toliko sredstev. Sicer pa opazovalci napovedujejo, da bodo v prihodnjih tednih zagotovili se dodatnih 30 do 40 milijonov dolarjev pomoči. Svetovna banka je obljubila 150 milijonov, Evropska unija 88 milijonov, ZDA pa 50 milijonov dolarjev pomoči. EU je že pred konferenco za obnovo Bosne namenila 114 milijonov dolarjev, ZDA

pa 13,7 milijona. Mednarodna skupnost naj bi za obnovo bosanskega gospodarstva v prihodnjih letih prispevala vsaj pet milijard dolarjev.

Bosanski zunanji minister Muhamed Šaćirbegović je izrazil zadovoljstvo, ker je mednarodna skupnost pokazala pripravljenost pomagati njegovim državi, a je hkrati pokaral nekatere bogate države, ki so bile pri tem izredno skope. Med številnimi državami, ki jih je bosanski zunanji minister pohvalil zaradi njihove radodarnosti, ni bilo Nemčije, ZDA, Francije, Kanade in Japonske. Francija je bruselskemu sestanku nasprotovala in ne bo prispevala niti dolarja v načrtovani pomoči 500 milijonov dolarjev, a je pred tem Bosni namenila tri milijone dolarjev pomoči.

Van den Broek je izrazil prepričnost, da je omejenja pomoči le prvi korak k popolni obnovi v vojni uničenega gospodarstva. »Zadeli smo v črno, a se moramo spopasti s tistimi, katerimi podrobnostmi,« pa je dejal vodja delegacije Svetovne banke Kemal Dervis. Naslednja konferenca donatorjev naj bi bila marca prihodnjega leta.

NOVICE

DSL ugodno ocenjuje Drnovškov predlog

RIM - Piero Fassino, odgovoren za zunanje zadeve pri DSL, je včeraj ocenil, da je predlog slovenskega premiera Janeza Drnovskega, po katerem naj bi italijansko-slovenska pogajanja zaključili do konca februarja, »pomemben znak pripravljenosti, ki odpravlja dosedanje togost slovenske vlade«. »To je priložnost, ki je ne gre zapraviti,« je dodal Fassino, »saj je predlog toliko bolj pomemben, ker ga spremlja tudi izrecno sprejetje zahtev, da se slovenska zakonodaja prilagodi evropskim standardom tudi na področju lastnine nepremičnin in zemljišč za tuje državljanje. Prav zato je potrebno,« je zaključil predstavnik DSL, »da se obe vladi čimprej dogovorita za nadaljevanje pogajanj, ki naj hitro privedejo do razumne in za obe strani sprejemljive rešitve spora.« (T. R.)

Poslanci skupščine ZRJ sprejeli proračun

BEOGRAD - Ker na včerajšnjem popoldanskem zasedanju obeh domov zvezne skupščine ZRJ ni sodelovala opozicija, so poslanci v treh urah sprejeli proračun za naslednje leto in nekaj drugih zakonov, čeprav so načrtovali tridnevno zasedanje. Predstavniki opozicije so zapustili zasedanje takoj, ko je predsednik doma državljanov Radoman Božović prebral pismo glavnih urednikov Televizije Crne gore in Srbije, ki so poslancem sporočili, da zaradi »sprememb programskega koncepta ne morejo neposredno prenasati zasedanja«. Brez razprave sta nato oba domova na ločenih zasedanjih sprejela rebalans letosnjega proračuna v višini 2,655 milijarde dinarjev in zvezni proračun za prihodnje leto, ki bo znašal 5,891 milijarde dinarjev. Brez težav so sprejeli tudi spremembe ustavnega zakona, s katerimi so podaljšali rok za uskladitev vseh zveznih zakonov z ustavo do konca prihodnjega leta. Sprejeli so tudi srednjeročni program razvoja državne obrambe do leta 2000, ki predvideva, da bodo v prihodnjih letih za obrambo namenili en odstotek bruto narodnega dohodka. Poslanci so poleg tega podredili službo za plačilni promet centralni banki. Proračun bo največ sredstev namenil obrambi - 4,21 milijarde dinarjev (1,25 milijarde nemških mark). Sredstva, ki jih bodo v vseh treh proračunih (zveznem in obeh republiških) namenili obrambi, bodo znašala kar 28,5 odstotka proračuna. (M. M.)

BREZPRAVNI DELAVCI DONATA

Kuharja vrgli na cesto, ker je bil sindikalni zaupnik

V Dadasu - poslovnem sistemu sindikati prepovedani

ROGASKA SLATINA, CELJE - Sindikati zahtevajo podpis pogodbe o sodelovanju med sindikatom Hotela Donat in Rogaski Slatini in lastnikom, Dadasom - poslovnimi sistemi iz Maribora. Zahtevajo tudi, da lastnik v hotelu omogoči delovanje sindikata, samostojnega kuharja Marjana Perkovića pa vzame spet v službo, saj so ga z disciplinskim postopkom izgnali zato, ker je bil sindikalni zaupnik.

Sekretarka območnega sindikata dejavnosti turizma in gostinstva pri ZSSS v Celju Terezija Tomić je včeraj novinarje seznanila z zadnjimi zapleti v rogaškem hotelu Donat. Donat je marca letos od SKB kupila delniška družba Dadas - poslovni sistemi iz Maribora. Sprva so tudi zaposleni mislili, da se bo poslovanje hotela uredilo, toda celo pred božičnimi prazniki je hotel zaseden le 14-odstotno. Kljub temu so delavci letos plače prejeli redno, manj pa so

zadovoljni s samovoljo direktorja Donata Romana Jana in generalno direktorico Dadasa - poslovnih sistemov Danilo Sadar. V pismu, ki so ga pred nekaj dnevi sindikalisti hotela Donat poslali vsem vpletenim, očitajo vodstvu marsikaj.

Tako naj bi oktobra letos vodstvo družbo brez posvetovanja s sindikati sprejelo podjetniško pogodbo, v kateri so urejene medsebojne pravice in odgovornosti delavcev in delodajalcev. Delavci so približno

ob istem času prejeli sklepe o razporeditvi na temelju neveljavne podjetniške pogodbe in območna organizacija ZSSS v Celju je po pooblastilu 17 delavcev takšnim sklepom ugovarjala. Nato so delavci se dvakrat prejeli sklepe o razporeditvi, na katere so jih 17 znova pritožilo. Takrat pa naj bi po navedbah Tomičeve Jan od nekaterih delavcev z grožnjami dobil izjave, da od tožb odstopajo. Delavci v Donatu imajo se nekaj zahtev do vodstva, in sicer želijo izkoristiti preostali dopust in višek delovnih ur.

Sindikati so od vodstva in od lastnika hotela zahtevali, naj jim do jutri dostavi statut Dadasa - poslovnih sistemov, takoj pripravi podjetniško kolektivno pogodbo za gostinski sektor v

poslovnem sistemu, posledno izvaja kolektivno pogodbo o delu za gostinstvo in turizem ter s tem izplača tudi jubilejne nagrade in stroške za prevoz na delo in podobno že pri decembrski plati.

Tomićeva je včeraj poročala tudi o svojem poskusu, da bi sodelovala na sestanku vodstva hotela z delavci. Sprva so njej in se enemu pooblaščenca delavcev vodilni grozili s policijo, nato pa so sestanek odpovedali. Vsi odzivi vodstva Dadasa - poslovnih sistemov pa kažejo, da bi sami v svojem kraljestvu sindikatov najraje ne imeli. Za zdaj kaže, da se bodo pogovori lahko nadaljevali sele januarja, saj bi vodstvo radi med prazniki ohranilo status quo.

Brane Piano

V nekaterih kravljevstih pač ni prostora za rasnico in pravico

Odpri nov center za zdravljenje bolnikov z aidsom

LJUBLJANA - Za slovensko zdravstvo, zlasti pa za Klinični center oziroma za infekcijsko kliniko, je bil včeraj »srečen dan«. Po desetih mesecih gradnje so odpri nov center za zdravljenje bolnikov z virusom HIV in aidsom.

Sodobno opremljen center, ki je edini v Sloveniji, ima 14 sob in bo sprejel od 14 do največ 20 bolnikov. Preostale zmogljivosti bodo za zdaj namenili bolnikom z drugimi težjimi infekcijami. Potrebni 52 milijonov tolarjev za gradnjo je prispeval Klinični center sam. Zmogljivosti bi morale zadostiti za najmanj deset let, je na otvoritvi dejal direktor dr. Ludvik Vidmar, saj je epidemiološki

položaj v Sloveniji sorazmeroma ugoden. Zgodovina zdravljenja aidsa sega pri nas deset let nazaj. Jeseni 1985 so bile registrirane prve osebe, okužene z virusom HIV, in letodni pozneje prvi bolnik z aidsom. Zdaj je znanih 53 bolnikov in 56 oseb, ki so okužene s HIV, okuženih pa je vsaj še enkrat toliko. V zadnjem obdobju je na infekcijski kliniki stalno hospitaliziranih pet do osem bolnikov, vsaj toliko pa jih je še doma in lahko vsak trenutek potrebujejo hospitalno oskrbo. Novi center bo nadomestil stari oddelek, ki deluje že 30 let, ki pa ne more več zagotavljati kakovostne nege in zdravljenja.

(KaN)

Foto: Uros Potocnik

STRANKE / ZDRUŽENA LISTA SOCIALNIH DEMOKRATOV

»Koalicija ni v blokadi, je v zelo slabem stanju«

Kocijančič zagotavlja, da stranka ob pogajanjih o proračunu ni »trgovala za hrbtom« upokojencev

LJUBLJANA (STA) - Koalicija ni v blokadi, je pa v zelo slabem stanju in bi jo lahko po uspešnem dogovoru o proračunu za prihodnje leto obudili v življenje, je na včerajšnji redni tedenski konferenci Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) menil njen predsednik Janez Kocijančič in pokomentiral dogajanja v državi v iztekajočem se letu.

Predčasni volitev po Kocijančičevem mnenju ne bo, tudi če bi prišlo do razpada te koalicije, ker ni nenadomestljiva, saj so mogoče tudi druge povezave LDS in ZL s posamičnimi poslanci in manjšimi strankami. Volilna soocanja prihodnje leto pa bodo ostala, z veliko živčnosti in konkurenčnosti, vendar bo stranka skušala ohraniti razumno, trezno in mirno držo, hkrati pa nikomur ne bo dovolila, da bi si ob njo »brisal

umazane cevle«, je zatrdil predsednik ZL. O tretji vladni partnerici, krščanskih demokratih, je Kocijančič spomnil, da je v nekaj zaporednih primerih glasovala proti vladnim predlogom, vendar kakrsenkolikoli poseg v koaliicijsko razmerja ni v moči Združene liste, ker teh dveh strank ne veže pogodba. »Zadeva je v rokah predsednika vlade,« je ugotovil predsednik Združene liste in menil, da si ta »pusti veliko re-

ci«, kar je osamljen primer v evropskih merilih. O denacionalizaciji je Kocijančič dejal, da je slovenska javnost »proti vračanju veleposesti in ne podpira ne veleposestnikov ne cerkvene in posvetne gospodarske«. Sicer pa so v Združeni listi z letom, ki se izteka, zadovoljni, ker je koaliicijska vlada razmeroma dobro delovala, nadaljevala se je gospodarska rast, stabilnost v državi pa ni nacela niti opozicija, ki si je za to prizadevala. Inflacija bo v predvidenih okvirih, to je okrog desetih odstotkov, rast družbenega bruto proizvoda bo od 4, 7 do 4, 8 odstotka, devizne rezerve pa presegajo zunanjo finančno zadolženost, je

ugotovil Kocijančič in opozoril na rastčo nezaposlenost ter problem pokojninske blagajne. Za svojo stranko je Kocijančič zagotovil, da v pogajanjih o proračunu »ni trgovala za hrbtom upokojencev«. V stranki se strinjajo z naravnostjo proračuna za leto 1996, ki bo razbremenil gospodarstvo, in podpirajo reševanje industrijskih gigantov. Sanacija Tama bo uspešna le, če bodo vsi, ki so glasovali zanjo, tudi dejansko delovali v tej smeri, je opozoril predsednik Združene liste in vnovič zatrdil, da je bila interpelacija o delu ministra za gospodarske dejavnosti neupravičena, problem Tama pa spolitiziran.

RTV SLOVENIJA / PRED SEJO SVETA

Poslovnega načrta za prihodnje leto bržkone ne bodo sprejeli niti danes

LJUBLJANA - Danes bo svet RTV Slovenija na seji obravnaval poslovni nacrt zavoda za leto 1996, torej nacrt, ki ga je bilo vodstvo RTV po vztrajnem prigovarjanju že nekaj časa dolžno pripraviti po naročilu sveta RTV. Kot smo izvedeli iz dobro obveščenih krogov, tega načrta bržkone ne bodo sprejeli niti na današnji seji, saj se že točka dnevnega reda glasi »obravnavna osnutka poslovnega načrta« - ne pa sprejem poslovnega načrta.

Poslovni nacrt za naslednje leto je namreč Petanova skupina vodstvenih delavcev RTVS naredila na osnovi letošnje porabe. Za to pa je znano, da je občutno presežla načrtovane okvire, zlasti pri materialnih stroških. Medtem ko se je nacionalni radio bolj ali manj držal načrtovane porabe, je imela letos televizijska hiša pri materialnih stroških v določenih primerjalnih obdobjih celo indeks 142.

Radiotelevizija Slovenija se financira iz treh virov. Prvi je naročniha, drugi marketing, tretji pa naj bi prihajal iz državnega proračuna za manjšinske programe, za program,

namenjen obveščanju tujine, in oddajniško mrežo za oddajanje obeh omenjenih programov. Radiotelevizija Slovenija je po novi organiziranosti enotna pravna oseba z enim ziračunom. Torej ni moznosti, da bi določena sredstva prišla samo na televizijo ali samo na radio. Denar se steka na skupni račun, obe hiši pa si ga delita. V začetku 90. let je bilo odstotkovno razmerje te delitve 66:44 v korist televizije. Znotraj hiše so se v zadnjem času dogovorili za spremembo teh odstotkov, tako da je razmerje zdaj 70:30 v korist televizije. Iz radijske hiše smo izvedeli, da zaradi tega ni

so pretirano nezadovoljni, saj sta se sestrski hiši dogovorili, da si delita stroške za radijsko orkestra, ki pogosto delata tudi za televizijo. Čeprav je novi delitveni ključ za televizijo ugodnejši, so nam razdijci povedali, da se televiziji niti te razdelitve ne drzijo povsem. Pri denarju, ki prihaja iz naročnin, ni težav, zapletlo se je pri marketinskih sredstvih. Teh naj bi bilo leta 1996 za približno pet milijard dolarjev. Na televiziji pravijo, da sami organizirajo šest posebnih akcij, od katerih naj bi naslednje leto dobili 1, 2 milijarde tolarjev, ta denar pa želijo zadržati zase. Želijo ga torej izvesti se pred delitvijo po ključu 70:30. Od 1, 2 milijard naj bi TVS za izvedbo teh posebnih marketinskih projektov porabila približno polovico, med radijsko in televizijsko hišo pa naj bi razdelili samo ostalek denarja. To izvzetje

utegne biti prvi korak k načrtu zgodbe o enotni pravni osebi in enotnem ziračunu zavoda RTV Slovenija - ključ je upoštevan pri eni prvini, pri drugi pa ne.

To vprašanje je prvi razlog, zaradi katerega danes ne bodo sprejemali poslovnega načrta, ampak ga bodo zgolj obravnavali. Drugi razlog je vprašanje oddajnikov in zvez kot dela RTVS. Oddajniki in zveze imajo namreč po zakonu o RTV poseben status in ziračun, na katerega se steka tudi denar od oddajanja frekvenc in kanalov. V zvezi s tem je generalni direktor Zarko Petan predlagal racionalizacijski ukrep, da bi se RTV odrekla mreži hrvaške TV, in da bi oddajnike, prek katerih se prenaša ta program, organizacijska enota Oddajniki in zveze oddala kabelskim operaterjem, in sicer v dogovoru s HTV, ki naj bi bila zainteresirana za distri-

bucijo svojega signala po Sloveniji. Toda tisti, ki se na te reči spoznajo, opozarjajo, da se utegne zgoditi nasprotno. Da bi namreč te oddajnike dobile v roke konkurenčne televizije, cimer bi prišle do signalov na omrežju, ki je bilo delno sofinancirano prav iz sredstev delavcev RTV, v dobršem delu pa iz občinskih samopriskupkov. Ker v zvezi s HTV ni znano, koliko denarja bo s to »racionalizacijo« priteklo do enote Oddajniki in zveze, je neznanka tudi nacrt te organizacijske enote, ki je pomemben del celotnega letnega načrta RTV. Menda so pripravljene kar tri različice letnega načrta Oddajnikov in zvez.

Tretji dejavnik, ki vpliva na to, da bodo poslovni nacrt RTV samo obravnavali, ne pa tudi sprejemali, je tisto, kar se je pred dnevi zgodilo na parlamentarnem odboru za nadzor proračuna in ja-

vnih financ. Odbor je zastavil vprašanje, v koliko gospodarskih osebkih ima RTV finančne naložbe (vrednostne papirje). Na odboru smo izvedeli, da jih ima tudi v mariborski Pro banki. Vrednostne papirje je v to banko naložil Radio Maribor, ko je bil se samostojna pravna oseba, po centralizaciji RTV pa so na skupnem kontu RTVS. Zanimivo je, da je Pro banka tudi ena največjih upnic RTV. Eno od posojil je RTV najela v Pro banki v novejšem obdobju (ze pod Zarkom Petanom), in sicer ne glede na to, da je posojilodajalka kot sredstvo za zavarovanje posojila zahtevala hipoteko na Radijski dom Maribor. Zanimivo je, da so s Pro banko tesno povezani tudi nekdanji vodstveni delavci RTV Slovenija in nekdanji vodstveni delavci nekot samostojne organizacijske enote Radio Maribor. Glede na nadzor proračuna in ja-

nadzor proračuna si lahko obetamo zahtevo, naj RTV kot javni zavod vrednostne papirje proda na prostem denarnem trgu in tudi s tem izboljša svoj gnotni položaj, ne pa samo z dvigom naročnine. Zanimivo bo tudi izvedeti, kaj se bo zgodilo z obljubo vlade, da bo lahko RTV vendarle dvignila naročnino do konca leta. Na seji odbora DZ je bilo namreč slisati, da - dokler RTV ne bo počistila domačih računov - ne bo novih prizadevanj za dvig naročnine. Slisati je bilo tudi, da bo danes svet morda zahteval pripravo in objavo seznama vseh posojilodajalcev na tem seznamu RTV kot javni zavod in nacionalni medij s spremembami lastniške strukture čez nospremenil v trobilo te ali one stranke.

Janja Klasinc

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

SNG LJUBLJANA, Erjavčeva 1
Veliki oder
Ivan Cankar: **HLAPCI**
Danes, 22. decembra, ob 19.30,

za abonma **STUDENTSKI TRETJI** in **IZVEN (KONTO)**.
Jutri, 23. decembra, ob 19.30:
A. P. Cehov: **TRI SESTRE**, za abonma **SOBOTA** in **IZVEN (KONTO)**.

Mala drama
D. Mamet: **OLEANNA**
Danes, 22. decembra, ob 20. uri, za **IZVEN** in **KONTO**.
Sreda, 27. decembra, ob 20. uri:
A. Nicolaj: **PRVA KLASA**, za **IZVEN (KONTO)**. **RAZPRODANO!**
Levi oder
Sreda, 27. decembra, ob 20. uri:
E. Ionesco: **INSTRUKCIJA**, za **IZVEN** in **KONTO**.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Krekov trg 2

Veliki oder
Jutri, 23. decembra, ob 9.30:
E. Umek: **CAPEK IN KLARA**, za **IZVEN**.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Čopova 14

T. Partljic: **STAJERC V LJUBLJANI**
Danes, 22. decembra, ob 19.30, za **IZVEN** in **KONTO**. **RAZPRODANO!**

Jutri, 23. decembra, ob 11. uri:
S. Makarovič: **SHOW STRAHOV**, za **IZVEN** in **KONTO**.

Jutri, 23. decembra, ob 19.30:
Jean Jacques Bricaire: **DOHODNINA**, za **IZVEN** in **KONTO**. **RAZPRODANO!**

Mala scena MGL
Jutri, 23. decembra, ob 18.30:
I. Cankar: **MOJE DELO JE KNJIGA LJUBEZNI, ODPRI JO, DOMOVINA...** za **IZVEN** in **KONTO**.

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

Jutri, 23. decembra, ob 17. uri:

TRNKOVA SOBOTAŽA. Lutkovna skupina **LUTKE CEZ CESTO: NERODA**. Predstava je primerna za otroke od tretjega leta naprej.

Andrej Rozman: **RUPERT MAROVT**.
Jutri, 23. decembra, ob 20. uri.

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA
Župančičeva 1

J. Strauss ml.: **NETOPIR**,

Danes, 22. decembra, ob 16.30, za **IZVEN** in **KONTO**.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Krekov trg 2, Ljubljana

Danes, 22. decembra, ob 19.30: D. Benfield: **TRIJE »OBRTNIKI«** V **SPALNICI**, za abonma red A in **IZVEN**.

SNG MARIBOR, Slovenska 27

Opera in balet

Nedelja, 31. decembra, ob 18. uri:
G. Verdi: **TRAVIATA**, **SILVESTRSKA PREDSTAVA** ZA **IZVEN!**

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Glavni trg 6

Nedelja, 31. decembra, ob 20. uri:
R. Cooney: **TO IMAMO V DRUZINI**, **SILVESTRSKA PREDSTAVA** ZA **IZVEN**.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR
Rotovski trg 2

Danes, 22. decembra, ob 13. uri: J. Kolaric: **O GOBAH, STONOGI IN PLEVELU**. Zaključena predstava za paciente Otroške bolnišnice Maribor.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE
CELJE, Šlandrov trg 5

Danes, 22. decembra, ob 19. uri:
Jean Anouilh: **SKUSNJA** ali **KAZNOVANA LJUBEZEN**, za abonma **STUDENTSKI VECERNI** in **IZVEN**.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Trg E. Kardelja 5, Nova Gorica

Antoine de Saint-Exupery: **MALI PRINC**
Gostovanje v Kopru. Danes, 22. decembra, ob 9.30 in 11.30.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom
Slovensko stalno gledališče ponovi v nedeljo, 24. t.m., ob 11.00 - otroško matinejo »Cicibanus coprianus«.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripčevih
Opera in baletna sezona 1995/96
Danes, 22. t. m., ob 20. uri (red L) Bellinijeva opera »Norma« pod vodstvom Yorama Davida. Režija Aldo Reggiani. Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripčevih (9-12, 18-21).

Pri blagajni je v teku predprodaja vstopnic za Wagnerjevo opero »Tristan und Isolde«, ki bo na sporedu od 16. januarja.

Gledališče Rossetti
Danes, 22. t. m., ob 20.30 (red petek) gostovanje Stalnega gledališča iz veneta/Gledališče Carcano z Goldonijevo komedijo »Una

delle ultime sere di carnovale« z Marino Bonfigli. Režija G. Emiliani. V abonmaju odrezek st. 5-rumen.

Pri blagajni gledališča je v teku predprodaja vstopnic za predstavi »La musica dei ciechi« (odrezek 12-modri) in »Il prigioniero della seconda strada« (odrezek 6-rumen).

Gledališče Cristallo - La Contrada
V soboto. 6. januarja, ob 20.30 bo gledališka skupina Ka Contemporanea 83 predstavila Molierovo »La scuola delle mogli«. Režija Cristina Pezzoli. V glavni vlogi Sergio Fantoni

TRŽIČ

Obcinsko gledališče

V sredo, 10. in v četrtek, 11.1.96, ob 20.30 gostovanje gledališke skupine Compagnia della Rancia s predstavo »Fregoli«. Nastopa Arturo Brachetti.

Moliere »Kaznovani soproj«. Nastopa domača igralska skupine.

ŠMIHEL

Farna dvorana: v torek, 26. t. m., ob 19. uri F. Milcinski »Butalci«. Izvaja marijan Hinteregger.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

KO SE NESTRPNOST SPREMENI V VOJNO
3. DNEVI FILMA PROTI NESTRPNOSTI
16. - 23. decembra 1995 Kinoteka

Danes, 22. decembra, ob 18. uri: **IGMANSKI MARS**, Srbija, 1983, režija: Zdravko Sotra.
ob 20. uri: **OFICIR Z VRTNICO**, Hrvaska, 1987, scenarij in režija: Dejan Sorak.
Jutri, 23. decembra, ob 18. uri: **TISTEGA LEPEGA DNE**, Slovenija, 1962, režija: France Štiglic.
ob 20. in 22. uri: **KRATKI FILM O UBIJANJU**, Poljska, 1988, režija: Krzysztof Kieslowski.

VELIKI (PRED)NOVOLETNI BOOM V SLOVENJ GRADCU
Četrtek, 28. decembra, ob 16. uri: **POTOJOCI CIRKUS** za otroke z obiskom dedka Mrza.
ob 18. uri: Predavanje s projekcijo diapozitivov s potovanja po Turčiji.
ob 21. uri: Koncert rock skupine **DEMOLITION GROUP** s predskupino **HERALD IV**.

Petek, 29. decembra, ob 15. uri: Maraton risanih filmov)
ob 21. uri: **RAVE TOWN S.G.**

Alenka Pirman: ARCTICAE HORULAE
Lokacija: Velika čitalnica Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani.
Čas (javnega dela projekta): 20.11.-23.12. 1995

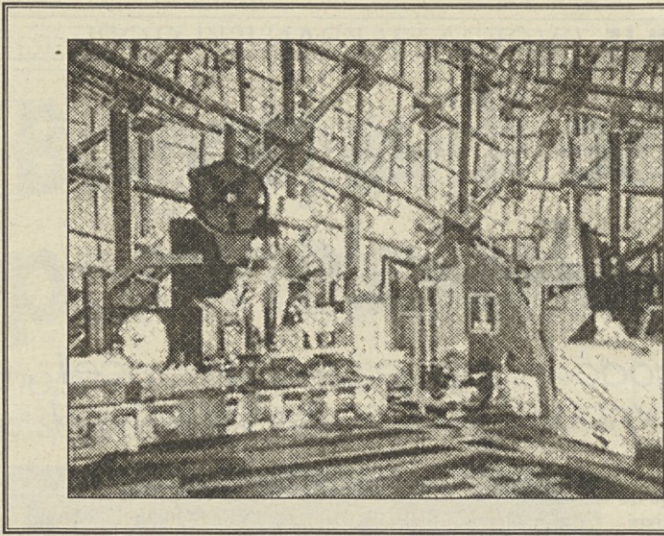
Articae horulae je javna predstavitev osebne zbirke besed. Osebn zbirka germanizmov ali bolje barbarizmov germanskega izvora, ki se živijo v pogovorni slovenščini, nastaja že vrsto let in stoji že več kot dva tisoč enot. V veliki čitalnici je na notranjem robu miz postavljenih 40 stojev z zastavicami. Na njih so izvezone besede, izbrane izmed dvatisočih in razvrščene na poseben način. Obiskovalcem ostaja vprašanje, ali so zbrane besede sol ali plevel slovenskega jezika. Narodne in univerzitetne knjižnice, njegovega hrama.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

OPČINE

Knjižnica Pinko Tomazič in tovarisi: Prosvetni dom v sodelovanju z Muzejem novejše zgodovine iz Ljubljane, z zgodovin-

skim odsekom NSK iz Trsta in z arhivom Maria Magajne vabi na ogled razstave »Povojni čas - plakati, lepaki, fotografije in drugo«.

Galerija Loža, Titov trg, Koper.
Otvoritev razstave
MARKA A. KOVAČIČA
z naslovom
KATASTROPOLIS
2227,
danes,
22. decembra,
ob 12. uri.

GLASBA SLOVENIJA

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

Danes, 22. decembra, ob 23.30:
KLUBSKI VECER s skupino **LIJENI HINKO**. Hrvaski zabavljaški funky.

CANKARJEV DOM
Prešemova 10, Ljubljana

Danes, 22. decembra, ob 19.30
BOŽICNI KONCERT. Orkester Slovenske filharmonije. Dirigent: Dirk Joeres; solistka: Norina Radovan. Program: F. Schubert, W. A. Mozart, R. Schumann.

Jutri, 23. decembra, ob 19.30:
Vlado Kreslin, Istrski muzikanti, Beltinska banda, Mali bogovi.

KINO DOM KAMNIK

Torek, 26. decembra, ob 19. uri:
PREDNOVOLETNI KONCERT. Nastopajoci: **DEMOLITION GROUP** (Brezice), **SNIFFILIS** (Kamnik),

REGRAT (Kamnik), **INTERCEPTOR** (Zalec).

KLUB K4
Kersnikova 4, Ljubljana

Sreda, 27. decembra, ob 22. uri:
RAVELAND.

D. J. KIKI in D. J. FRAJMAN.

KULTURNI DOM NOVA GORICA
GRAD DOBROVO

Danes, 22. decembra, ob 20. uri:
Ales Kacjan, flavta; Aleksander Milosev, viola; Mojca Zlobko, harfa. Program: C. Debussy, F. Devienne, J. Lauber, A. Bax, A. Caplet, J. Ibert.

UNIONSKA DVORANA
Prešernova 3, Maribor

Danes, 22. decembra, ob 19.30:
Stefan Milenković, violina; Lidia Cainazzo, spremljava na klavirju. Program: J. S. Bach, E. Ysaye,

C. Saint-Saens, N. Paganini.

AVDITORIJ PORTOROŽ
Senčna pot 10, Portorož

Ponedeljek, 25. decembra:
BOŽICNI KONCERT. Obalni komorni orkester, Portoroški pevski zbor.

SNEŽNI STADION
Maribor

Jutri, 23. decembra, ob 21. uri:
MAGNIFICO.

URŠULINSKA CERKEV

Torek, 26. decembra, ob 19.30:
Božični koncert **MUSICA RELIGIOSA ZA TENOR IN LUTNJO**. Marjan Trček, tenor; Boris Sinigoi, lutnja in arhilitutnja.

FRANČISKANSKA CERKEV

Sreda, 27. decembra, ob 20. uri:
Koncert božičnih pesmi. Vokalna skupina **CANTICUM**. Dirigent: Joze Fürst.

FJK

TRST

Kulturni dom
Koncertna sezona Glasbene Matice 1995/96

Jutri, 23. t. m., ob 20.30 celovečerni koncert: Big Band RTV Slovenija. Dirigent Lojze Kranjc, Alenka Godec (vokal).

Gledališče Rossetti
Trzasko koncertno društvo
V ponedeljek, 8. januarja 1996, koncert skupine Trio di Milano. Na programu Beethoven.

BRISČIKI

V torek, 26. t. m., ob 15. uri bo v Briski jami »Koncert miru«, ki ga organizirata občina Zgonik in Commissione Grotte E. Boegan - società Alpina delle Giulie. Nastopila bosta zbor Jacobus Gallus in Coro giovanile della città di Trieste (Mladinski zbor mesta Trst).

razstava **GRAFICNA MAPA TORONTA** skupine **IRWIN**.

NARODNA GALERIJA
Puharjeva 9, Ljubljana

V galeriji je do 18. februarja na ogled razstava **VTIS OBILJA**, stukatura 17. stoletja v Sloveniji.

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

V galeriji je do 31. decembra na ogled razstava karikatur Franca Jurija.

GALERIJA TIVOLI
Pod turnom 8
100 GRAFIČNIH LISTOV
1957-1995, Vladimirja Makuca. Razstava bo na ogled do 12. februarja.

GRAD PODSREDA
Kozjanski park

Masajuki Nagase - Molitev na potovanju. Razstava bo na ogled do 31. decembra.

GALERIJA EQURNA
Gregorčičeva 3, Ljubljana

Andrej Brumen Cop, slike. Razstava bo na ogled do 16. januarja.

GALERIJA KRKA
Dunajska 65, Ljubljana

V galeriji je do 25. januarja na ogled razstava slik in skulptur Viljema Jakopina.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK Galerija: do 31. t. m. je na ogled dobrodelna razstava likovnih izdelkov v korist Stadiona 1. maj.

Galerija Cartesius: na ogled je razstava Lojzeta Spacala.

Galerija Rettori Tribbio 2: na ogled je razstava Irene Ravali-

ca.

Galerija N. Bassanese (Trg Giotti 8): do 31. t. m. razstavlja Barbara Strathdee.

Trgovsko središče »Il Giulia«: do 13.1.96 je na ogled skupinska razstava tržaskih umetnikov, ki jo prireja Literarni krožek F-Jk.

Miramarski park- Konjušnica: do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin antčne Eble.

Galerija Art Gallery: do 30. t. m. je na ogled razstava grafik, skulptur in risb »Images 1995«.

Galerija Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4): do 31.1. je na ogled razstava ameriskega slikarja Jamesa Browna.

Galerija Poduie (Ul. Cadorna 9) - do 7.1.96 je na ogled skupinska razstava z naslovom »Carta e segno«.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

Galerija Katoliske knjigarne: do 10.1.96 razstavlja Tone Kralj.

ŠTANJEL - Galerija Lojzeta Spacala je odprta od delavnikih 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

KOROŠKA

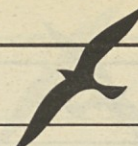
CELOVEC: Galerija Freund: razstavlja Inge Vevre. **Galerija Ars temporis:** razstavljata Jaroslava Kralika in Elizabetta Gross.

BELJAK: Galerija Freihausgasse: razstavlja Bruno Girolcolli.

TINJE: Galerija Tinje: stalna razstava lesorezov Wernerja Berga in razstava Milana Springerja iz Maribora.

ŠENTJANZ V ROŽU: K+K center: do 30.12 bo na ogled razstava »Pozabljeno taborišče Ljubelj-sever«.

ODBOJKA

Alpitour Cuneo osvojil pokal

V finalu boljši od Sisleya

V finalu italijanskega odbojarskega pokala je Alpitour iz Cuneo po ogorčenem boju s 3:2 (15:13, 15:17, 13:15, 15:12, 15:13) premagal izkušenejši Sisley iz Trevisa. Tekma je bila izredno izenačena in razburljiva, na koncu pa so bili prisebjenski odbojkarji iz Cuneo, ki so tudi prvič osvojili ta prestižni pokal.

V finalu za tretje mesto je Montichiari Galatron odpravil favorizirano ekipo Las Daytona iz Modene s 3:1 (15:10, 14:16, 15:9 in 15:12).

NOVICE

Nogomet: zmaga Brazilije

MANAUS (BRAZILIJA) - V prijateljski nogometni tekmi v Manausu je Brazilija premagala Kolumbijo s 3:1 (0:1). Svetovni prvaki so nastopili z dokaj okrnjeno postavbo (brez Aldairja, Roberta Carlosa in drugih »Evropejcev«). Kolumbijci so v prvem polcasu vodili z zadetkom, ki ga je v 32. min. dosegel Pareja. V drugem polcasu so Brazilci izenacili že v 3. minuti s Tulliom. Osem minut pred koncem je za gostitelje povedel Carlinhos, tretji gol pa je v 43. minuti dal Tulio. Za Brazilce je bila to zadnja letosnja tekma. Letosnji obracun je bil za »cariocas« več kot spodoben: osvojili so 16 zmag, trikrat igrali neodločeno, le enkrat pa so izgubili, in se to po enajstmetrovkah v finalu za ameriški pokal proti Urugvaju.

Sogliano dal ostavko

GENOVA - Riccardo Sogliano je nepricakovano dal ostavko kot tehnični vodja pri Genoi, ki vodi na lestevici italijanske nogometne B lige. Novica je zelo presenetila ves »italijanski nogometni svet«, kaže pa, da je Sogliano tako ukrepal zaradi nesporazuma s predsednikom društva Alda Spinellija. Predsednik je namreč zadnje case večkrat javno kritiziral delo tehničnega vodje društva.

Tabarez bi želel trenirati v Italiji

BUENOS AIRES - Urugvajski trener Oscar Washington Tabarez je odvrnil ponudbo, da bi treniral ekipo Independiente iz Buenos Airesa, ker zeli priti v Italijo. Tako je včeraj zapisla argentinski dnevnik »La Nacion«.

»Moja želja je, da bi treniral kako italijansko ekipo,« je izjavil Tabarez, ki je v Italiji že vodil Cagliari. »Po informacijah, ki jih imam, je zelo možno, da se bo moja želja tudi uresničila. Prav zaradi tega sem odvrnil vec ponudb argentinskih klubov.«

Tescari tretji za EP

MADONNA DI CAMPIGLIO - Italijanski smučar Fabrizio Tescari je na včerajšnjem slalomu za evropski pokal osvojil tretje mesto za Svedom Jesperom Bruggerjem in Svicarjem Didierom Platschijem. Osmi je bil Italijan Angelo Weiss.

SMUČANJE / VČERAJ V KRANJSKI GORI

Lasse Kjus prvič v veleslalomu

Prvič v zgodovini tekmo prekinili in začeli znova - Tomba se je odpovedal nastopu

KRANJSKA GORA - V veleslalomu zmesnjav je na Vitrancu prvič v tej disciplini zmagal Norvežan Lasse Kjus, ki si je velik uspeh tudi zaslužil, saj je bil v tej sezoni kar trikrat drugi za Svicarjem Michaelom von Grünigenom. Malo jih je v karavani svetovnega pokala, ki mu te zmage ne bi privosčili, morda mu jo je celo von Grünigen, ki je moral v Podkorenu seči v roke Norvežanu, čestitk pa je bil deležen tudi trener veleslalomskega junaka Kranjske Gore, slovenski strokovnjak Filip Gartner.

V zgodovini svetovnega pokala se se ni zgodilo, da bi tekmo prekinili in začeli znova. Zato je bilo v Kranjski Gori precej hude krvi in brskanja po pravilih Mednarodne smučarske zveze (FIS). Nekateri so bili že

prepričani, da bo tekma razveljavljena, toda kaže, da je slo vendarle vse po pravilih, seveda pa ne po volji marsikoga. Med jezni mi je bil tudi Italijan Alberto Tomba, ki se je odpovedal nastopu, čeprav sta ga nagovarjala, naj gre na start, trener Gustav Thöni in njegov kondicijski trener Giorgio D'Urbano, pomagal pa jima je tudi Jure Kosir.

Dosežek slovenske reprezentance je bil po odstopu Jureta Kosirja nekako v slogu veleslalomu minule nedelje v La Villi. Mitja Kunc po svoji veleslalomski formi ta čas sodi višje od 19. mesta, Jernej Koblar pa je z 20. mestom in novimi točkami za svetovni pokal vsekakor zadovoljil.

Končni vrstni red: 1. Kjus (Nor) 1:58.74, 2. von Grünigen (Svi) 1:58.96, 3. Reiter (Avt) 1:59.21, 4. Aamodt (Nor) 1:59.24, 5. Kälén (Svi) 1:59.28, 6. Saion (Fra) 1:59.50, 7. Locher (Svi) in Nyberg (Sve) 1:59.56, 9. Mader (Avt) 1:59.77, 10. Piccard (Fra) 1:59.93, 19. Kunc (Slo) 2:01.83, 20. Koblar (Slo) 2:02.06, 28. S. Bergamelli (Ita) 2:09.66, 29. Holzer (Ita) 2:19.87.

Vrstni red v svetovnem pokalu - veleslalom (po 5 tekmah): 1. Von Grünigen (Svi) 460, 2. Kjus (Nor) 390, 3. Knaus (Avt) 246, 4. Kälén (Svi) 241, 5. Nyberg (Sve) 184; **skupni vrstni red (13):** 1. Kjus (Nor) 740, 2. Von Grünigen (Svi) 480, 3. Knaus (Avt) 377, 4. Nyberg (Sve) 317, 5. Alphand (Fra) 296, 6. Mader (Avt) 258, 7. Tomba (Ita) 256, 8. Kälén (Svi) 241, 9. Ortlieb in Reiter (oba Avt) po 203, 11. Mayer (Avt) 193, 12. Kosir (Slo) 185.

Jože Dekleva

Ertlova zmagala Hrovatova enajsta

VEYSONNAZ - Nemka Martina Ertl je zmagala v veleslalomu za svetovni pokal v svicarskem Veysonnazu, kar je njena druga zaporedna zmaga v tej disciplini in četrta v karieri, skupno pa ima pet zmag. Druga je bila Italijanka Sabina Panzanini, ki je zaostala kar sekundo in 49 stotink, tretja pa je bila Avstrijka Anita Wachter. V finalu so nastopile tri Slovenke: Ljubljancanka Urška Hrovat je bila enajsta, Mariborcanka Katja Koren dvanajsta, Vrhnicanka Mojca Suhadolc pa dvajseta. Skofješka veteranka Nataša Bokal je po dobrem vmesnem času (47 stotink zaostanka) v prvi vožnji odstopila. V skupnem seštevku svetovnega pokala se naprej vodi Avstrijka Alexandra Meisnitzer, ki je bila tokrat sesto.

Vrstni red: 1. Ertl (Nem) 2:00.06, 2. Panzanini (Ita) 2:01.55, 3. Wachter (Avt) 2:01.79, 4. Roten (Svi) 2:02.48, 5. Piccard (Fra) 2:02.54, 6. Meisnitzer (Avt) 2:02.61, 7. Nef (Svi) 2:02.76, 8. Nowen (Sve) 2:03.13, 9. Köllner (Avt) 2:03.16, 10. Hansson (Sve) 2:03.21, 11. Hrovat (Slo) 2:03.76, 12. Koren (Slo) 2:03.99, 18. Merlin (Ita) 2:05.33, 20. Suhadolc (Slo) 2:05.54.

Vrstni red v svetovnem pokalu - skupno (po 11 tekmah): 1. Meisnitzer (Avt) 488 točk, 2. Wachter (Avt) 439, 3. Seizinger (Nem) 405, 4. Ertl (Nem) 393, 5. Dorfmeister (Avt) 349... 14. Mojca Suhadolc (Slo) 168; **veleslalom (po 2 tekmah):** 1. Ertl (Nem) 200 točk, 2. Wachter (Avt) 105, 3. Panzanini (Ita) 104, 4. Meisnitzer (Avt) in Roten (Svi) 100, 6. Su.

KOŠARKA / SINOČI V TRSTU V B LIGI

Neroden poraz jadranovcev

Lorenzon (35 točk) neustavljiv

Jadran TKB - Gesteco 91:93 (44:51)

JADRAN: Arena 6 (2:3 pm, 2:4 za dva, - za tri), Oberdan 11 (3:4, 4:6, 0:2), Pregarc 18 (1:1, 4:5, 3:3), Budin 17 (1:1, 8:11, 0:1), Vitez 14 (3:6, 4:8, 1:1), Samec 8 (0:2, 4:6, -), Klabjan n.v., Rauber 6 (-, 0:1, 2:8), Calavita 11 (1:1, 5:10, 0:1), Hmeljak (-, 0:1, -), trener Vremec.

SON 24. PON: Samec (34), Calavita (40). 3T: Pregarc 3, Rauber 2, Vitez 1.

GESTECO CEDAD: Lorenzon 35 (11:12), Nobile, Drusin 6 (3:4), Stramaglia 14 (2:2), Carniel, David 15 (6:8), Sguassero 8, Crisafulli 3, Nanut n.v., Gandolfi 14 (7:8), trener Zuppi.

SON: 18. 3T: Stramaglia 4, Lorenzon 2, David 1, Crisafulli 1.

SODNIKA: Manzato (Marghera) in Rossi (Limena).

TRST - Jadranovci so se sinoci, zal, poslovili od novega leta s porazom. V 16. kolu B lige so na domacih tleh izgubili proti Gestecu iz Cedada, pri katerem je bil za naše kosarkarje neustavljiv bivši prvoligas Lorenzon, ki je sam dosegel kar 35 točk. Lorenzon in izredno slaba igra v obrambi, predvsem v prvem polcasu, sta torej »kriva« za sinočni tesen, toda tudi za sluzen poraz nase združene ekipe.

Ze po uvodnih potezah je bilo jasno, da so gostje dopotovali v Trst z resnim namenom, da osvojijo točki. Začeli so namreč izredno motivirano in so bili predvsem nevarni pri metih za tri točke s Stramaglio. Lorenzon, Gandolfi in David pa so vnasali zmehdo v naso obrambo. Na samo sredo, da je v tem delu David Pregarc igral zares izvrstno in skoraj sam drzal korak z nasprotniki. Do 12. minute je bilo srečanje izenaceno, nakar so si gostje priigrali prvo večje vodstvo 7-8 točk in jo obdržali tudi do konca polcasa.

Drugi polcas se ni začel najbolje za naso vrsto, ki je takoj zaostala za 8 točk (46:54), v 30. min. pa kar za 12 (46:58). V tem delu je bil za naše kosarkarje zlasti neustavljiv Lorenzon, ki se je kar sprehajal skozi naso obrambo in dosegal kose iz vseh pozicij. 15 minut pred koncem so gostje tako vodili že s 70:57. Nakar so se nasi predstavniki le zbrali in z Budinom na celu dosegli nekaj pomembnih kosev, tako da je jadranovcem uspelo stanje najprej zmanjšati in nato 7 minut pred koncem celo izenaciti (80:80). Tekma je bila do konca izredno napeta in izenačena (85:85, 90:90), naposled pa so imeli gostje le več sreče in tudi mirnejše živce, da so ohranili minimalno prednost, sa katero so tudi zmagali.

Jadranovci bodo imeli sedaj zaradi božičnih in novoletnih praznikov počitek. Po praznikih pa jih čaka izredno težka preizkusnja, tekma z vodilno Biello v gosteh. (Kaf)

Na sliki (foto Balbi/KROMA): Boris Vitez v prodoru na koš.

GORSKO KOLESARSTVO IN CIKLOKROS ZA DEŽELNE NASLOVE / KK ADRIA

Blato iz lonjerskih njiv in tihe kaplje dežja niso ovirale brezhibnega poteka nedeljske kolesarske dirke, ki jo je tudi letos priredilo kolesarsko društvo Adria v sklopu tekmo vanj v ciklokrosu in z gorskimi kolesi za trofejo »Al

Fogolar«. Med drugim je preizkusnja v ciklokrosu veljala tudi kot dirka za deželno prvenstvo.

Vsekakor so najprej stopili na kolesa »bikerji«, med katerimi sta se z vzdržljivostjo borila tudi Adrija kolesarja D. Lenissa in M. Cuk

(na sliki M. P. desno v temnejši majici), najbolje pa se je po stitidesetih minutah vožnje odrezal Roberto Moimas iz trzaske ekipe Cottur, ki je bodisi v svoji kategoriji kot med sedemdesetimi

Zanimiva in izredno naporna dirka po blatu lonjerskih njiv

nastopajočimi dosegel najboljši čas. Med ženskami je prevladala Mara Colautti, med mladinci Matteo Cossco, med clani ze omenjeni Moimas, med veterani pa Gaetano Cimenti.

V ciklokrosu sta povsem prevladala brata Stefano in Michele del Bianco, ki sta bila stalno na celu razčlenjene grupe stitidesetih kolesarjev in tako popolnoma onemogocila tekmece, da ju prehitijo. Proga je namreč v glavnem tekla po ozkih stezah lonjerskih njiv in kolovozov. Naslov absolutnega deželnega prvaka so organizatorji tako podelili Stefanu Del Bianco, ki tekmuje v članski postavi ekipe Selle Italia, med mlajšimi mladinci je na prvo stopničko stopil Stefano Toffoletti, med mladinci Alessandro Galassi,

med clani Stefano Venturini, pri veteranih pa Gaetano Cimenti.

Letos je bil prvič tudi v nasi deželi podeljen naslov v kategoriji žensk. Kot je potrdila tudi zmagovalka Michela Zodio, je v nasi deželi ciklokrosa med ženskami malo razsirjen, zato morajo tekmovke v glavnem teklovati v bližnjem Venetu.

Vsekakor je bila lonjerska proga zelo naporna, kar so poleg 13-letnega Nicola Foranini, ki je sedaj deželni prvak v svoji kategoriji, potrdili se mnogi drugi, med katerimi tudi sodnik kolesarske zveze Sasko Kalc, direktor dirke Pečar pa je dodal, da je bila lonjerska dirka po mnenju mnogih izvedencev, pravzaprav najtrši oreh na dosedanjih deželnih zimskih dirkah.

JPC

Totipo

1. — prvi	2
drugi	X1
2. — prvi	1
drugi	X2
3. — prvi	1
drugi	X2
4. — prvi	12
drugi	X
5. — prvi	X
drugi	12
6. — prvi	1
drugi	X2

Totocalcio

Cremonese - Torino	X
Fiorentina - Milan	1X2
Inter - Cagliari	1
Juventus - Roma	1
Lazio - Atalanta	1X
Padova - Piacenza	1
Parma - Vicenza	1
Sampdoria - Napoli	1X
Udinese - Bari	1
Ancona - Reggiana	X2
Bologna - Palermo	1
F. Andria - Pescara	X2
Venezia - Perugia	1X2

»NAŠ ŠPORTNIK 95« / TRADICIONALNA PRIREDITEV LETOS V NOVI GORICI

Med posamezniki Bogatčeva in Sedmak, med ekipami Jadran

ZSSDI je podelilo priznanje našim najzaslužnejšim športnim delavcem
Nagradili športnike in ekipe Primorske - Pester spored - Tudi miss Slovenije

V prostorih Hitove Perle v Novi Gorici so včeraj proglasili najboljše športnike in športnice na Primorskem in v zamejstvu za leto 1995. Prireditelj »Naš športnik« ki jo skupaj pripravljajo redakcije Primorskega dnevnika, Primorskih novic, Novega matajurja, Radia Trst A in Radia Koper-Capodistria in ZSSDI je bila letos že dvanajstič na vrsti.

Za najboljše športnico zamejstva so dopisniki Primorskega dnevnika izbrali jadralko Trzaskoga pomorskega kluba Sirene Arianno Bogatec, ki je ta naslov osvojila že četrtič, med nagrajenci pa je že devetletni, najboljši športnik je bil atlet SK Devin Igor Sedmak, ki je trenutno najboljši troskokas v deželi, najboljša ekipa pa kosarkarska ekipa Jadrana TKB, ki je lani napredovala v B2 ligo. Druga med posamezniki je bila komaj 12-letna kotalcarica SD Polet z Opčin Tanja Romano, tretja pa namiznoteniska igralka Krasa Vanja Milic. Pri fantih se je za Sedmakom uvrstil rolkar SD Mladine David Bogatec, ki se je izkazal z uspešnimi nastopi v Italiji in tujini, tretji pa novi teniški B-kategorik Ales Plesnicar. Med ekipami so drugo mesto (tako kot lani) osvojili nogometaši Sovodenj za napredovanje v promocijsko ligo, tretja pa je bila mladinska namiznoteniska ekipa Krasa, ki je v »fotofinišu« premagala odbojkarje Soce Sobeme, ki so pristali na nevhvaleznem četrtem mestu.

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji pa je nagradilo tudi najzaslužnejše športne delavce. Posebna priznanja so tako prejeli: Jana Ban za delo na področju ženske odbojke, Sergij Stoka za karate in Stanko Korsic za razvoj jamarstva v zamejstvu.

Istocasno so proglasili tudi najboljše športnike in športnice Primorske. Pri moških je bil najboljši eden najboljših jadralcev na svetu Dusan Puh, za njim pa se je uvrstil svetovni prvak pri mlajših članih v veslanju Erik Tul. Tretji je bil nogometaš Darko Milanič iz Isole, ki uspešno igra pri avstrijskem prvotigu Sturm iz Gradca. Pri dekletih je naslov najboljša pripadateljica triatlonki Natasja Nakrst, pred namiznoteniskimi dvojico iz Vrtojbe Heleno Halas in Darjo Bajc, medtem ko je tretje mesto osvojila odbojkarica Mojca Klepac. Nogometaši Hita Gorice so bili proglašeni za najboljšo ekipo Primorske, za njim pa so se uvrstili odbojkarji Salonita in članska ekipa kosarkarskega kluba Idrija.

Uvodoma je v imenu organizatorjev spregovoril predsednik ZSSDI Jure Kufersin, ki je spregovoril o pomenu skupnega nagajevanja najboljših športnikov z obeh strani meje, celoten program pa so popestrili lesnja miss Slovenije Tea Boskin in glasbene točke, ki sta jih izvajala pevka Anja Rupel in pa vokalnoinstrumentalni ansambel Agropop.

Rado Gruđen

Na sliki (foto BALBI/KROMA): posnetek z večerjanje prireditve v Novi Gorici.

HOKEJ NA KOTALKAH / C LIGA

Prva zmaga poletovcev

Premagali so enega od favoritov letošnjega prvenstva

Bassano - Polet Elettroantoni 7:8 (2:2)

POLET: Cervo 1, Fonzi 2, Kalik 2, Mojmir Kokorovec, Mitja Kokorovec, Russo 2, Bagnolo 1, S. Kokorovec, Rados.

Proti enemu izmed favoritov za končno zmago so poletovci osvojili zelo pomembno zmago. Tekma je bila izredno razburljiva. Po izenačenem prvem polcasu, ko so padli »le« stirje zadetki, se je srečanje v nadaljevanju razvilo, poletovcem pa je uspelo z boljšo igro v

končnih minutah osvojiti pomembno zmago.

Po treh kolih vodi s polnim številom točk Thiene. Poletovci, ki v 1. kolu niso igrali, so v drugem tesno izgubili v Breganzah, tokrat pa so osvojili prvi točki.

V naslednjem kolu je na sporedu trzaski derbi. V soboto, 13.1.96 ob 18.30 se bo sta v Trstu, Miramarški drevored spoprijela Ferroviario in Polet Elettroantoni.

Naj omenimo se, da bo Polet domače tekme igral v Pierisu,

ker v Trstu ni bilo na razpolago nobenega igrišča.

IZIDI 2. KOLA: Breganze - Polet Elettroantoni 4:3, Ferroviario - Thiene 1:3, UG goriziana - Valchiampo VI 4:4, prost Bassano.

IZIDI 3. KOLA: Thiene - Breganze 3:2, Valchiampo - Ferroviario 5:4, Bassano - Polet Elettroantoni 7:8, UGG prost.

VRSTNI RED: Thiene 6, Breganze 4, Valchiampo Vicenza 3, Polet Elettroantoni 2, UG Goriziana 1, Ferroviario in Bassano 0.

ODBOJKA / 1. DIVIZIJA NA GORIŠKEM

Prva zmaga Olympie, dva poraza valovk

Fantje so premagali Intrepido
Za Val trenutek streznitve

1. MOSKA DIVIZIJA
Olympia - Intrepida 3:0 (15:10, 15:4, 15:5)

OLYMPIA: Lutman 4+3, Makuc 2+0, Hlede 0+3, Viogric 1+4, Cavdek 1+5, Komjanc 11+12, Poletto, Spacapan.

Odbojkarji Olympie so v tretjem kolu končno le zabeležili prvo zmago. Po dobri igri so premagali poprečno Intrepido. Tokrat so Gorici zaigrali od zacetka zelo zagrizeno, tako da je bilo takoj jasno, da bo zmaga ostala doma. predvsem se je poznalo, da je prvi zaigral Martin Komjanc, ki je bil izredno uspešen v napadu. Intrepida se je nekoliko bolj enakovredno upirala le v prvem nizu, vendar so tudi v tem setu Gorici stalno vodili. Po osvojenem prvem nizu je bilo nadaljevanje samo se formalnost.

OSTALA IZIDA: Torriana - Acli Ronchi 3:1, Intrepida - Fossalon 2:3

VRSTNI RED: Nasprap 6, Corridoni, VBL Cormons, Torriana 4, Turriaco, Fossalon, Olympia in Intrepida 2, Acli Ronchi in Mossa Candolini 0.

PRIHODNJE KOLO: Turriaco - Olympia (jutri ob 20.30)

1. ZENSKA DIVIZIJA
Lucinico - Val 3:0 (15:3, 15:2, 15:4); Val - Staranzano 0:3 (12:15, 8:15, 3:15)

VAL: Mozetic, Ursic, Kocjancic, Tomsic, Humar, Ambrosi, Brisco, Cerne, Kovic, Danielis, Terpin.

Odbojkarice Vala so

po dveh zaporednih zmagah morale v naslednjih dveh srečanjih v 1. diviziji kar dvakrat priznati premoč nasprotnic. Oba poraza sta bila precej gladka, predvsem srečanje v Locniku pa bodo skušali cim prej pozabiti, saj so valovke najbrz odigrale dalec najslabše srečanje v zadnjem obdobju.

Seveda je treba ob tem tudi povedati, da so obakrat igranje proti velikemu bolj izkušenima ekipama, medtem ko za Val igrajo tudi se narasčajnice (letnik 1982). Kljub temu pa izgovorov za slabo predstavo proti Locniku ni.

Boljšje je bilo v sredo proti Staranzanu. V igri se je sicer se poznalo, da je dekleta poraz v Locniku precej potrli, pozitivno pa je to, da jih je spravil na trdna tla. Čeprav je bil Staranzano precej bolj izkušen, te razlike vsaj na začetkih vseh treh setov ni bilo videti. Valovke so namreč vedno zanesljivo povedle, toda v nadaljevanju je pršla na dan večja izkušnost gostij, ki so nato tudi zanesljivo zmagale.

OSTALI IZIDI: Acli Ronchi - Lucinico 0:3, Mariano - Pieris 1:3, Vellese - VBL Cormons 1:3, Azzurra - Torriana 3:1, Staranzano - Acli Ronchi 3:0.

VRSTNI RED: Staranzano 8, Lucinico 6, VBL Cormons, Pieris, Azzurra in Val 4, Vellese 2, Mariano, Torriana in Acli Ronchi 0.

PRIHODNJE KOLO: Azzurra - Val (13. 1.)

ODBOJKA / MLADINSKE LIGE NA GORIŠKEM

Zmagovita pot Espege in Vala se nadaljuje

Val Dom uspešen tudi v tekmovanju CSI

MLADINCI

Espego - Mossa Candolini 3:0 (15:2, 15:2, 15:8)

ESPEGO: Devetak 3+0, Manià 3+0, Lukes 7+1, Jelen 6+1, Braione 0+1, Brisco 1+0, Sergio, Cernic 2+0, Plesnicar 3+2, Lutman 7+5, Figelj 0+0.

Espegovci so dosegli se eno gladko zmago. Nasprotnik, ki je v Standrez prišel le s šestimi igralci, je bil izredno skromen, tako da prave igre praktično ni bilo. Po ekspresno dobljenih prvih dveh nizih je trener valovcev Marchesini poslal na igrišče štiri rezervne igralce, ki so upravičili njegovo zaupanje, Espego pa je tudi ta set dobil brez težav, čeprav so gostje pokazali nekaj več kot v prvih dveh.

DANES: Olympia - Torriana (ob 18.30 v Gorici)

VRSTNI RED: Espego 6, Torriana in Olympia 4, Grado 2, Finvolley 0

PRIHODNJE KOLO: Espego - Finvolley (23. 1.), Mossa Candolini - Olympia (25. 1.)

MLADINKE

Grado - Val 0:3 (5:15, 8:15, 9:15)

Val: Tomsic, Ursic, Miklus, Mozetic, Zavadlav, Cernic, Zuccarino, Blasizza.

Za valovke tudi Grado ni predstavljaj

enakovrednega nasprotnika, tako da je trener Jeroncic lahko na igrišče poslal tudi igralke under 16. Razlika med ekipama je bila izredno velika, tako da končni izidi ni bil niti za trenutek vprašljiv. Razmeroma precejšnje število točk, ki so ga osvojile igralke iz Gradeza, pa gre pripisati napakam, ki so jih napravile valovke. Očitno je, da so igralke Vala glavne kandidatke za osvojitve pokrajinskega naslova, edini nevaren nasprotnik bi bil lahko Mercato di Selz iz Trzica.

VRSTNI RED: Val 4, Mercato di Selz in Azzurra 2, Torriana, Grado in Staranzano 0.

PRVENSTVO CSI

Val Dom - Azzurra A 3:0 (15:3, 15:7, 15:5)

VAL DOM: Figelj, Simcic, Sossol, Cummin, Kustrin, Cijan, Ursic, Cej.

V prvi tekmi trofeje Goriski grad, ki ga za odbojkarje do 13. leta starosti organizira Centro sportivo italijano (CSI), so igralke Val Doma brez težav premagale Azzurro. Goricanke so pokazale dosti bolj idelano in tehnično dovršeno igro od nasprotnic, zato je bilo srečanje povsem enosmerno. Val Dom je lani na tej trofeji zmagal, vse kaže pa, da bo tudi letos ena najboljših sester.

NOGOMET / OB PAŠTAŠUTI, PANETONIH IN TORTI

Veselo slovo združenih ekip od iztekajočega se leta

Preko 120 otrok se je v torek zbralo v gropajskem domu Gospodarske zadruge Skala na zaključnem večeru ob koncu leta in ob zaključku jesenskega dela prvenstev vseh naših nogometnih združenih ekip s Trzaskega. Ob veselem vzdusju vseh, je bil tu prisoten res ves mladinski nogometni potencial, kar ga premorejo naša združena nogometna društva. Zbrali so se narasčajniki Zarje Adriampex, najmlajši Gaje, zacetniki Primorja Telital in cibicanov Brega, Bora ter Primorja (na sliki Foto kroma). Poleg predsednikov omenjenih društev in nekaterih odbornikov ter vseh trenerjev sta bila prisotna tudi predsednik ZSSDI Jure Kufersin in Livio Valencic, ki je tudi vse prisotne in predvsem mlade nogometase nago-

voril, jim zazele vesele praznike ter se veliko uspehov v letu 1996. Po pozdravih, v katerih je bilo se enkrat poudarjen pomen združevanja, ki je bi-

stvenega pomena za razvoj mladinskega nogometa, kar potrjujejo tudi uspehi posameznih ekip, je sledila prijetna družabnost s tradicionalno "pas-

tasuto" za vse prisotne, panetonom in velika tudi za oči lepa torta s stiliziranimi grbi vseh zastopanih društev z napisom ZSSDI. (d.gr.)

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Ugotovili boste, da vam je v iztekajočem se letu precej načrtov spodletelo. Brez panike, saj ste si jih tako ali tako postavili preveč; za naslednje leto si postavite le tiste, ki so vas zares vredni.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Ko se boste zbudili, vas bo prevzelo razočaranje, saj se boste morali sprijazniti, da so bile vse skupaj le sanje. Sprejmite jih kot svojevrstno resničnost, pa vam bodo občutno polepsale dan.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Zbali se boste blizajočih praznikov, kajti zavedate se, da vaša denarnica ne bo zmogla nakupa vseh daril. Vse se bo izteklo, kot je prav; darila bodo skromnejša, njihova srčnost pa zato večja.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Dan boste naskočili s tolikšnim tempom, da bo partner grdo zaostal. Nikar ne izgublajte časa z iskanjem zavore, saj vas bo do večera gotovo ujel; če ne prej, pa med rjuhami.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Kljub vaši velikodušnosti vas bo nekdo gledal, kakor da ste prazen zakelj. Se tako velika radodarnost vaju ne bo zbližala, saj vam ne bo uspelo odkriti, česa si želi. Odprite mu usta s poljubom.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Blizina ljubljene osebe vas dvignila od tal. Med poletom boste občudovali snežnobele oblake in sonce nad njimi. Ozrite se vendar se na zemljo in si poiščite varen teren za pristanek.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Vroca želja po ljubezni vam bo zameglila pogled. Brezglavo boste tavali naokoli in iskali uslišanje srca. Previdno, za ljubezen samo srce pogosto ni dovolj; brez glave ni resitve prave.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Obtožili vas bodo za napako, ki jo je storil nekdo drug. Nikar ne izgublajte časa z iskanjem krivca, saj imate koristnejše delo; vzivite se v občutek krivde in ga za vselej sesujte v prah.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Pri raziskovanju skrivnostnih globin svoje duševnosti se ne boste ustavili niti takrat, ko vas bo postalo strah. Uspelo vam bo odpreti vrata, ki vam bodo ponudila neshluta obzorja.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Naveličali se boste samogovorov med stiri steni in se končno zapodili med ljudi, tam pa vas bo pričakalo kislo presenečenje; vsak bo trdil svoje. Ne obupajte, gotovo je kje tudi izjema.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Na polju ljubezni boste doživeli nekaj povsem novega. Osebi se boste približali kar najtesneje, vendar vam bo od valjanja po postelji ljubši zaupen pogovor; iz te moke bo kruha za vse.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Med sprehodom se boste vziveli v zasneženo naravo. Smilila se vam bodo zaledenela polja in premražene živali. Nikar tako; raje se zasmilite sebi zaradi svojega pretiranega sočutja.

GRANADA

Vrt in hiša navdiha

Pesnika Lorco so ustrelili leta 1936

»Ce umrem, pustite balkon odprt,« je v svoji pesmi Slovo napisal Federico García Lorca. Ker je umrl nasilne smrti, so verzi največjega španskega pesnika 20. stoletja toliko bolj ganljivi. Balkon, ki ga omenja v pesmi, je v drugem nadstropju počitniške hiše njegovih staršev na posestvu Huerta de San Vincente v Granadi, kjer je družina Lorca od leta 1925 preživljala poletja.

Leta 1926 je Federico zapisal: »Na vrtu raste toliko jasmina, da se zjutraj vsi zbudimo z neke vrste glavobolom.« Danes po dolgotrajnem prerekanju z mestno birokracijo je hiša končno odprta tudi za obiskovalce. »Federico bi imel dandanes drugačne gla-

vobole,« je smeje pripomnila pesnikova nečakinja Laura García Lorca, predsednica fundacije García Lorca, ki upravlja s hišo in velikim vrtom okrog nje. Na obrobju vrta je zraslo stanovanjsko naselje, v daljavi pa je mogoče opaziti vrhove Sierra Nevade.

Smrt

Pesnik, ki je sicer zivel v Madridu, je 13. julija 1936 prišel na Huerto, da bi z družino praznoval dan svetega Fredrika. 17. julija se začela španska državljanska vojna. V prihodnjih tednih so enote, vdane generalu Francu, pogosto obiskale hišo, večkrat so vojaki prihajali po vodo. 19. avgusta so pesnika odpeljali fasisti in ga

Hiša v Huerta de San Vincente v Granadi

skupaj z več kot stiri tisoč meščani Granade odpeljali na strelisce, ker naj bi iz svoje sobe prek radijskih zvez poklical na pomoč Moskvo. Federico je bil takrat star 38 let.

Granada

Pred šestdesetimi leti je bila okolica Granade zelo rodovitna, na planoti je bilo veliko sadovnjakov, vil in vrtov, ki so jih povezovala ceste, ob katerih so rasla drevesa. Zdaj je prek ravnine speljana avtocesta. Lorca je med drugim zapisal:

»Granado obdaja čudovita narava.« Ce želite danes spoznati pravo špansko pokrajino, se morate z avtobusom odpeljati do Fuente Vaquera, pesnikove rojstne hiše. Se vedno je takšna kot nekoč: preprosto opremljena hiša z belimi zidovi. V njej so tudi prt, ki ga je sesila pesnikova mati, slika Rafaela Barradasa, risba Salvadorja Dalíja, klavir, na katerega sta v duetu igrala pesnik in njegov prijatelj, skladatelj Manuel de Falla.

Pozneje se je družina Lorca izselila v Ameriko, kjer se je Laura tudi rodila. Sele pred leti, ko so se razmere v državi spremenile, se je odločila vrniti. Lorcov svak, Manuel Fernández-Montesinos, je bil usmrčen le tri dni pred pesnikom.

Hiša

V hiši na Huerti je tudi majhen razstaveni salon, v katerem so na ogled rokopisi nekaterih Lorcovih pesmi in fotografije. Polnih petdeset let so imeli prebivalci Granade do pesnika precej zaničljiv odnos. Veliko ljudi je namreč mislilo, da je bil eden najbolj slavnih Granadčanov, mož, ki ga je Luis Bunuel veliko let pozneje imenoval za »najbolj plemenitega človeka, kar jih je poznal«, - homose-

ksualec.

Veliko let je njegova družina skrbno pregledovala pesnikove rokopise in osebne predmete.

Mestna oblast je park, ki se sicer imenuje po pesniku, zgradila brez vednosti družine Lorca. Zasajen le z vrtnicami in je menda največji tovrstni park na svetu. Po besedah pesnika Javierja Ejea, ki je hkrati tudi vodič po parku, je naravnost »neodpušljivo, da ne raste v parku nobeno drevo, ki bi nudilo senco obiskovalcu in ga obvarovalo pred zgocimi sončnimi žarki«.

Pred hišo rasteta cipresi, ki sta ju zasadila Lorca in njegov brat, pa tudi oleander ter nekatere zimezelene rastline. Laura je odločena obnoviti vsaj tolikšno površino vrta, da bi pričarala vzdušje časa, v katerem je pred šestdesetimi leti zivel pesnik, ki je v svoj dnevnik zapisal: »Moj najstarejši spomin na otroštvo je vonj po zemlji.« Zato bo posadila jasmnin in veliko cipres, ki bodo naredile nekakšen zid, ter tako ostali del parka locile od vrta okrog hiše. Ovijalke bodo prekrile poti, ptice se bodo vrtnile in preglašile promet: tako kot pesnik ne bodo hotele utihniti.

(J. H.)

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	POVEST JOSIPA JURČICA	RJAVI MANGANOVEC	BEOTIJEČ	ROZA	DRŽAVNA BLAGAJNA	ZENSKA, KI SADI	RAZLIČNA SOGLASNIKA	JAPONSKI PISATELJ (AKINARI)	NATON	IZOTOP RADONA	SINTETIČNO MAMILO	BLAGO ZA ZAVESE	AVTOR: LUKA PIBER	SLOVENSKI PIŠEC (SLAVKO)	GRSKI BOG VETROV	TEKOCINA ZA NERKOZO	LANTAN	ZELO REDKA KOVINA	DEDEK PO PRIMORSKO	PIJACA Z RUMOM
AMERISKO VESOLJSKO PLOVILLO													KOZMETIČNI POSEG NA KOŽI							
STANJE OSEBE, KI JO SOVRAŽUJO													MISICA VRTILKA AFRISKI VELEOTOK							
PEVKA O'CONNOR						HELESPONT RIBJI ORGANI											BRIT. GLASB. IGRALKA BLYTH			
ELEMENT			HRV. POLIT. (MIKO) REŽISER DEARDEN								IZRAZNI GIB ETILNI ALKOHOL				MORSKI RAK					
VRSTA HRASTA				TOVARNA VOZIL V NOVOEM MESTU	LOUZE LEBIC ZITNA STEBLA			AMERISKI DRAMATIK (EUGENE)							MOSKI PEVSKI GLAS	NATASA BOKAL VAS PRI PODKUMU			DRUŽINA KOPITARJEV	SMUCARSKI CENTER V ZDA
KRAJ V ZAHODNI BOSNI								ALBANSKI PRISTANIŠČE	SIBIRSKI VELEOTOK	TUNIZIJA VASILJUE			ITALIJANSKA REKA PO	CRNI TRN KRAJ PRI LJUBLJI						
LEHARJEVA OPERETA												PESNIK PEVEC COCKER					JOSIP (KRAJŠE) MRTVOUD			
SADNO DREVO						SLOVENSKI PESNIK IGOR TORKAR												NEPTUNIJ NEZA SIMČIC		
PRITOK DONAVE V ROMUNJI									ODLOČANJE SE S KOM DRUGIM											
NEZNANEC		POTAKNIJENEC							SVETLO ANGLESKO PIVO				CREVESNI ENČIM							

RESITEV:
Vodovarstvo:
SPACE SHUTTLE,
PEELING,
OSOBAZAVENOST,
ROTATOR,
SINEAD,
DARDANEJE,
ENO,
ET,
TRIPALO,
MIG,
RAROG,
DOB,
IL,
ONEILL,
NB
OMARSKA,
TN,
TRNIKA,
VESELA VDOVA,
POET,
JOS,
SILVA,
URBAN JARNIK,
NP,
IALOMITA,
SOODLOCANJE,
NN,
ZATTO,
ALE,
EREPESIN.

RAI 1

- 6.45 Jutranja oddaja Unomat-tina, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
- 9.35 Film: Un magico Natale (fant., ZDA '85)
- 11.05 Aktualna odd.: Verdemattina, vmes (11.30) dnevnik iz Neaplja
- 12.25 Vreme in dnevnik
- 12.35 Nan.: Gospa v rumenem
- 13.30 Dnevnik, Style, 14.00 Tg1 gospodarstvo
- 14.05 Kviz: Pronto? Sala giochi
- 14.40 Variete: Prove e provini a Scommettiamo che...?
- 15.10 Pronto? Sala giochi (2.)
- 15.45 Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
- 17.30 Nan.: Zorro
- 17.50 Danes v Parlamentu
- 18.00 Dnevnik, informacije
- 18.10 Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
- 18.50 Variete: Luna Park
- 19.35 Vreme, dnevnik in sport
- 20.35 Variete: Luna Park
- 20.45 Aktualne teme: Il fatto
- 20.50 Film: La gang della spider rossa (kom., ZDA '76, i. D. Niven, J. Gillespie)
- 22.50 Variete: Stelle di Natale - Bozicne zvezde - Danes Gigi Proietti
- 0.00 Dnevnik, Zapisnik, Pogovori, vreme, 0.30 Kultura News, 1.00 Potihoma

RAI 2

- 7.00 Oddaja za najmlajše, vmes risanke
- 8.15 Nan.: Tarzan
- 8.45 Nad.: Paradise Beach
- 9.30 Aktualno: Potrebujem te
- 9.40 Rubrika o aktualnih temah: Fuori dai denti
- 9.45 Oddaja o izletih in potovanjih Sereno variabile
- 11.30 TG2-33, 11.45 dnevnik 2
- 12.00 Variete: I fatti vostri
- 13.00 Dnevnik, gospodarstvo, družbene teme in vreme
- 14.00 Potrebujem te, 14.10 Rubrika o branju knjig
- 14.15 Variete: I fatti vostri
- 14.40 Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara
- 16.00 Dnevnik
- 16.05 Aktualne teme: L' Italia in diretta - Italija v živo
- 17.15 Dnevnik
- 18.00 Rubrika o potovanjih in izletih Sereno Variabile
- 18.15 Vreme, dnevnik in sport
- 18.45 Giustizieri della notte
- 19.35 Sport in predstavitev Tg2
- 20.30 Vecerni dnevnik Tg2
- 20.50 Aktualna odd.: Zvečer, na trgu Italija
- 23.00 TG2 Dosje
- 23.45 Dnevnik, vreme
- 0.20 Ponoči, na trgu Italija

RAI 3

- 8.30 Oddaja Videosapere: Robinson in Petek
- 9.50 SP v smučanju
- 11.00 Videosapere: Islam, Italija na kolesu, Znanstveni dnevnik, I corti, Cestni pisatelji
- 12.00 Dnevnik, Telesogni
- 12.50 SP v smučanju
- 13.45 Videosapere: VideoZorro
- 14.00 Deželne vesti, dnevnik
- 14.45 Rubrika: Articolo 1
- 15.00 Nan.: I mostri
- 15.30 Sport: vaterpolo, roko-met trofeja Marenostrom
- 17.00 Aktualne teme ob 17. uri
- 17.55 Dok. Geo: Maldive
- 18.25 Nan.: Blue jeans, vreme
- 19.00 Dnevnik, deželne vesti
- 20.00 Producer Club, Blob
- 20.30 Film: Inferno bianco (dram., ZDA '94, i. M. Gross, D. Milligan)
- 22.05 Viaggiatori delle tenebre
- 22.30 Dnevnik, deželne vesti
- 22.55 Aktualno: Linea 3, 23.50 Pubblimania-Totò Modo
- 0.30 Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

- 7.00 TV film: Un bambino di nome Gesù ('87)
- 7.30 Nad.: Piccolo amore, 8.00 Indomabili, 9.00 Cuore ferito, 10.15 Felicità, 11.45 Valeria in Massimiliano, 12.30 Zingara, vmes (11.30) dnevnik
- 13.30 Dnevnik
- 14.00 Nad.: Sentieri
- 15.15 Nad.: La forza dell' amore, 16.15 Un volto, due donne
- 17.15 Aktualno: Perdonami
- 18.00 Aktualne teme Giorno per giorno - Dan za dnem
- 19.30 Dnevnik Tg4, vreme
- 20.00 TV film: Un bambino di nome Gesù (i. M. Bellina)
- 20.30 TV film: L' evaso e la signora (kom., ZDA '92, i. R. O'Neal, K. Hepburn)
- 22.30 Film: Polvere di stelle (kom., It. '73, i. A. Sordil), vmes (23.30) dnevnik

CANALE 5

- 6.00 Na prvi strani
- 8.45 Maurizio Costanzo Show
- 11.30 Televizijsko sodišče: Forum
- 13.00 Dnevnik TG 5
- 13.25 Sgarbi quotidiani
- 13.40 Nad.: Beautiful
- 14.15 Nan.: Robinsonovi
- 14.45 Variete: Casa Castagna
- 16.00 Otroška oddaja
- 18.00 TG 5 Flash - Kratke vesti
- 18.00 Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
- 20.00 Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
- 20.40 Variete: Scherzi a parte (vodita Teo Teocoli, Massimo Lopez)
- 23.00 Vecerni dnevnik TG 5
- 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
- 1.30 Sgarbi quotidiani
- 1.45 Striscia la notizia

ITALIA 1

- 6.30 Otroški variete
- 9.30 Nanizanke
- 11.25 Aktualno: Village
- 12.25 Odprti studio
- 12.50 Sport studio
- 13.00 Nan.: Power Rangers
- 13.30 Otroški variete
- 15.00 Variete: Generazione X
- 16.00 Aktualno: Village
- 16.15 Nan.: I ragazzi della prateria, 17.15 Družina Addams, 17.45 Primi baci
- 18.30 Odprti studio, vreme
- 18.45 Sport studio
- 19.00 Nan.: Baywatch, 20.00 Il principe di Bel Air
- 20.30 Film: Frequenze pericolose (fant., ZDA '92, i. J. Ritter, P. Dawber)
- 22.30 Nan.: Cobra investigazioni, 23.30 Streetjustice
- 0.30 Aktualno: Fatti e misfatti
- 0.45 Italia 1 sport
- 1.55 Nan.: Guerra dei mondi, 3.00 Supercar

TELE 4

- 13.30 19.30, 22.20, 0.25 Dogodki in odmevi
- 20.30 Film: Fabbrica di matti
- 22.00 Gospodarstvo

MONTECARLO

- 14.00 18.45, 20.35, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
- 14.10 Film: Tè e simpatia ('56)
- 9.45 12.45 SP v smučanju
- 20.30 Film: La stangata (kom., ZDA '73, i. P. Newman)
- 23.15 Film: Gloria (kom., '80)

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugli) in 40 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Pisane risanke

20.30 TV dnevnik

BORIS S.

popravila TV - VCR

antene - SAT

Ul. Biancospino 22/2

OPČINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

- 09.50 Tedenski izbor: Roka Rocka
- 10.50 Pajcevina življenja, 1. del ameriske poljudnoznanstvene oddaje
- 11.45 Znanje za znanje, učite se z nami
- 12.05 Alica, evropski kulturni magazin
- 13.00 Poročila
- 14.40 Kam vodijo naše stezice, oddaja TV Koper
- 17.00 TV dnevnik 1
- 17.10 Učimo se ročnih ustvarjalnosti
- 17.25 Heathcliff, 16. del risane serije
- 18.05 Samo za salo, 6. del angleske serije
- 18.30 Umetnost in civilizacija, umetniki za svet
- 18.45 Hugo, tv igrice
- 19.10 Otrokom za praznike
5. oddaja
- 19.30 TV dnevnik 2, vreme
- 20.05 Pogled in zadani
- 21.40 Turistična oddaja
- 22.10 TV dnevnik 3, vreme
- 22.20 Zarišče
- 22.55 Sova
- Fraser, 16. del serije
- 23.20 Nacelnik Scali, 21., zadnja epizoda
- 00.10 Billy Iaznivec, angleški film (cb)
- 01.45 Tv jutri, videostrani

SLOVENIJA 2

- 09.25 Veysonnaz: SP v AS, slalom (Z), 1. tek, prenos
- 10.05 Kranjska Gora: SP v AS, slalom (M), 1. tek, prenos
- 11.20 Forum
- 11.35 Učitelj, 12. del serije
- 12.25 Veysonnaz: SP v AS, slalom (Z), 2. tek, prenos
- 13.05 Kranjska Gora: SP v AS, slalom (M), 2. tek, prenos
- 15.10 Alfred Hitchcock vam predstavlja, 22. zadnji del ameriske nanizanke
- 15.40 Nacelnik Scali, 20. del
- 18.00 Regionalni studio Koper
- 18.45 Izziv, poslovna oddaja
- 19.15 Spin
- 20.05 Smrt Jugoslavije, 4. del angleske dok. serije
- 20.55 Stanley in ženske, 3. del angleske nadaljevanke
- Opus
- 21.50 Koncert revije Manager
- 22.50 Tv jutri, videostrani
- 23.50

KANAL A

- 08.05 Novice
- 09.55 Novice
- 16.10 A-Shop
- 17.30 Luc svetlobe, 583. del
- 19.00 Pika na A
- 19.30 Vreme
- 19.35 Zgodovina ameriskega podjetništva, 5. del
- 20.05 To trapasto življenje, 14. del am. nanizanke
- 20.55 Devetdeseta, oddaja o stilu
- 21.55 Včerja ob osmih, ameriski film
- 23.00 Novice

Koper

- 12.30 Kranjska Gora: SP v alpskem smučanju, sl. (M)
- 16.00 Euronews
- 16.30 Meridiani, aktualna tema
- 17.30 Peter Pan Club, otroška oddaja
- 18.00 Slovenski program
- 18.45 Primorska kronika
- 19.00 Vsedanes - tv dnevnik
- 19.30 Peter Pan, otroška oddaja
- 20.00 Euronews
- 20.30 Vzporedna življenja
- 21.30 Sredozemlje
- 22.00 Vsedanes - TV Dnevnik
- 22.15 NBA - košarka
- 23.15 Kdo je ukradel Mono Liso, tv nanizanka, 5. del

ORF Avstrija 1

- 09.50 SP v alpskem smučanju: slalom (M), prenos 1. teka
- 12.50 SP v alpskem smučanju: slalom (M), prenos 2. teka
- 13.40 Otroški program: Nekoc je bilo... veselje
- 14.30 Tim in Struppi
- 15.05 Popajave nove dogodivscine
- 15.30 Mini cas v sliki
- 15.45 Vesoljska ladja Enterprise - nova generacija: Operacija
- 16.30 A-Team: Vice
- 17.15 Kdo je sef?, To so bili casi...
- 17.40 Zlata dekleta: Zadnjic Stanley
- 18.10 Dr. Quinn: Srčna odločitev
- 19.30 Cas v sliki, kultura
- 19.53 Vreme
- 20.00 Sport
- 20.15 Bingo - pogled, kdo laja, ameriska komedija, 1990
- Režija: Matthew Robbins
- Igrajo: Cindy Williams, Robert Steinmiller jr. in drugi.
- 21.45 Sport
- 21.55 Sniper - Ostrostrelec, ameriski akcijski film
- 23.25 Cas v sliki
- 00.15 Morilska ladja, angleški vohunski film
- Režija: Etienne Perier
- 01.00 Strašno prijazna družina ponovitev
- 01.25 Schiejk, ponovitev
- 02.25 Dober dan, Avstrija, ponovitev
- 04.25 Sniper - Ostrostrelec, ponovitev

ORF Avstrija 2

- 06.00 Videostrani
- 07.00 Vreme
- 10.05 Schinderhannes pon. nemškega filma
- 12.50 Vreme
- 13.00 Cas v sliki
- 13.10 Vera
- 14.00 Pravica do ljubezni
- 14.25 Golici, 7., zadnji del italijanske nadaljevanke
- 15.10 Umor, je napisala Novica iz druge roke
- 16.00 Vsak dan s Schiejkom
- 17.00 Cas v sliki
- 17.05 Dobrodošli v Avstriji
- 19.00 Zvezna dežela danes
- 19.30 Cas v sliki, kultura
- 20.15 Primer za dva, nemška kriminalka
- 21.15 Stric doktor
- 22.05 Cas v sliki
- 22.30 Mesano
- Iskanje miru - iskanje strehe nad glavo
- 00.20 Ivanovo otrostvo
- 02.00 Kultura
- 02.35 Pogledi od strani
- 02.45 Videonoc

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.30 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Sloven-cem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Rekreacija; 9.10 Koledar prireditve; 10.00, 13.00 Slalom; 11.15 Minute za lepši jezik; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobstinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.35 Obvestila; 17.50 Sport; 19.30 Stop pops in novosti; 21.45 Kratka igra; 22.20 Heavy metal.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Izbrana proza; 11.05 Reprize ib soočanja; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Zborovska glasba; 13.40 Glasb. tradicija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Sanson; 16.05 Od uverture do plesa; 16.45 Likovni odmevi; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Kleopatra; 20.00 Koncert Mariborske filharmonije; 22.05 Igra; 23.00 Šestnajst strun; 23.55 Lirčni utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servise Informacije, prireditve; 9.10 Vreme, cestne razmere; 9.40 Hit dneva; 9.45 Za in proti; 10.45 Zanimivosti; 11.15 Hladno toplo vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Doj. povej... kontaktna odd.; 15.00 Power play; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Muzak; 19.30 Večerni pr. z D. De Breo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Z.M. Vuksanovičem.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy;

11.00 Med vrsticami; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Discoteca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napovedi; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Šport; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.00 Nemsčina; 18.00 Evropa v enem tednu; 20.00 Rock; 1.00 RGL zur.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 19.30-24.00 Večerni pr.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Evropa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Kadar boš na rajzo šel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti kotiček; 19.30 Po domače; 20.00 Petkovi akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

0.00 Radio Kaki; 10.00 Poročilo z zadnjega zasedanja Študentskega parlamenta; 11.00 Borzni parket; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF; 17.00 Civilnodružbeni radio; 19.00 TB: Hic et Nunc; 21.00 Okopi slave; Idealna godba.

Radio Trst A

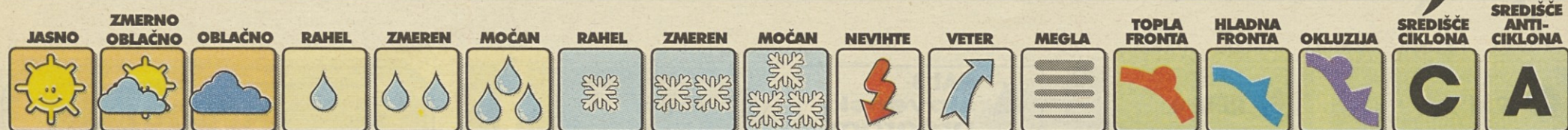
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 9.15 Odprta knjiga: Oblomov (r. M. Prepeluh, 7. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Cecilijanka '95; 13.20 Valčki in polke; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Igra: Skupaj je lepše (tekst in r. L. Susič, 3. del); 14.50 Krajevne stvarnosti: Od Milij do Devina; 15.20 Slov. lahka glasba; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: R. Lipizer; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Evergreen; Napovednik.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Matineja; 16.00 DJ Roby + Lestvica tedna; 19.00 V čudovitem opemem svetu; 20.00 Razporoke življenja in časa (vsakih 14 dni).

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzorja.

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno Evropo je obsežno območje nizkega zračnega pritiska. Za toplo fronto, ki je ponoci presla Slovenijo, doteka k nam z jugozahodnimi vetrovi toplejši in vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.42 in zšlo ob 16.19. Dan bo dolg 8 ur in 37 minut. Luna bo vzšla ob 7.34 in zšla ob 17.17.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	21. 12.	20. 11.
	povprečna 6.00-7.00	24-urna max. urna
Ljubljana Figovec	39	43
Maribor	33	127
Celje	58	-
Trbovlje	56	79
Zagorje	54	35
Mejna imisijska vrednost:	350 mikrogramov/m ³	
Kritična imisijska vrednost:	700 mikrogramov/m ³	

BIOPROGNOZA

Obremenilni vpliv vremena se bo postopoma krepil. Vremensko občutljivi ljudje se bodo slabše počutili, bodo utrujeni, razdražljivi, nemirni in potrti. Tudi spali bodo slabo.

SNEŽNE RAZMERE

	cm
Mariborsko Pohorje	80
Ribniško Pohorje	70
Rogla	70
Kope	50
Cerkno	30
Ivarško Osven	30
Logarska dolina	15

Na smučiscih naprave obratujejo od 9. do 16. ure, razen v Ivarško Osvenu, kjer vlečnica Rimski vrelci vozi od 15. do 20. ure. Tekaske proge so urejene na Mariborskem in Ribniškem Pohorju, na Rogli in v Logarski dolini. Ceste na Mariborsko in Ribniško Pohorje so prevozne z zimsko opremo.

TEMPERATURE IN VIŠINE SNEGA V GORAH

Višina	Temperatura	Višina	Temperatura
500 m	2	10 cm	
1000 m	1	15 cm	
1500 m	1		
2000 m	0		
2500 m	-1	120 cm	
2864 m	-2		

Tveganje pred snežnimi plazovi je večinoma majhno, 1. stopnje po petstopenski lestvici. Le v visokogorju Julijskih Alp, kjer je veter kopicil sneg, se ob dodatni obremenitvi, nepredvidnem precejšenju, lahko sproži plaz klopčastega snega. Tam je tveganje 2. stopnje.

DANES

Slovenija: Oblačno bo. V zahodni Sloveniji bo občasno rahlo deževalo ali rosilo. Čez dan bo začel pihati jugozahodni veter. Najvišje temperature bodo od 1 do 6°C. Sosednje pokrajine: Oblačno bo. V severni Italiji in ob Jadranu bo začelo rahlo deževati.

JUTRI

V Sloveniji: V soboto bo povsod oblačno in deževno, le v vzhodni Sloveniji bo dopoldne brez padavin. Padavine bodo izrazite v zahodni Sloveniji. Meja sneženja bo na nadmorski višini okoli 1700 m. Obeti: V nedeljo bo oblačno, dež bo postopno ponehal. Se bo razmeroma toplo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Res hudi časi za Božičke

LONDON - Za Božičke so napočili hudi časi: dandanes se jih ljudje izogibajo; taksne so njihove izkušnje ponekod v Veliki Britaniji, kjer so jih spravili v hude težave tudi novi zakoni, usmerjeni proti pedofiliji, zaradi katerih je Božičkom prepovedano vzeti otroke na kolena ali jih pobožati po licih.

Britanski otroci sicer se vedno verjamejo v lik dobrega starčka, ki prinaša darove pridnim otrokom, oziroma menijo, da je Božiček človek, ki je nekoč resnično živel.

Kljub temu je očitno, da je uspeh prostovoljcev dobredelnih društev in uslužbencev veletrgovin, ki si vsako leto nadenejo Božičkovo rdečo suknjo, si nadenejo dolgo belo brado in delijo darila na ulicah in v javnih lokalih, v primerjavi s preteklostjo občutno upadel. To dokazuje tudi dejstvo, da so morale oblasti letos uradno prepovedati božične voščilnice s podobo Božička, ki leži na tleh z bodalom v hrbtu.

Policija v mestecu Sunderland je sklenila, da bo odslej spremljala nesrečnega Božička, ki so ga ta teden napadli, ko je po mestu delil darila. Božiček se je ob spremljavi tradicionalnih božičnih skladbic peljal po mestu z motoriziranimi sanmi v družbi otrok, preoblečenih v vesele skrate, in zbiral prispevke v dobredelnice.

namene. Nenadoma ga je obkolila skupina se ne desetletnih otrok, ki ga je začela kamenjati in ga zmerjati, čes da je »ničvreden debeluh«. Ko je končno prispela policija, je našla že hudo zdelanega Božička, na smrt prestrašene skrate in napadalce, ki so jadrno odnasali zvočnike.

Sokantne izkušnje je imel tudi Božiček v Sedgleyju, kjer se je ves dan dolgočasil v najbolj priljubljenem mestnem lokalu, ne da bi se mu približal kak otrok: njegove košare z darili so ostale polne.

Britanskim Božičkom jo je letos zlasti zagodla gonja proti pedofiliji. Zaradi čedalje večjega števila primerov spolnega nadlegovanja otrok so vodstva dobredelnih društev in veletrgovin sklenila sestaviti etični pravilnik, na osnovi katerega se Božički sploh ne smejo več dotakniti otrok, razen v navzočnosti staršev in z njihovim izrecnim dovoljenjem.

Hudi časi za Božičke, torej, tudi za tiste, ki se izogibajo stikov z malčki in si prizadevajo za izvirnost: akrobata, preoblečenega v Božička, ki se je v Londonu spustil s strehe Hiltona in pred pristankom v bližnjem parku za trenutek osrečil mimoidoče, je nemudoma dohitela in aretirala policija, ki pa ga je kmalu po tem izpustila, saj ni vedela, česa naj ga sploh obdolži.

Nova generacija »varčnih« ameriških vesoljskih sond

WASHINGTON - Ameriška vesoljska ustanova Nasa se je odločila, da bo z novo, cenejšo generacijo majhnih in avtomatskih vesoljskih sond v prihodnjih letih preučila Mars, Saturn, Luno in celo Pluton. Ze naslednje leto bodo proti Marsu izstrelili dve sondi discovery. Ena bo ostala v Marsovi orbiti, druga pa bo na površini rdečega planeta izkrcala miniaturno raziskovalno vozilo v velikosti mikrovalovne pečice. Z njim bodo preučili sestavo tal in analizirali kamnine. Leta 1997 bodo začeli ambiciozen projekt Cassini, ki bo omogočil raziskovanje Saturna in njegovega satelita Titana. Za leto 1998 načrtujejo nove misije na Mars in Luno.

Nasa naj bi vsak čas pripravila načrt za izredno varčno vesoljsko sondo Pluto ex-

press, ki naj bi dosegla Pluton, edini se neraziskan planet našega sončja. Sprva so menili, da bo projekt Pluto express stal kar stiri milijarde dolarjev. S spremembami so ceno znižali na 400 milijonov dolarjev, tako da je ameriška vlada zanj vendarle dala zeleno luč. Znanstvenikom je namreč uspelo znižati težo sonde na samo 150 kilogramov. To so uresnili po zaslugi nove mikroelektronske tehnologije, aparature pa bodo porazdeljene na dveh sondah, tako da se bodo medsebojno dopolnjevale. Potovanje do Plutona bo za obe vesoljski sondi trajalo od šest do osem let.

Lažje vesoljske sonde bodo tudi v prihodnosti omogočile varčevanje. Potisna raketa titan 3, ki je pred tremi leti poslala proti Marsu sondo Mars Observer, je stala kar 350 mili-

Večpredstavnost - nemška beseda leta

BONN - Družba za nemški jezik (GFDS) iz Wiesbadna je razglasila za besedo leta termin večpredstavnost (Multimedia), na drugem mestu je beseda Eurogeld (evropski denar), na tretjem pa Kruzifixurteil, ki ni kletvica, temveč zakono razpeli. Nemško vrhovno sodišče je namreč avgusta razglasilo bavarski zakon, po katerem so razpela obvezna v vseh učilnicah. Beseda Multimedia je za wiesbadenske germaniste zgovoren dokaz evolucije nemškega jezika. Kljub netočni definiciji tega termina, ki združuje različne oblike medijskega izražanja, je to za jezikoslovce beseda leta.

Dekleta so pri študiju uspešnejša

SYDNEY - Avstralski zvezni urad za zaposlitev in izobrazbo je ugotovil, da so dekleta najboljše študentje. Fante presegajo po uspehu na vseh fakultetah, izjemi sta le pomorska fakulteta in vojska akademija.

Smrdljivo maščevanje

STOCKHOLM - Neki Sved, ki mu vsako leto pred božičem v gozdu krađejo smreke in jelke, si je omislil nenavadno maščevanje. Svoja drevesa je poskropil z gnojnico, ki je v strupenem mrazu zamrznila. V toploti ogrevanih stanovanj pa takšna drevesa oddajajo neprijeten vonj. Domiselnemu Svedu naslednje leto bržkone ne bodo več kradli smrek in jelk.

Nedvomno je najbolj ambiciozen in revolucionaren projekt Novega tisočletja. To bo povsem nov tip vesoljske sonde, ki bo prvič kot potisna silo uporabila sončno energijo in ne tekočega ali trdega goriva. Sončni motor bo imel manjšo potisno moč, v nasprotju s klasičnimi raketnimi motorji pa bo ta stalna, tako da bodo vesoljske sonde za tretjino skrajšale čas, ki ga potrebujejo za doseg svojih ciljev. Ameriška vesoljska ustanova je torej dokončno osvojila filozofijo varčnosti, ki ji edina lahko zagotovi vladno podporo pri osvajanju vesolja.